

ZAVOD ZA RIBIŠTVO SLOVENIJE
SPODNJE GAMELJNE 61 A, 1211 LJUBLJANA-ŠMARTNO

**RIBIŠKOGOJITVENI NAČRT ZA IZVAJANJE RIBIŠKEGA
UPRAVLJANJA V CERKNIŠKEM RIBIŠKEM OKOLIŠU ZA OBDOBJE
2017 - 2022**

Sp. Gameljne, november 2022

RIBIŠKOGOJITVENI NAČRT ZA IZVAJANJE RIBIŠKEGA UPRAVLJANJA V CERKNIŠKEM RIBIŠKEM OKOLIŠU ZA OBDOBJE 2017 - 2022

Izvajalec ribiškega upravljanja: Ribiška družina Cerknica

RGN pripravil: Miha Ivanc, univ.dipl.biol.

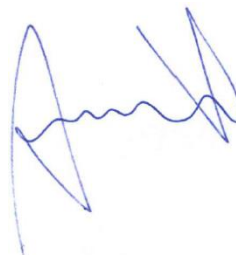
Strokovni sodelavec: Matej Ivenčnik, univ. dipl. biol.

Tehnični sodelavec: Rok Hamzić, univ.dipl.inž.grad.

Predstavniki RD Cerknica

Datum: november 2022

Direktor:
Rado Javornik, univ.dipl.inž.kmet.

Kazalo

1	Uvod	6
2	Pravne podlage	7
3	Opis ribiškega okoliša	10
3.1	Opis meje ribiškega okoliša	11
3.2	Seznam, meje, površine, identifikacijske številke in namembnost ribiških revirjev ..	12
3.3	Pregledna karta ribiškega okoliša z njegovimi mejami, ribiški revirji ter izločenimi vodami 13	
3.4	Opis hidroloških, hidrogeoloških ter drugih značilnosti površinskih voda v Cerknškem ribiškem okolišu	14
3.5	Ocena stanja voda	14
3.5.1	Kemijsko stanje	14
3.5.2	Ekološko stanje	15
3.6	Kategorizacija vodotokov po ekomorfološkem pomenu	17
3.7	Referenčni odseki	19
3.8	Podatki o drstiščih	19
3.9	Seznam in karta vodnogospodarskih objektov, ki ribam otežujejo ali preprečujejo migracijo	20
3.10	Podatki o ribogojnih obratih	22
3.11	Določitev in opis odsekov, kjer je dovoljen nočni ribolov	23
3.12	Določitev in opis odsekov tekmovalnih tras	23
4	Območja z naravovarstvenim statusom in biotska raznovrstnost	24
4.1	Območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status	24
5	Ocena stanja ribjih populacij	29
5.1	Glavne značilnosti voda ribiškega okoliša	29
5.2	Podatki o značaju voda	29
5.3	Seznam vrst in njihov varstveni status	29
5.4	Dinamika ribjih populacij ribolovnih vrst	31
5.5	Podatki o razširjenosti posameznih ribjih vrst	32
6	Vplivi na ribiški okoliš	37
6.1	O posegih, ki vplivajo na vode v ribiškem okolišu	37
6.2	Onesnaženja	37
6.3	Ribojede ptice	37
6.4	Drugi vplivi	37
7	Podatki o izvajalcu ribiškega okoliša (Obrazec IZV)	39

7.1	Ime in naslov oziroma naziv in sedež	39
7.2	Identifikacijska številka	39
7.3	Podatki o registraciji	39
7.4	Kopija odločbe o podelitvi koncesije	39
7.5	Kopija koncesijske pogodbe	39
7.6	Ime in priimek, telefon, elektronska pošta odgovorne osebe in strokovnih delavcev v ribištvu	39
7.7	Članstvo	39
7.8	Oprema za izvajanje ribiškega upravljanja	40
8	Analiza izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem obdobju načrtovanja	41
8.1	Količina in struktura uplena ribolovnih vrst v preteklem obdobju načrtovanja	41
8.2	Odlovi in smukanja plemenk prostoživečih domorodnih vrst rib	49
8.3	Sonaravna gojitev	49
8.4	Poribljavanje ribolovnih revirjev	49
8.5	Izkoriščeni ribolovni dnevi in ribolovni režim	52
9	Določitev ciljev in opredelitev smernic	53
9.1	Ohranjanje naravnih ribjih populacij in njihovih habitatov	53
9.1.1	Ohranjanje ali doseganje dobrega ekološkega stanja vodnih teles	53
9.1.2	Trajnostna raba rib	53
9.1.2.1	Domorodne vrste rib	54
9.1.2.2	Tujerodne vrste rib	55
9.2	Razvoj sladkovodnega ribištva in ribolova	57
10	Načrt ukrepov za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiškem okolišu (Obrazec NUK)	58
10.1	Odvzem spolnih celic	58
10.2	Sonaravna gojitev	58
10.3	Poribljavanja ribolovnih in gojitvenih revirjev	59
10.4	Ribolovni režim	60
10.5	Število razpoložljivih ribolovnih dni	64
10.6	Razpoložljivi uplen posameznih ribolovnih vrst	65
10.6.1	Varnost rib v prehrani	65
10.7	Določitev tekmovalnih tras in tekmovanj	66
10.7.1	Tekmovalne trase	66
10.7.2	Predvidena tekmovanja	66
10.8	Določitev tras za nočni ribolov	66
10.9	Usposabljanja v ribištvu	67
10.10	Organiziranost ribiškočuvajske službe	67
10.11	Vpliv izvajanja predvidenih ukrepov na vode, vodni režim in stanje voda	67
11	Ekonomska presoja izvajanja ribiškega upravljanja (Obrazec EKP)	68

12	Viri	69
13	Priloge	71

Kazalo slik

Slika 1: Revirji Cerknškega ribiškega okoliša in način ribiškega upravljanja	13
Slika 2: Ocena ekološkega stanja vodnih teles površinskih voda v Cerknškem ribiškem okolišu (podatki monitoringa ARSO, obdobje 2009-2015)	16
Slika 3: Ekomorfološka spremenjenost vodotokov v Cerknškem ribiškem okolišu (podatki za obdobje 1994-2002 z dopolnitvami 2015)	18
Slika 4: Drstišča Cerknškega ribiškega okoliša	20
Slika 5: Vodne pregrade v Cerknškem ribiškem okolišu (RIBKAT 2018)	21
Slika 6: Ribogojni obrati v Cerknškem ribiškem okolišu (RIBKAT, 2018)	22
Slika 7: Tekmovalna trasa v Cerknškem ribiškem okolišu	23
Slika 8: Pregledna karta Cerknškega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – Natura 2000 območja, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja	24
Slika 9: Pregledna karta Cerknškega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – ekološko pomembna območja	25
Slika 10: Pregledna karta Cerknškega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – naravne vrednote	26
Slika 11: Pregledna karta Cerknškega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – zavarovana območja	27
Slika 12: Razširjenost potočne postrvi v Cerknškem ribiškem okolišu	32
Slika 13: Razširjenost šarenke v Cerknškem ribiškem okolišu	33
Slika 14: Razširjenost linja v Cerknškem ribiškem okolišu	34
Slika 15: Razširjenost ščuke v Cerknškem ribiškem okolišu	35
Slika 16: Razširjenost krapa v Cerknškem ribiškem okolišu	36
Slika 17: Delež (%) števila uplenjenih salmonidnih in ciprinidnih vrst rib v obdobju 2000-2014	41
Slika 18: Letni uplen (število in masa) ciprinidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014 ...	42
Slika 19: Letni uplen (število in masa) salmonidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014	42
Slika 20: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) ciprinidov v obdobju 2000-2014	43
Slika 21: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) salmonidov v obdobju 2000-2014	44
Slika 22: Uplen (število rib) potočne postrvi v obdobju 1986-2014	44
Slika 23: Uplen (število rib) šarenke v obdobju 1990-2014	45
Slika 24: Uplen (število rib) klana v obdobju 1986-2014	46
Slika 25: Uplen (število rib) rdečeperke v obdobju 1986-2014	46
Slika 26: Uplen (število rib) linja v obdobju 1986-2014	47
Slika 27: Uplen (število rib) ščuke v obdobju 1986-2014	48
Slika 28: Uplen (število rib) gojenega krapa v obdobju 1986-2014	48
Slika 29: Poribljavanja salmonidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014	50
Slika 30: Poribljavanja - reševanje ciprinidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014	51
Slika 31: Število izkoriščenih ribolovnih dni (salmonidni, ciprinidni) v obdobju 2000-2014	52
Slika 32: Karta vodnih dovoljenj in koncesij v Cerknškem ribiškem okolišu	72
Slika 33: Pregledna karta mirnih con v Cerknškem ribiškem okolišu	73
Slika 34: Mirna cona na Cerknškem jezeru	74

Kazalo preglednic

Preglednica 1: Površine (ha) revirjev po načinu izvajanja ribiškega upravljanja v Cerknškem ribiškem okolišu.....	11
Preglednica 2: Seznam revirjev, njihove meje, identifikacijske številke, namembnost in površine	12
Preglednica 3: Vrstni sestav in varstveni status rib v Cerknškem ribiškem okolišu	29
Preglednica 4: Naseljenost (ločeno za salmonide in ciprinide) v vodotokih Cerknškega ribiškega okoliša [kg/ha].	31
Preglednica 5: Odgovorna oseba in strokovni delavci	39
Preglednica 6: Število in sestava članov	39
Preglednica 7: Število in vrsta opreme za izvajanje ribiškega upravljanja	40
Preglednica 8: Odlovi in smukanja plemenk prostoživečih domorodnih vrst rib 2000-2014	49
Preglednica 9: Odvzem spolnih celic	58
Preglednica 10: Sonaravna gojitev.....	59
Preglednica 11: Poribljavanja ribolovnih in gojitvenih revirjev (letni nivo)	59
Preglednica 12: Ribolovni režim	61
Preglednica 13: Število razpoložljivih ribolovnih dni.....	64
Preglednica 14: Razpoložljivi uplen posameznih ribolovnih vrst.....	65
Preglednica 15: Tekmovalne trase	66
Preglednica 16: Predvidena tekmovanja	66
Preglednica 17: Trase za nočni ribolov	66
Preglednica 18: Usposabljanja v ribištvu.....	67
Preglednica 19: Predvideni povprečni letni prihodki in odhodki v obdobju 2017-2022 v evrih (€).....	68

1 Uvod

V skladu z Zakonom o sladkovodnem ribištvu (v nadaljevanju: ZSRib), (Uradni list RS, št. 61/2006) in Pravilnikom o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008) Zavod za ribištvo Slovenije na podlagi mnenj izvajalcev ribiškega upravljanja in lokalnih skupnosti pripravi osnutke ribiškogojitvenih načrtov ribiškega upravljanja v ribiških okoliših (v nadaljevanju: RGN). V postopku priprave osnutkov so bili le ti usklajeni z naravovarstvenimi smernicami Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave.

V postopku priprave osnutka RGN za Cerkniški ribiški okoliš je bil le ta najprej usklajen z načrtom za izvajanje ribiškega upravljanja v Notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju. Nato je bil osnutek na delavnicah predstavljen in usklajen s predlogi in pripombami Ribiške družine Cerknica (v nadaljevanju: RD Cerknica). Sledilo je usklajevanje z lokalnimi skupnostmi, Zavodom Republike Slovenije za varstvo narave in Direkcijo RS za vode.

2 Pravne podlage

Predpisi s področja sladkovodnega ribištva

- Zakon o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/06),
- Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 52/07),
- Uredba o določitvi voda posebnega pomena ter načinu izvajanja ribiškega upravljanja v njih (Uradni list RS, št. 52/07),
- Uredba o koncesijah za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 80/07 in 44/22 – ZVO-2),
- Uredba o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah (Uradni list RS, št. 46/07),
- Uredba o pravilih ravnanja v zvezi z ukrepanjem ob poginih rib (Uradni list RS, št. 91/09),
- Pravilnik o komercialnih ribnikih (Uradni list RS, št. 113/07 in 100/12),
- Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/07, 75/10),
- Pravilnik o ribiškem katastru in evidencah v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/08),
- Pravilnik o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/08),
- Pravilnik o obliki in vsebini značke in službene izkaznice ribiškega čuvaja ter poročanju in vodenju evidenc o opravljanju ribiškočuvajske službe (Uradni list RS, št. 85/08),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribiškega gospodarja (Uradni list RS, št. 99/07),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za izvajalca elektroribolova (Uradni list RS, št. 99/07),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribogojca (Uradni list RS, št. 99/07),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribiškega čuvaja (Uradni list RS, št. 99/07),
- Pravilnik o pogojih in načinu smukanja prostoživečih domorodnih ribjih vrst (Uradni list RS, št. 63/08),
- Pravilnik o odškodninskem ceniku za povračilo škode na ribah (Uradni list RS, št. 110/08),
- Pravilnik o podrobnejših pogojih za pridobitev dovoljenja za gojitev rib za poribljavanje (Uradni list RS, št. 61/10),
- Sklep o preoblikovanju Zavoda za ribištvo Ljubljana v Javni zavod za ribištvo Slovenije (Uradni list RS, št. 31/01, 60/01, 4/05, 23/06, 61/06 – ZSRib, 116/07, 4/09, 96/09, 16/11 in 58/13).

Predpisi s področja ohranjanje narave, varstvo okolja, urejanje prostora, akvakultura in drugo

- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20 in 3/22 – ZDeb),
- Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17, 199/21 – ZUreP-3 in 20/22 – odl. US),
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US, 14/15 – ZUUJFO, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04, 17/06 – ORZVO187, 20/06, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20 in 44/22 – ZVO-2),
- Zakon o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – odl. US, 93/05 – ZVMS, 90/12 – ZdZPVHVVR in 22/18)
- Zakon o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)
- Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20),
- Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (sprejeta na 55. seji Vlade, dne 20.12.2001),
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3),
- Operativni program-program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje od 2007 do 2013 (Potrjen s sklepom vlade št. 35600-3/2007/7),
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03),
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18)
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13)

- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19)
- Uredba o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst (Uradni list RS, št. 46/02, 41/04 – ZVO-1 in 44/22 – ZVO-2),
- Uredba o stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10, 96/13, 24/16 in 44/22 – ZVO-2),
- Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16),
- Uredba o kriterijih za določitev ter načinu spremljanja in poročanja ekološko sprejemljivega pretoka (Uradni list RS, št. 97/09),
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02, 42/10),
- Pravilnik o prosto živečih živalskih vrstah, za katere ni treba pridobiti dovoljenja za gojitev (Uradni list RS, št. 62/07)
- Pravilnik o zahtevah za zdravstveno varstvo živali in proizvodov iz akvakulture ter o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in obvladovanje določenih bolezni vodnih živali (Uradni list RS, št. 6/14, 10/19 in 16/19 – popr.)
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15 in 7/19)
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11)
- Pravilnik o določitvi odsekov površinskih voda, pomembnih za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 28/05, 8/18 in 44/22 – ZVO-2),
- Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11 in 8/18)
- Pravilnik o izvedbi presoje tveganja za naravo in o pridobitvi pooblastila (Uradni list RS, št. 43/02),
- Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo in 21/18 – ZNOrg).

Mednarodne konvencije in predpisi ES

- Nacionalni strateški načrt za razvoj ribištva v Republiki Sloveniji za obdobje 2007-2013, Uredba Sveta (ES), št. 1198/2006 z dne 27. julij 2006,
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/96)
- Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic Ramsarska konvencija, št. 801-12/03-21/1, Ljubljana, dne 27. februarja 2004,
- Zakon o ratifikaciji Pariškega protokola in Sprememb Konvencije o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 6/04)
- Zakon o ratifikaciji Kartagenskega protokola o biološki varnosti h Konvenciji o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 23/02),
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 18/98 in 27/99)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 17/99)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu Alp (Alpske konvencije) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 5/95)
- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Uradni list RS, št. 15/1992),
- Uredba (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst,
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst - Direktiva o habitatih,
- Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih vrst ptic – Direktiva o pticah,

- Vodna direktiva (Water Framework Directive, 2000/60/EC – WFD) - Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (Uradni list ES, št. L 327/1),
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2008/105/ES z dne 16. decembra 2008 o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 82/176/EGS, 83/513/EGS, 84/156/EGS, 84/491/EGS, 86/280/EGS ter spremembi Direktive 2000/60/ES (Uradni list ES, št. L 348/84).

3 Opis ribiškega okoliša

Ribiški okoliš je del ribiškega območja, ki omogoča smotno upravljanje rib ter učinkovito spremljanje in nadzor ribiškega upravljanja. Ribiški okoliš sestavljajo ribiški revirji, najmanjše prostorske enote ribiškega upravljanja. Glede na način izvajanja ribiškega upravljanja so ribiški revirji lahko varstveni (gojitveni za sonaravno gojitev rib in rezervati), ribolovni, revirji brez aktivnega ribiškega upravljanja in prizadeti revirji.

Gojitveni revir za sonaravno gojitev rib je namenjen pridobivanju mladice domorodnih vrst rib za nadaljnja poribljavanja ribolovnih revirjev. Glede na hidromorfološke lastnosti in ciljne vrste, ki jih izlavljam jih delimo na salmonidne gojitvene revirje (G1), ciprinidne gojitvene revirje (G2) in vzrejne ribnike (G3). Sonaravna gojitev poteka v naravnem okolju in brez dodatnega hranjenja rib. Poteka lahko na dva načina. Pri klasičnem načinu sonaravne gojitve se na začetku ciklusa v gojitveni revir vloži zarod ciljne vrste in po končanem ciklusu, običajno je to dve leti, opravi odlov rib. Odlovljene mladice in odrasle ribe ciljnih vrst se prenesejo v ribolovne revirje, vse druge ribe (spremljevalne vrste) pa se žive vrnejo v vodo. Drugi način je tako imenovani novi način (G1-n), pri katerem zaroda ne vlagamo ampak na vsake dve ali tri leta opravimo odlov rib. Enako kot pri klasičnem načinu tudi tu izločamo samo mladice in odrasle ribe ciljnih vrst, ribe spremljevalnih vrst pa dosledno vračamo nazaj v gojitveni revir.

Rezervat je ribiški revir namenjen varstvu ogroženih domorodnih vrst rib. Glede na namen se delijo na štiri skupine in sicer: rezervate za plemenke domorodnih ribjih vrst (R1), rezervate za vzpostavljanje populacij domorodnih ribjih vrst (R2), rezervate za ohranjanje populacij domorodnih ribjih vrst (R3) in rezervate genskega materiala domorodnih ribjih vrst (R4).

V rezervatih za plemenke (R1) pridobivamo spolne produkte domorodnih vrst rib za gojitev v ribogojnicah, bodisi za gojenje do faze zaroda ali do višjih starostnih kategorij (mladice, odrasle ribe) za nadaljnja poribljavanja ribolovnih revirjev. Odvzem spolnih celic se izvede na terenu ali v primeru, da riba še ni godna za odvzem spolnih produktov v ribogojnici, kamor jo prenesemo in jo osmukamo, ko je to mogoče. Vse odlovljene ribe se po odvzemu spolnih celic vrnejo v rezervat.

Rezervati za vzpostavljanje populacij domorodnih vrst rib (R2) so ribiški revirji z dobro ohranjenimi habitatmi, kjer izvedemo naselitev osebkov ogrožene domorodne vrste rib z namenom širjenja areala in vzpostavitve ugodnega stanja vrste. Pred naselitvijo se opravi elektroodlov rib in odstrani osebkke ciljne vrste nepreverjenega ali nepravega porekla. Spremljevalne vrste se dosledno vrnejo v rezervat. Po opravljenem čiščenju se v rezervat naseli osebkke ciljne vrste s preverjenim poreklom. V nadaljevanju v te rezervate ne posegamo, izjema so občasni kontrolni odlovi za spremljanje stanja. Ko na podlagi kontrolnih odlovov ugotovimo ugodno stanje ciljne vrste, se rezervat prekategoriizira v rezervat R3.

Rezervati za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib (R3) so ribiški revirji z ugotovljenim ugodnim stanjem ciljne vrste in ugodnim stanjem habitatov, ki omogočajo dolgoročno ohranitev njenih populacij. Poseganje v te populacije ni dovoljeno, občasno se zaradi spremljanja stanja izvede kontrolne odlove.

Rezervat za genski material (R4) je revir, namenjen ohranjanju genetsko čistih populacij domorodnih ribjih vrst. Poseganje vanj je prepovedano, dovoljeni so le občasni kontrolni odlovi za spremljanje stanja in posebno dodeljeni kontrolirani odvzemi moških spolnih celic.

Ribolovni revir je del ribiškega okoliša, v katerem je dovoljen ribolov v skladu z ZSRib, njegovimi podzakonskimi predpisi in ribolovnim režimom določenim v RGN.

Revir brez aktivnega upravljanja je del ribiškega okoliša, v katerem se ne izvaja ribiško upravljanje in ki je prepuščen naravnim procesom. Z namenom ugotavljanja oziroma spremljanja stanja se v njem občasno opravi kontrolne odlove rib.

Prizadeti revir je tisti del ribiškega okoliša, v katerem je življenje rib zaradi poslabšanih življenjskih razmer oziroma kakovosti vode onemogočeno.

Vrste ribiških revirjev in njihove meje se določijo z RGN.

Ribiško upravljanje je prilagojeno glede na stanje populacij rib, rabo in urejanje vodotokov, oziroma glede na doseganje ciljev dobrega stanja voda in zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda. Karta s prikazanimi podeljenimi vodnimi pravicami je v prilogi II.

3.1 Opis meje ribiškega okoliša

Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji določa dvanajst ribiških območij in 67 ribiških okolišev. V ribiške okoliše spadajo vse celinske vode, ki se nahajajo znotraj meja ribiških okolišev, razen izločene vode po predpisu o izločenih vodah (vode posebnega pomena) in komercialni ribniki ter ribogojni objekti, za katere je bila podeljena vodna pravica. Izhajajoč iz dejstva, da v hudournikih in potokih z nestalno vodo ni rib, v ribiških okoliših te struge niso evidentirane kot revirji in niso prikazane v seznamih revirjev ribiškega območja oziroma ribiških okolišev (Preglednica 2).

Notranjsko-Ljubljansko ribiško območje obsega vse ponikalnice v sistemu Ljubljanice (Bloke, Loška dolina, Cerknško jezero, Rak, Pivka s pritoki, Unica, Logaščica itd.) ter Ljubljanico od izvirov do izliva v Savo s pritoki. V notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju je določenih šest ribiških okolišev in sicer: Cerknški, postojnski, vrhniški, barjanski, dolomitski in vevški ribiški okoliš. Iz Cerknškega ribiškega okoliša je izločen del (Obrh v Loški dolini s pritoki; Cerknško jezero od izvira Stržena do črte Retje-Ponikve-Vrata-Zadnji kraj s pritoki), iz vrhniškega ribiškega okoliša je izločen del (Unica od izvira do ponikanja s pritoki) ter iz barjanskega ribiškega okoliša je izločen del (Iščica od izvira do mostu v Hauptmancah s pritoki razen Želimeljščice), ki so v skladu z Uredbo o določitvi voda posebnega pomena in načinu izvajanja ribiškega upravljanja v njih, določeni za vode posebnega pomena.

Cerknški ribiški okoliš spada v notranjsko-ljubljansko ribiško območje in obsega vse vode na Blokah in v Loški dolini, vse vode Cerknškega jezera, Rak.

Z Uredbo o določitvi voda posebnega pomena ter načinu izvajanja ribiškega upravljanja v njih so iz Cerknškega ribiškega okoliša izločene naslednje vode: Obrh v Loški dolini s pritoki in Cerknško jezero od izvira Stržena do črte Retje-Ponikve-Vrata-Zadnji kraj s pritoki.

V preglednici (Preglednica 1) so prikazane površine revirjev Cerknškega ribiškega okoliša (ROK) glede na način izvajanja ribiškega upravljanja predvidenem v obdobju 2017-2022.

Preglednica 1: Površine (ha) revirjev po načinu izvajanja ribiškega upravljanja v Cerknškem ribiškem okolišu

ROK	RR	R4	G1	R3	BARU	Skupaj
površina (ha)	854,09	0,20	0,16	1,66	0,09	856,20
delež (%)	99,76	0,02	0,02	0,19	0,01	100,00

Legenda:

RR: Ribolovni revir

R3: Rezervat za ohranjanje populacij domorodnih vrst

R4: Rezervat za genski material

BARU: Revir brez aktivnega ribiškega upravljanja

Cerknški ribiški okoliš meri 856,20 ha. Ribolovnim revirjem Cerknškega ribiškega okoliša bo namenjenih 854,09 ha ali 99,76% od vseh površin ribiškega okoliša, rezervatom za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib 1,66 ha ali 0,19%, rezervatom za genski material 0,20 ha ali 0,02 % in salmonidnim gojitvenim revirjem 0,16 ha ali 0,02%. Revirjev brez aktivnega ribiškega upravljanja je 0,09 ha ali 0,01%.

3.2 Seznam, meje, površine, identifikacijske številke in namembnost ribiških revirjev

Preglednica 2: Seznam revirjev, njihove meje, identifikacijske številke, namembnost in površine

Sifra revirja	Revir	Raba	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)
004	Bloščica	RR-TV	izvir	ponor	2,90
005	Bloško jezero	RR-SV	izvir pod vasjo Volčje	umetna pregrada	0,80
003	Cerkniščica	RR-TV	izvir	Milavčev jez v Dolenji vasi	8,20
007	Cerkniščica	R3	gornji most v Cerknici/Milavčev jez v Dolenji Vasi	zapornice v Cerknici(Karlovici)	0,60
001	Cerkniško jezero-zahodni del	RR-SV	Martinjščica-M.Oltar-Vrata	ponori v Jamskem zalivu-Milavčev jez	837,00
022	Farovščica	BARU	izvir	poniknjenje	0,05
014	Hruškarica pri Cajnarjih	R3	izvir	izliv v Cerkniščico	0,03
010	Jazbine	R3	izvir	izliv v Cerkniščico	0,08
012	Mahneščica	R4	izvir	izliv v Cerkniščico	0,20
013	Martinjščica	RR-TV	izvir	izliv v Žerovniščico	0,39
008	Mrzlek	G1-n	izvir	izliv v Cerkniščico	0,30
024	Ponikalnica nad Ravnami	BARU	izvir	poniknjenje	0,02
023	Ponikalnica pri Malih Ravnah	BARU	izvir	poniknjenje	0,02
020	Potok iz Bloškega jezera	R3	iztok iz jezera	izliv v Bloščico	0,01
019	Potok iz Krampelj	R3	izvir	izliv v Bloščico	0,02
017	Potok iz Škufč	R3	izvir	izliv v Bloščico	0,45
018	Potok pri Sv. Miklavžu	R3	izvir	izliv v Bloščico	0,02
015	Potok v Veliki dolini	R3	izvir	izliv v Cerkniščico	0,02
002	Rak	RR-TV	Zelške jame	Tkalca jama	4,80
021	Ravniščica	R3	izvir	poniknjenje	0,08
016	Runarščica	R3	izvir	izliv v Bloščico	0,08
011	Štrukljevski potok	G1-n	izvir	izliv v Cerkniščico	0,13

Legenda:

RR-TV: ribolovni revir, tekoče vode

RR-SV: ribolovni revir, stoječe vode

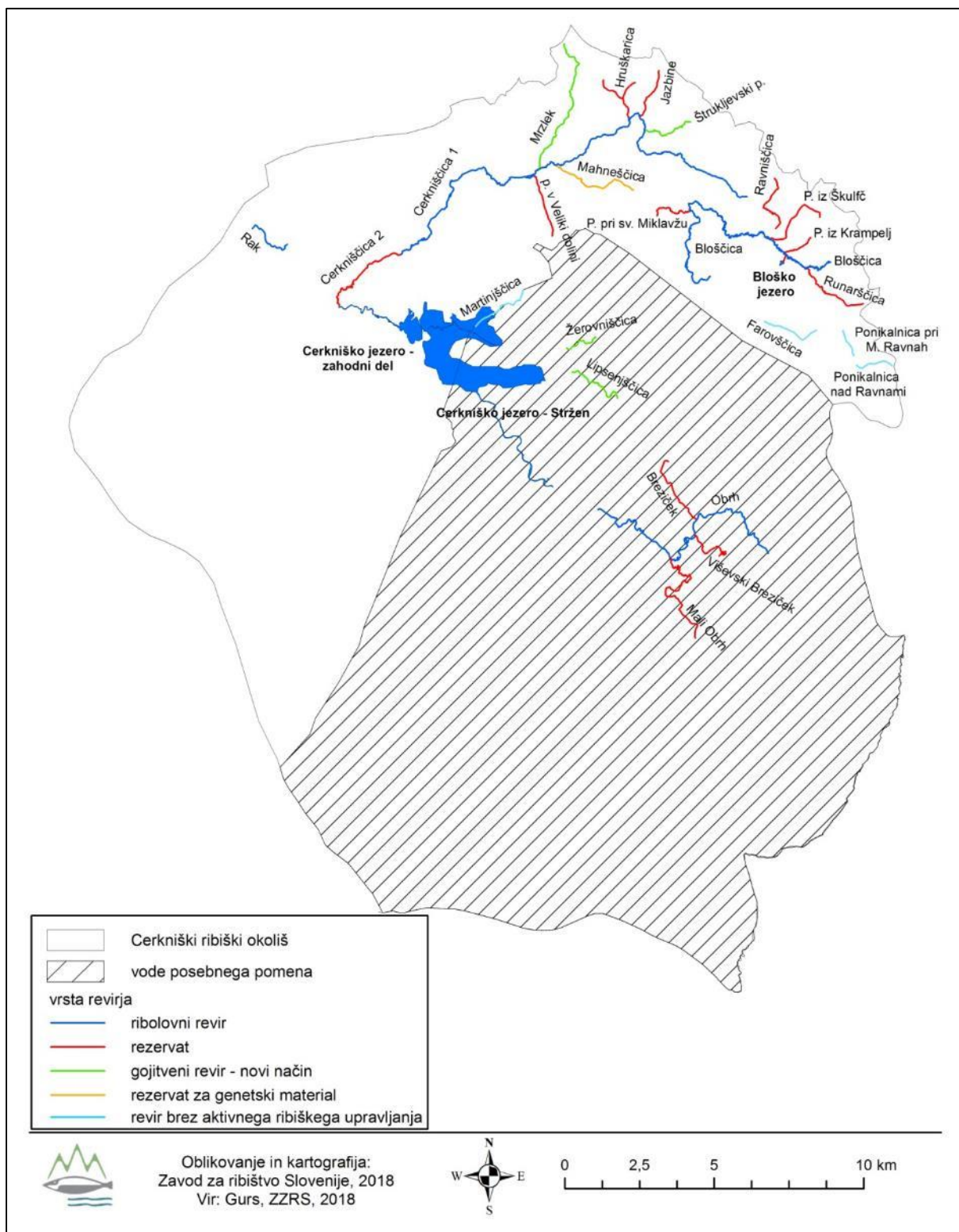
G1-n: gojitveni salmonidni revir - novi način

R4: rezervat za genski material

R3: rezervat za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib

BARU: brez aktivnega ribiškega upravljanja

3.3 Pregledna karta ribiškega okoliša z njegovimi mejami, ribiškimi revirji ter izločenimi vodami

Slika 1: Revirji Cerknjskega ribiškega okoliša in način ribiškega upravljanja

Na sliki (Slika 1) so prikazani revirji Cerknjskega ribiškega okoliša ter način izvajanja ribiškega upravljanja.

Ne glede na opredeljeno rabo ribiškega revirja se za posamezne posege urejanja voda podajajo smernice z vidika stanja voda, vrstne sestave rib in njihovih habitatov, ki odražajo razmere specifične za posamezen revir. V kolikor vodotok oz. stoječa voda ni na seznamu revirjev in ni izločena iz ribiškega upravljanja, se pri izdaji smernic poda podatke za vodotok, v katerega se vodotok iz območja posega izliva. V smernicah se tudi zapiše, za kateri vodotok oz. odsek vodotoka se nanašajo podatki.

3.4 Opis hidroloških, hidrogeoloških ter drugih značilnosti površinskih voda v Cerknškem ribiškem okolišu

Glavna odvodnica vode Cerknškega ribiškega okoliša je reka Stržen, ponikalnica, ki je del sistema reke Ljubljanice. Teče po Cerknškem polju. Izvira na jugovzhodni strani polja v bližini naselja Gornje Jezero. Na svoji poti meandrija po Cerknškem polju. Vodo izgublja že na samem polju v razne ponikve. Na jugozahodni strani polja ponora v jame Velika in Mala Karlovica ter Svinjska jama. Dolžina Stržena je 13,77 km. Poleg Stržena je v tem okolišu pomembna tudi reka Cerknšičica. Izvira na skrajnem severnem delu Blok. Na svoji poti teče skozi naselje Cerknica, pri jami Velika Karlovica pa skupaj s Strženom ponika v podzemlje. Dolžina reke Cerknšičice je 14,61 km, gostota njene rečne mreže pa znaša 2,27 km/km² (Kolbezen, 1998).

V Cerknškem ribiškem okolišu imata reki Stržen in Cerknšičica mediteranski dežno-snežni rečni režim. Za ta režim je značilen primarni višek, ki nastopi aprila. Lahko se pojavi tudi marca ali celo maja. Razlog za to je velika količina padavin v tem obdobju ter taljenje snega, vendar je taljenje snega v tem primeru drugotnega pomena. Sekundarni višek se pojavi v novembru. Primarni nižek nastopi poleti v mesecu avgustu ali redkeje v septembru. Sekundarni nižek je pozimi, vendar ne traja dolgo. Je večji od primarnega nižka.

Mediteranski tip je značilen za tiste reke, kjer se običajno jesenski dežni maksimum združi z marčno-aprilskim ali se mu povsem približa ali pa ga celo malenkostno preseže (Kolbezen, 1998).

V Cerknškem ribiškem okolišu reka Stržen teče po svojih lastnih naplavinah. Prav te naplavine omogočajo, da Stržen teče po površini. Osnovna matična podlaga, ki je prekrita z naplavinami je karbonatna, in sicer se pojavljajo apnenci in dolomiti. Površinski tok je vezan tudi na višino kraške vode. Kot je znano Cerknško polje tudi poplavlja. Porečje reke Cerknšičice je sestavljeno iz apnencev in dolomitov. Izviri so vezani na različne prelomne strukture. V veliki meri teče po svojih lastnih naplavinah (Geološki zavod Slovenije, 2010).

3.5 Ocena stanja voda

Ocena stanja voda je v ribiško gojitvenem načrtu podana, kot povzetek iz javno dostopnih poročil in publikacij državnega monitoringa kakovosti površinskih voda dostopnih na spletni strani Agencije RS za okolje (ARSO) (<http://www.arso.gov.si/vode/>).

Kazalec predstavlja oceno kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda podano v skladu z merili vodne direktive (Water Framework Directive, 2000/60/EC – WFD; v nadaljevanju Vodna direktiva). V oceno so vključene vse površinske celinske vode, somornice in obalno morje, pri kemijskem stanju tudi teritorialno morje. Osnovna enota za oceno je vodno telo, ki je ločen in pomemben sestavni del površinske vode, kot na primer jezero, vodni zbiralnik, potok, reka ali kanal, del potoka, reke ali kanala ali del obalnega morja. V Sloveniji je v skladu s Pravilnikom o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11) določenih 155 vodnih teles površinskih voda.

V Cerknškem ribiškem okolišu so v oceno stanja voda zajeta vodna telesa: VT Cerknšičica (SI14102VT), VTJ Cerknško jezero (SI141VT2), VT Jezerski Obrh (SI141VT1) in VT Rak (SI143VT).

V skladu z vodno direktivo se ocene kemijskega in ekološkega stanja podajajo za večletna obdobja. V nadaljevanju je podana ocena kemijskega stanja za obdobje 2009 – 2013 (Cvitanič, in drugi 2016) in ocena ekološkega stanja za obdobje 2009 – 2015 (Cvitanič, in drugi 2016).

3.5.1 Kemijsko stanje

Kemijsko stanje na vodnih telesih površinskih voda SI14102VT VT Cerknšičica, SI141VT2 VTJ Cerknško jezero, SI141VT1 VT Jezerski Obrh in SI143VT VT Rak (po podatkih ARSO za obdobje 2014-

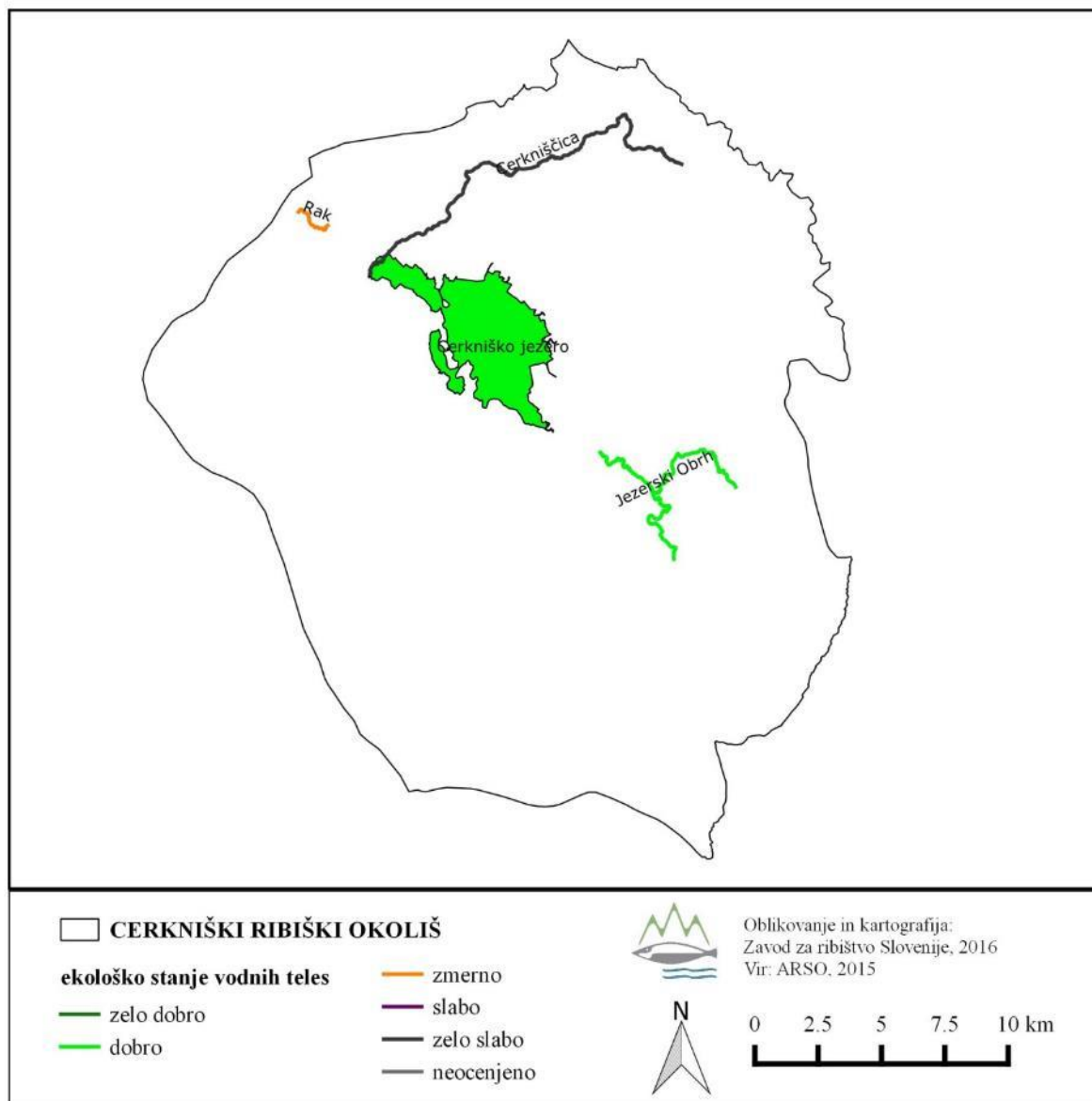
2019), na katerih se nahaja Cerknški ribiški okoliš, je dobro, razen glede živega srebra in bromiranih difeniletrov v organizmih (t.i. matriks biota), kjer je stanje slabo.

Na vseh merilnih mestih (60) v Sloveniji, kjer so se izvedle analize živega srebra in bromiranih difeniletrov, so bila ugotovljena presežanja okoljskih standardov kakovosti za organizme. Ker v obdobju 2014-2019 ni bilo vzorčenja rib (matriks biota) v nobenem od vodnih teles površinskih voda znotraj Cerknškega ribiškega okoliša, je bilo stanje za parametra živo srebro in bromirane difeniletre ocenjeno z ekstrapolacijo.

3.5.2 Ekološko stanje

Ekološko stanje površinskih voda je izraz kakovosti strukture in delovanja vodnih ekosistemov, povezanih s površinskimi vodami. Za oceno ekološkega stanja se upošteva stanje združb vodnih rastlin, alg, nevretenčarjev in rib (t. i. biološki elementi kakovosti), s pomočjo katerih ovrednotimo različne obremenitve. Na podlagi združb vodnih rastlin in alg ovrednotimo trofično stanje vodnega ekosistema (stopnjo obremenjenosti s hranili), na podlagi združb alg in bentoških nevretenčarjev saprobno stanje vodnega ekosistema (stopnjo obremenjenosti z organskimi snovmi), na podlagi združb bentoških nevretenčarjev in rib pa hidromorfološko spremenjenost in splošno degradiranost vodnega ekosistema. V oceni ekološkega stanja so upoštevani tudi splošni fizikalno-kemijski elementi (hranila in parametri obremenjenosti z organsko snovjo), hidromorfološki elementi (hidrološki režim, kontinuiteta toka in morfološke razmere) ter posebna onesnaževala, ki se odvajajo v vodno okolje. Z oceno ekološkega stanja vodnih teles podajamo odmik ocenjevanega ekosistema od naravnega stanja, to je stanja, ki bi ga imel brez vpliva človekovih aktivnosti. Ekološko stanje ocenimo po petstopenjski lestvici: zelo dobro, dobro, zmerno, slabo ali zelo slabo ekološko stanje. Kombiniranje posameznih elementov kakovosti poteka po tako imenovanem načinu »slabši določi stanje«, kar pomeni, da je končna ocena ekološkega stanja najslabša ocena, ki je določena s posameznim elementom kakovosti (Cvitanič, in drugi 2016).

V obdobju 2009 – 2015 je za 59 % vodnih teles površinskih voda ocenjeno, da dosegajo vsaj dobro ekološko stanje in s tem izpolnjujejo cilje vodne direktive, 38 % vodnih teles ne dosega dobrega ekološkega stanja, 3 % vodnih teles ostaja neocenjenih. Za vodna telesa, ki ne dosegajo dobrega ekološkega stanja, predstavljata najboljše najobsežnejšo obremenitev hidromorfološka spremenjenost skupaj s splošno degradiranostjo, ki je prepoznana, bodisi kot edini vzrok bodisi skupaj z drugimi obremenitvami, na 83 % vodnih teles, ki ne dosegajo dobrega ekološkega stanja. Hidromorfološka spremenjenost in splošna degradiranost sta široka in medsebojno povezana dejavnika, katerih vplivov na stanje združb rib in bentoških nevretenčarjev se ne da ločiti. Hidromorfološka spremenjenost vključuje neposredne antropogene spremembe vodotokov: regulacije, utrjevanje bregov, odstranjeno obrežno rastje, pregrade idr., splošna degradiranost pa spremembe v zaledju vodotoka zaradi poselitve, kmetijstva in industrije (Cvitanič, in drugi 2016).

Slika 2: Ocena ekološkega stanja vodnih teles površinskih voda v Cerknškem ribiškem okolišu (podatki monitoringa ARSO, obdobje 2009-2015)

Rezultati monitoringa stanja vodnega telesa površinskih voda SI14102VT VT Cerknšičica izkazujejo zelo slabo ekološko stanje (za obdobje 2009 – 2015). Po kriterijih spremljanja stanja in razvrščanja vodnih teles površinskih voda v Sloveniji, dosega vodno telo VT Cerknšičica glede na biološke elemente zelo slabo stanje ((razlog so bentoški nevretenčarji (saprobnost)), po splošnih fizikalno-kemijskih elementih je stanje zmerno in po kriteriju posebnih onesnaževal je stanje dobro (za obdobje 2009 - 2015). Za vrednotenje hidromorfoloških elementov v Sloveniji še ni izdelanih meril, zato ta element ni bil vključen v oceno ekološkega stanja. Od bioloških elementov v oceno niso bile vključene ribe, ker za ta biološki element še ni razvita metodologija vrednotenja. (ARSO, Ocena ekološkega stanja vodotokov za obdobje 2009 – 2015, 2016).

Rezultati monitoringa stanja vodnega telesa površinskih voda SI141VT2 VTJ Cerknško jezero izkazujejo dobro ekološko stanje (za obdobje 2009 – 2015). Po kriterijih spremljanja stanja in razvrščanja vodnih teles površinskih voda v Sloveniji, dosega vodno telo VTJ Cerknško jezero glede na biološke elemente dobro stanje (razlog so bentoški nevretenčarji (saprobnost)). Za vrednotenje hidromorfološke spremenjenosti še ni izdelanih meril, zato ta element ni bil vključen v oceno ekološkega stanja. Po splošnih fizikalno-kemijskih elementih je stanje zelo dobro in po kriteriju posebnih onesnaževal je stanje zelo dobro (za obdobje 2009 - 2015). Za vrednotenje hidromorfoloških elementov v Sloveniji še ni izdelanih meril, zato ta element ni bil vključen v oceno ekološkega stanja. Od bioloških

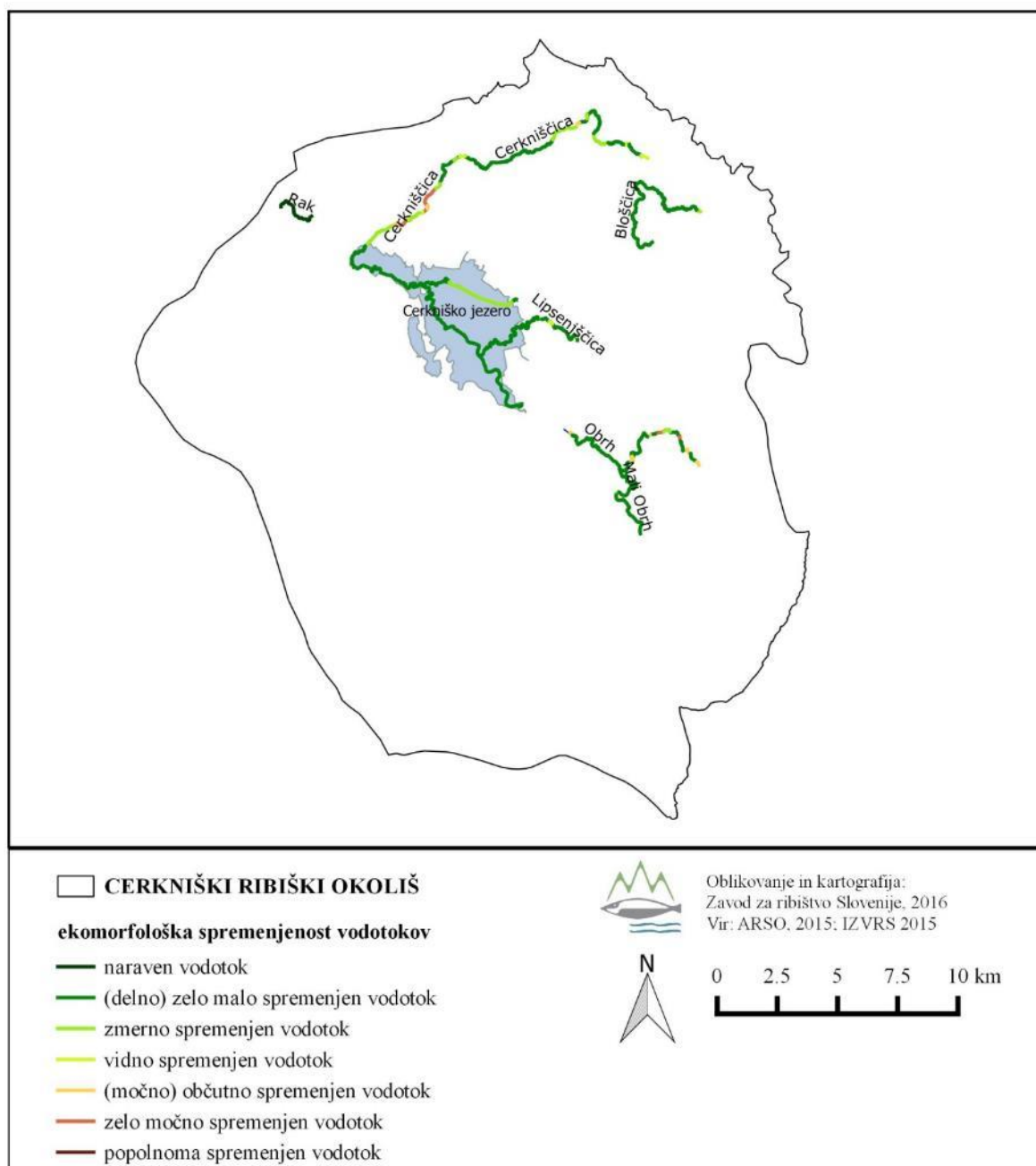
elementov v oceno niso bile vključene ribe, ker za ta biološki element še ni razvita metodologija vrednotenja. (ARSO, Ocena ekološkega stanja vodotokov za obdobje 2009 – 2015, 2016).

Rezultati monitoringa stanja vodnega telesa površinskih voda SI143VT VT Rak izkazujejo zmerno ekološko stanje (za obdobje 2009 – 2015). Po kriterijih spremljanja stanja in razvrščanja vodnih teles površinskih voda v Sloveniji, dosega vodno telo VT Rak glede na biološke elemente zmerno stanje (razlog so bentoški nevretenčarji (saprobnost)). Za vrednotenje hidromorfološke spremenjenosti še ni izdelanih meril, zato ta element ni bil vključen v oceno ekološkega stanja. Po splošnih fizikalno-kemijskih elementih je stanje zelo dobro in po kriteriju posebnih onesnaževal je stanje zelo dobro (za obdobje 2009 - 2015). Za vrednotenje hidromorfoloških elementov v Sloveniji še ni izdelanih meril, zato ta element ni bil vključen v oceno ekološkega stanja. Od bioloških elementov v oceno niso bile vključene ribe, ker za ta biološki element še ni razvita metodologija vrednotenja. (ARSO, Ocena ekološkega stanja vodotokov za obdobje 2009 – 2015, 2016).

Rezultati monitoringa stanja vodnega telesa površinskih voda SI141VT1 VT Jezerski Obrh izkazujejo dobro ekološko stanje (za obdobje 2009 – 2015). Po kriterijih spremljanja stanja in razvrščanja vodnih teles površinskih voda v Sloveniji, dosega vodno telo VT Jezerski Obrh glede na biološke elemente dobro stanje (razlog so bentoški nevretenčarji (saprobnost)). Za vrednotenje hidromorfološke spremenjenosti še ni izdelanih meril, zato ta element ni bil vključen v oceno ekološkega stanja. Po splošnih fizikalno-kemijskih elementih je stanje dobro in po kriteriju posebnih onesnaževal je stanje dobro (za obdobje 2009 - 2015). Za vrednotenje hidromorfoloških elementov v Sloveniji še ni izdelanih meril, zato ta element ni bil vključen v oceno ekološkega stanja. Od bioloških elementov v oceno niso bile vključene ribe, ker za ta biološki element še ni razvita metodologija vrednotenja. (ARSO, Ocena ekološkega stanja vodotokov za obdobje 2009 – 2015, 2016).

3.6 Kategorizacija vodotokov po ekomorfološkem pomenu

Sestava ribje združbe je v veliki meri odvisna tudi od ekomorfoloških lastnosti habitata. Pregled morfološkega stanja vodotokov temelji na stopnji antropogene preoblikovanosti strug vodotokov (vodnega prostora), pri čemer se upošteva neposredne (npr. tehnični objekti) in posredne vplive gorvodnih posegov na obravnavanih odsekih (npr. sprememba vodnega režima, količine sedimenta idr.). Metoda razvrstitve vodotokov v štiri razrede in tri medrazrede je privzeta po avstrijski metodi in izhaja iz dveh osnovnih vidikov, in sicer morfološkega in naravovarstvenega. Opredeljeni sta predvsem oblika in stanje vodotokov glede na stopnjo in vpliv poseganja v morfologijo struge, vodni režim, transport plavin, rabe vode in poseganja v obvodni prostor v okviru varovanja pred škodljivim delovanjem voda, kmetijskih površin, infrastrukturnih in industrijskih objektov ter zagotavljanja pitne in tehnološke vode. Iz naravovarstvenega vidika so opredeljene predvsem osnovne značilnosti žive in nežive narave z registriranimi in potencialnimi naravnimi vrednotami vred. Naloga ne zajema podatkov o onesnaženosti vode in njihovi biotski raznovrstnosti, ki sta za ovrednotenje vodnih ekosistemov bistvenega pomena (Hlad, in drugi 2002).

Slika 3: Ekomorfološka spremenjenost vodotokov v Cerkniskem ribiškem okolišu (podatki za obdobje 1994-2002 z dopolnitvami 2015)

Od vodotokov Cerkniskega ribiskega okoliša (Slika 3) ima potok Rak v celoti oznako »naraven vodotok«. Cerknjščica je v svojem zgornjem delu večinoma uvrščena v razreda »(delno) zelo malo spremenjen vodotok« in »zmerno spremenjen vodotok«. V srednjem toku, kjer teče skozi Cerknico in Dolenjo vas je tehnično bolj urejena, zato si sledita razreda »zelo močno spremenjen vodotok« ter »(močno) občutno spremenjen vodotok«, v spodnjem delu pa zopet »zmerno spremenjen vodotok« in »(delno) zelo malo spremenjen vodotok«. Bloščica je v dokaj naravnem stanju, zato v večjem delu spada v razred »(delno) zelo malo spremenjen vodotok«, prav tako Obrh z izjemo na krajših odsekih, kjer se približa cestni in ostali infrastrukturi.

3.7 Referenčni odseki

Referenčni odseki so odseki vodotokov in obale jezer, na katerih so referenčna mesta, ki so mesta z zelo majhnimi spremembami hidromorfoloških, fizikalno-kemijskih in bioloških elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda zaradi človekove dejavnosti ter ustrezajo opredelitvam za zelo dobro ekološko stanje v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda. Odseki so 400 m gorvodno in 100 m dolvodno od referenčnega mesta ter odseki obale jezera, na katerih je več zaporednih 100-metrskih odsekov z le zelo majhnimi spremembami hidromorfoloških, fizikalno-kemijskih in bioloških elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda zaradi človekove dejavnosti ter ustrezajo opredelitvam za zelo dobro ekološko stanje v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda.

Na referenčnih odsekih so prepovedani posegi, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti. (Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja, 2016), ribiško upravljanje pa poteka na način, da ne vodi v poslabšanje stanja površinskih voda.

Okoljski cilj za referenčne odseke na površinskih vodah je »ohranjanje zelo dobrega ekološkega stanja«, »preprečitev poslabšanja stanja«, in »preprečitev emisij iz točkovnih virov« (NUV, 2016).

V Cerknškem ribiškem okolišu ni referenčnih odsekov.

3.8 Podatki o drstiščih

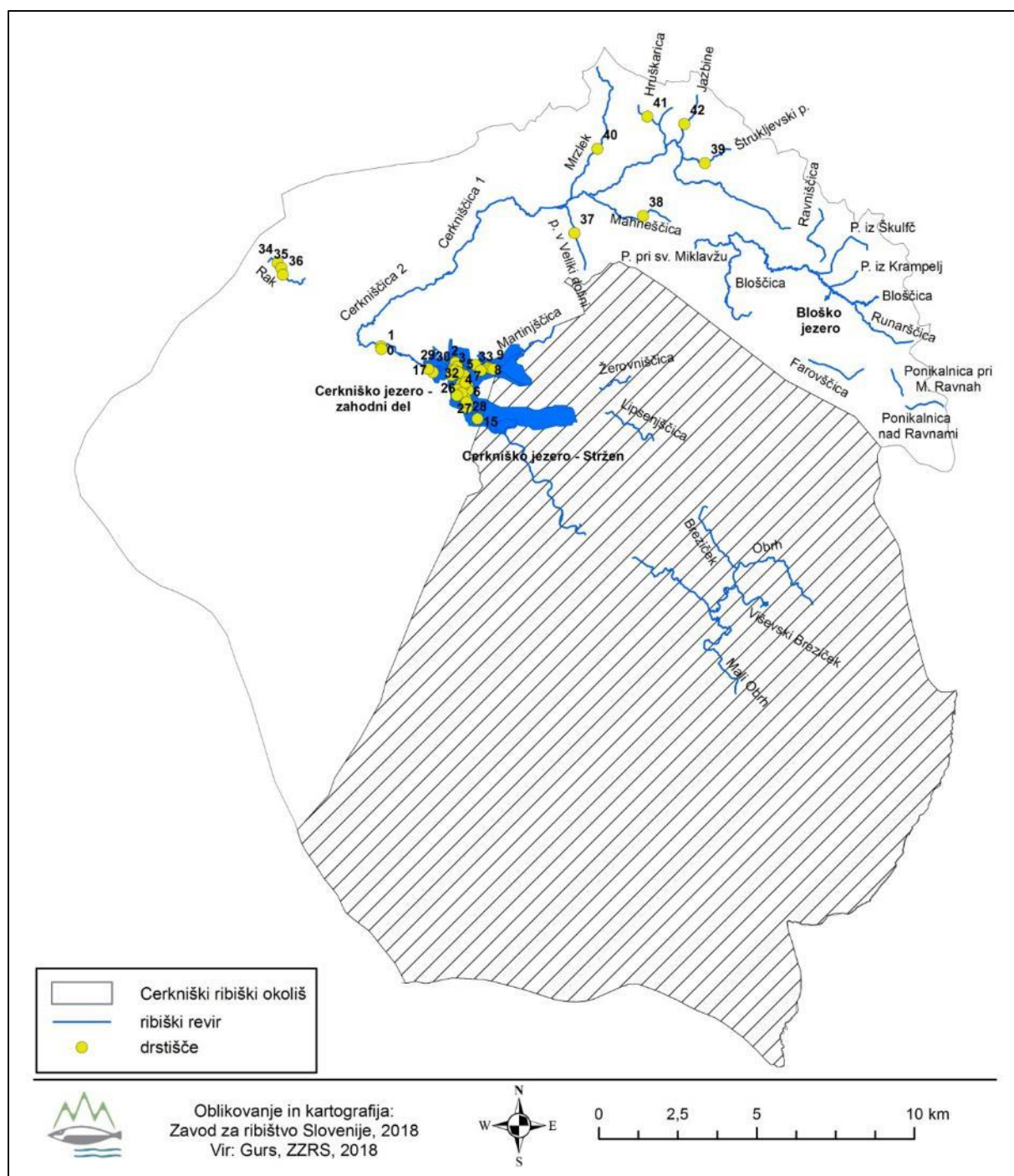
Drstišča se uvrščajo med najpomembnejše habitatne tipe, ki so neobhodni za reprodukcijo posameznih vrst rib. Hidromorfološke lastnosti vodotoka, ki pogojujejo in omogočajo nastanek in obstoj habitatov, da funkcionirajo kot drstišča, so odvisne od geološke podlage, reliefa, padavin in pretokov vode v posameznih letih, predvsem pa od različnih posegov v vodni prostor. Ribe se temu prilagajajo in za drst poiščejo mikrolokacije, ki so primerne za odlaganje iker.

Pogosto so drstišča litofilnih drstnic, vrst rib, ki ikre odlagajo na kamnito ali prodno podlago, pod različno visokimi naravnimi ali grajenimi stopnjami, kjer se tvori primerna struktura substrata dna in sta hitrost ter globina vode ustrezni za odlaganje iker. Taka drstišča so bolj ali manj stalna. V Cerknškem ribiškem okolišu so taka drstišča na primer v Cerknšičici in pritokih. Stalna drstišča so tudi v ožjih območjih rečnih sipin na odsekih, kjer širina struge in primeren strmec povzročata zmanjšanje hitrosti vode in s tem zmanjšanje transportne sposobnosti vodotoka, zaradi česar se tam rečne naplavine odlagajo in tvorijo sipine. Podvodni deli sipin litofilnim drstnicam omogočajo drst in na vseh takih odsekih so evidentirana bolj ali manj stalna drstišča.

Drst v Cerknškem jezeru poteka predvsem na njegovem zahodnem delu in v pritokih, kjer se drsti ščuka.

V pritokih in manjših vodotokih, kjer se drstijo predvsem postrvi, ki se drstijo v paru in za uspešno drst zadostujejo tudi manjše površine s primerno podlago, hitrostjo in globino vode, so drstišča mnogo bolj dinamična in manj kot stalne točke. Tu lahko bolj govorimo o daljših ali krajših odsekih, kjer se ribe drstijo, drstne jame pa se iz leta v leto ponavljajo in pojavljajo na enakih ali različnih točkah znotraj primerne odseka. Dinamika spreminjanja pozicije drstišč je odvisna od hidroloških razmer v času drsti. Zato je pri evidentiranju drstišč treba to upoštevati in drstišča jemati kot množico potencialno možnih drstnih mest na določenem odseku vodotoka. Ocena površine drstišč je v takih primerih manj natančna in zelo okvirna. Vrste, ki se drstijo v skupinah, kot na primer podust, imajo bolj stalna drstišča, ki jih večinoma lahko spremenijo le izredni dogodki.

Posegi lahko spremenijo funkcionalnost drstišča, v skrajnih primerih jih tudi nepovratno uničijo. To se zgodi v primerih velikih zajezev, ko se globine, hitrosti in temperature vode ter struktura substrata dna spremenijo do te mere, da drst tam ni več mogoča.

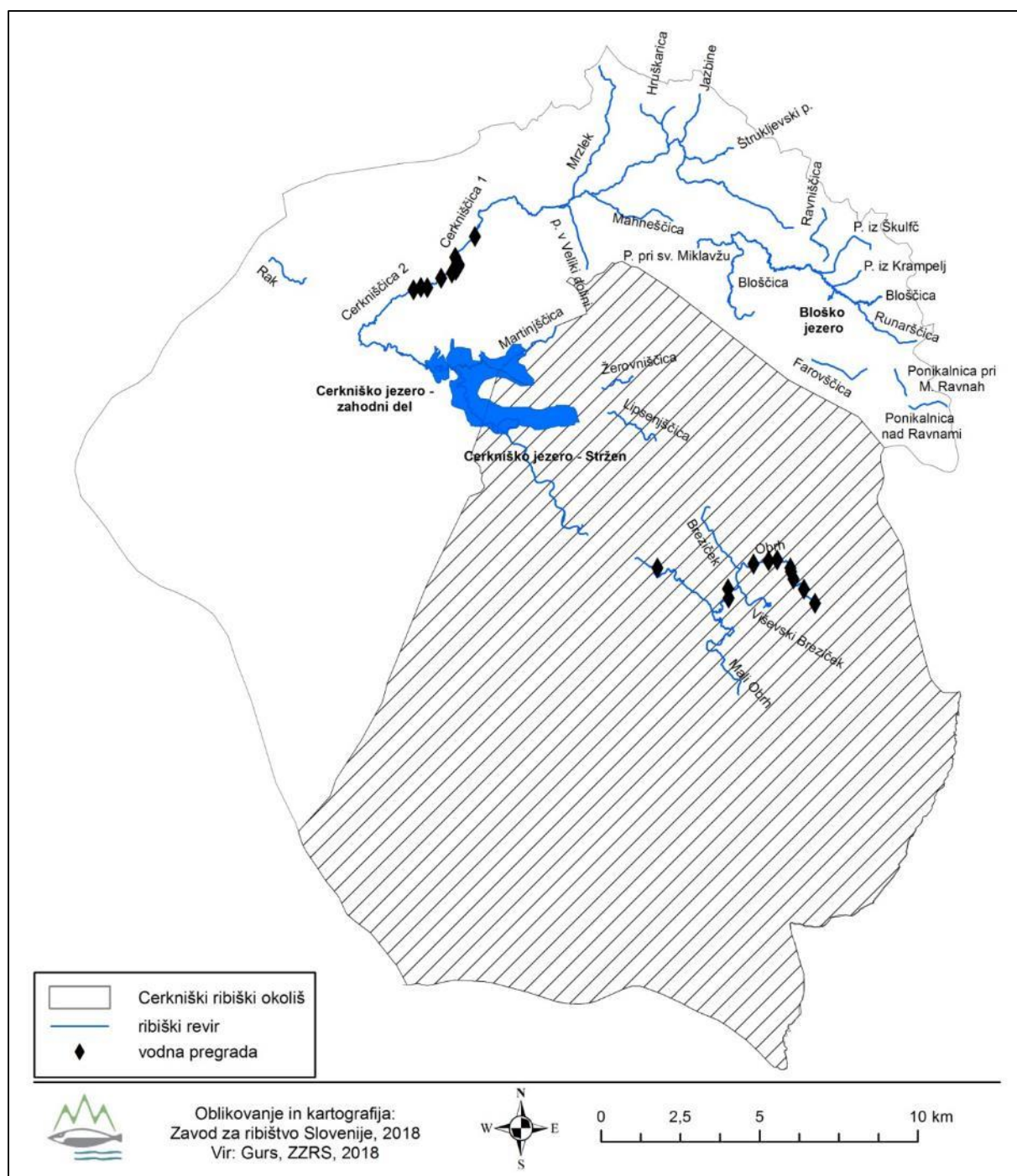

Slika 4: Drstišča Cerkniškega ribiškega okoliša

Na sliki (Slika 4) so prikazana drstišča Cerkniškega ribiškega okoliša. Drstišča za klena in potočno postrv so vsi pritoki Cerkniščice (Potok v Veliki dolini, Mrzlek, Hruškarica, Jazbine, Štrukljevski potok, Mahneščica). Podatki o posameznem drstišču, njegovi površini in vrstah rib so podani v Prilogi I.

3.9 Seznam in karta vodnogospodarskih objektov, ki ribam otežujejo ali preprečujejo migracijo

Med najbolj negativnimi posegi za populacije rib so tisti, ki povzročajo fragmentacijo habitatov. Populacije rib se v takih primerih ločijo na več manjši delov, med seboj so izolirane, kar posledično prinaša manjšo genetsko raznolikost in večjo ranljivost populacij.

Slika 5: Vodne pregrade v Cerčniškem ribiškem okolišu (RIBKAT 2018)

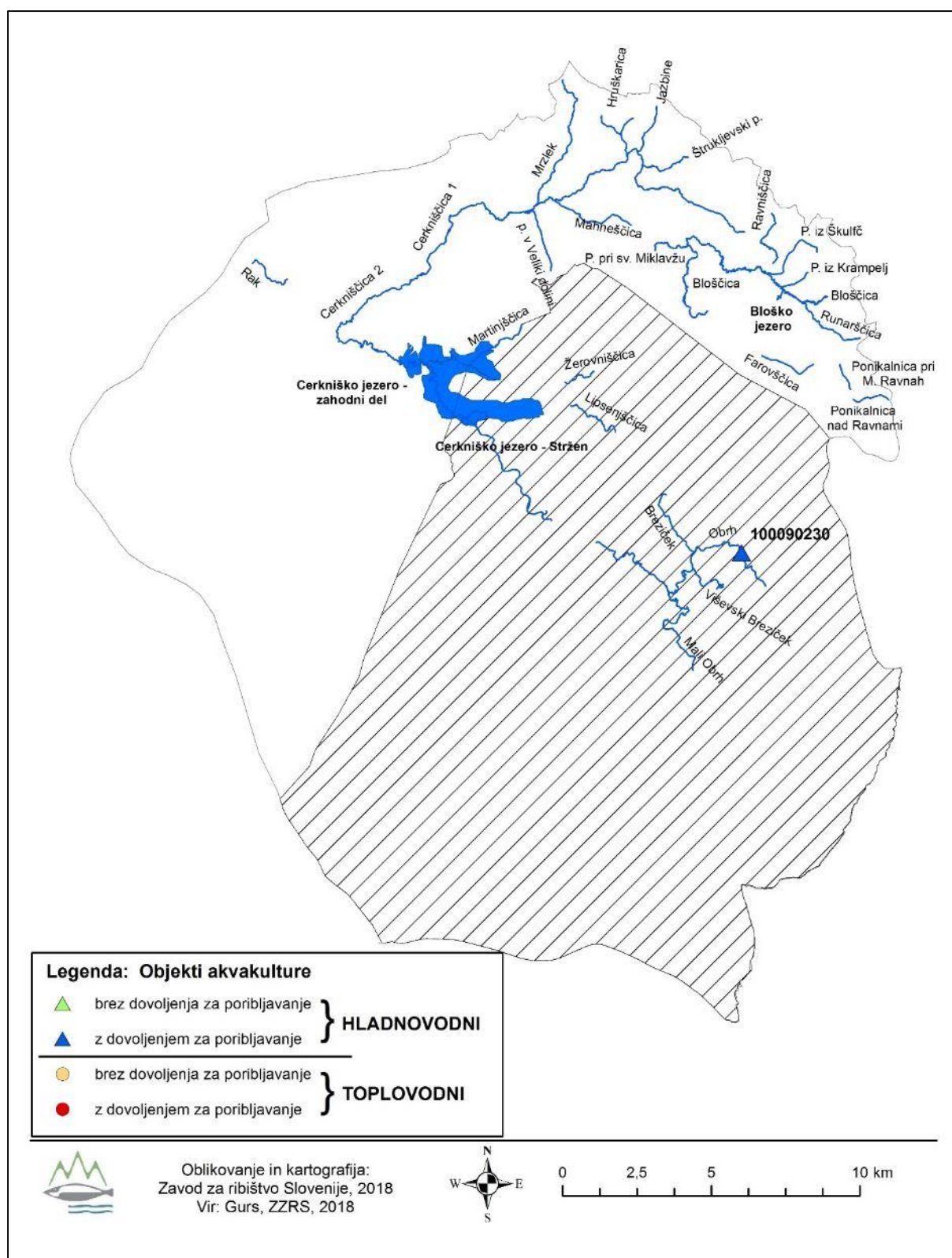
Na sliki (Slika 5) so prikazane pregrade, ki ribam otežujejo ali preprečujejo prehajanje in prosto razporejanje v Cerčniškem ribiškem okolišu.

Evidenca pregrad vključuje pregled podatkov, ki jih vodi ZZRS na podlagi terenskih ogledov, predanih podatkov iz strani ribiških družin v obsegu usklajevanja pri RGN-jih, večjih pregrad, ki so vidne na DOF. Podatki v evidenci se sproti posodablja.

Kot ukrep za izboljšanje stanja v primerih fragmentacije habitatov, se uporablja izgradnja prehodov za ribe, kar pa v Sloveniji, razen izjemoma, ni bila dosedanja praksa.

V Cerčniškem ribiškem okolišu je za ribe neprehojen jez pri Krajcovi žagi na Cerčniščici (ZZRS).

3.10 Podatki o ribogojnih obratih

Slika 6: Ribogojni obrati v Cerkniskem ribiškem okolišu (RIBKAT, 2018)

V Cerkniskem ribiškem okolišu je ena hladnovodna ribogojnica z dovoljenjem za poribljavanje.

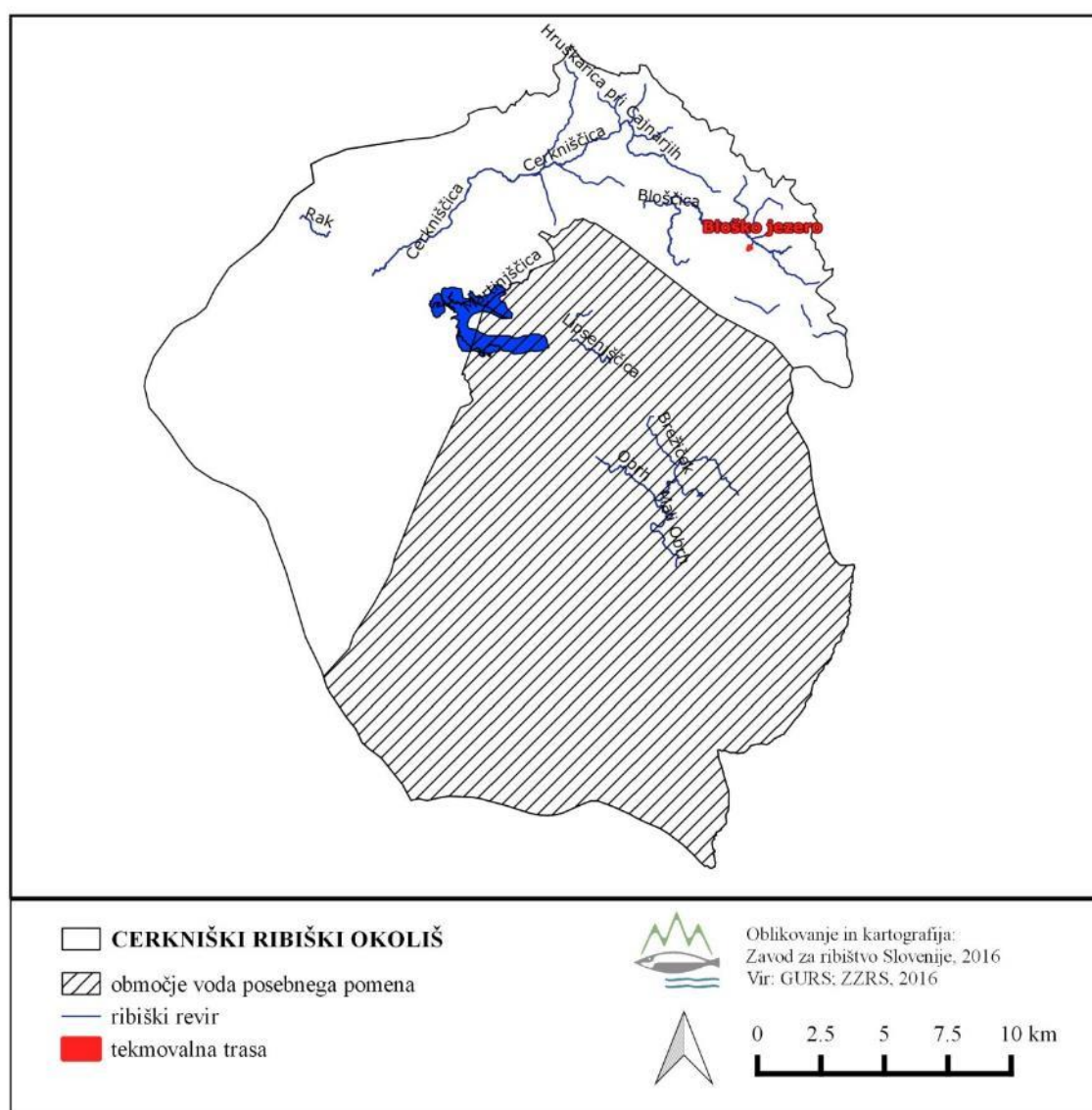
3.11 Določitev in opis odsekov, kjer je dovoljen nočni ribolov

V skladu z 9. členom Pravilnika o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/07 in 75/10; v nadaljevanju: pravilnik o ribolovnem režimu) je nočni ribolov dovoljen le v določenem obdobju in na posebej določenih mestih.

V Cerkníškem ribiškem okolišu niso predvidene trase za nočni ribolov.

3.12 Določitev in opis odsekov tekmovalnih tras

V skladu s 27. členom ZSRib lahko ribiška tekmovanja potekajo samo na tekmovalnih trasah, ki jih posebej za ta namen opredeli in označi izvajalec ribiškega upravljanja, v skladu z RGN. Tekmovanja se izvedejo na podlagi pravil, ki jih pripravi Ribiška zveza Slovenije in morajo biti usklajena s pravili Svetovne ribiške konfederacije (CIPS) oziroma njenih zvez. Organizator ribiških tekmovanj mora ribiški inšpekciji poslati časovni načrt tekmovanj najmanj 14 dni pred prvo tekmo v nizu. Poročilo o izvedenih ribiških tekmovanjih je sestavni del letnega poročila o izvajanju letnega programa ribiškega upravljanja.

Slika 7: Tekmovalna trasa v Cerkníškem ribiškem okolišu

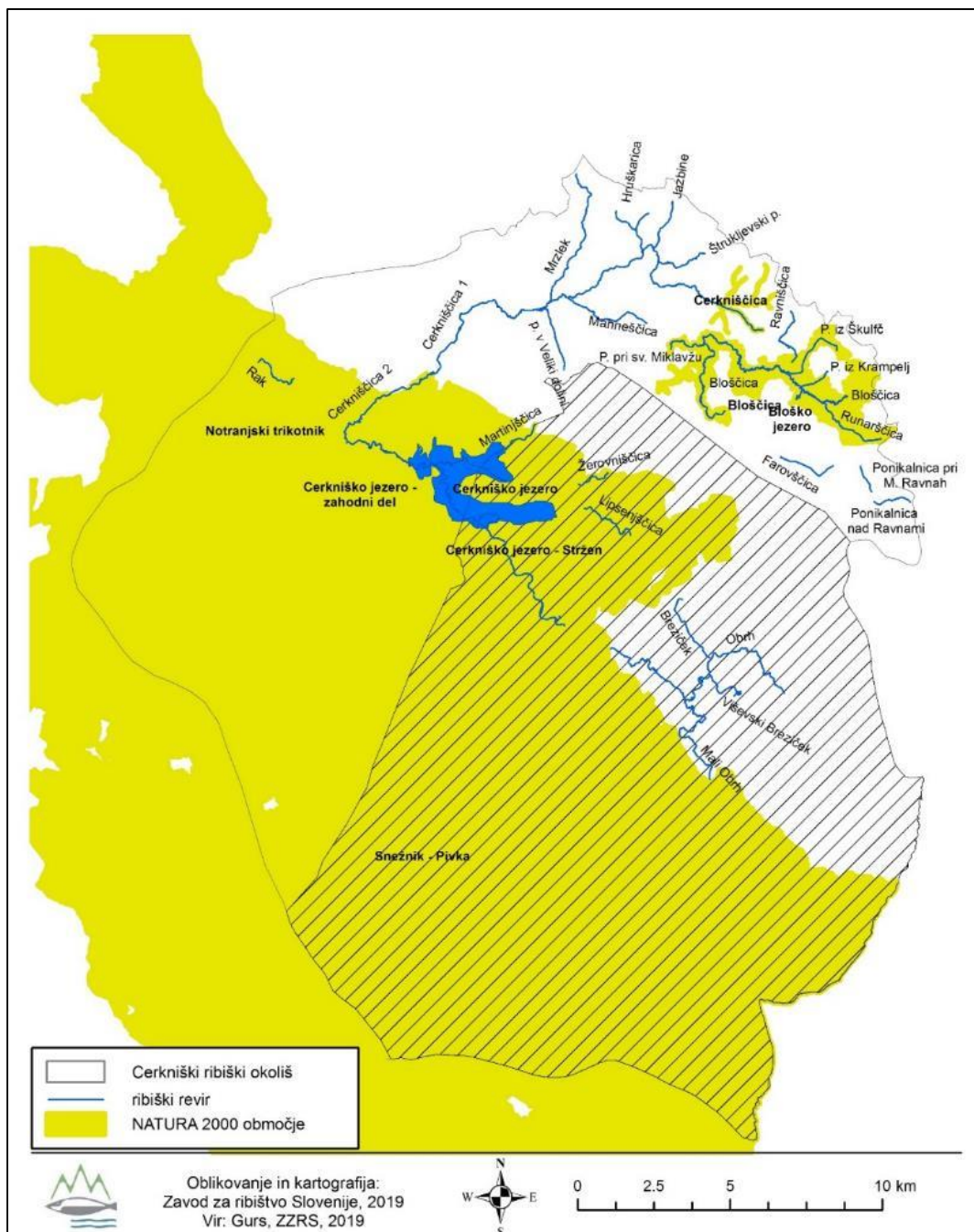
V Cerkníškem ribiškem okolišu je predvidena tekmovalna trasa na Bloškem jezeru.

Podatki o tekmovalnih trasah so navedeni v poglavju 10.7.1, predvidena tekmovanja pa so opisana v poglavju 10.7.2.

4 Območja z naravovarstvenim statusom in biotska raznovrstnost

Ribiško upravljanje v vseh delih Cerknjskega ribiškega okoliša, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status, bo prilagojeno varstvenim režimom in usmeritvam na posameznih območjih. V RGN so določeni varstveni ukrepi za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških revirjih, ki se prekrivajo ali delno prekrivajo z območji posebnih varstvenih režimov po predpisih o ohranjanju narave.

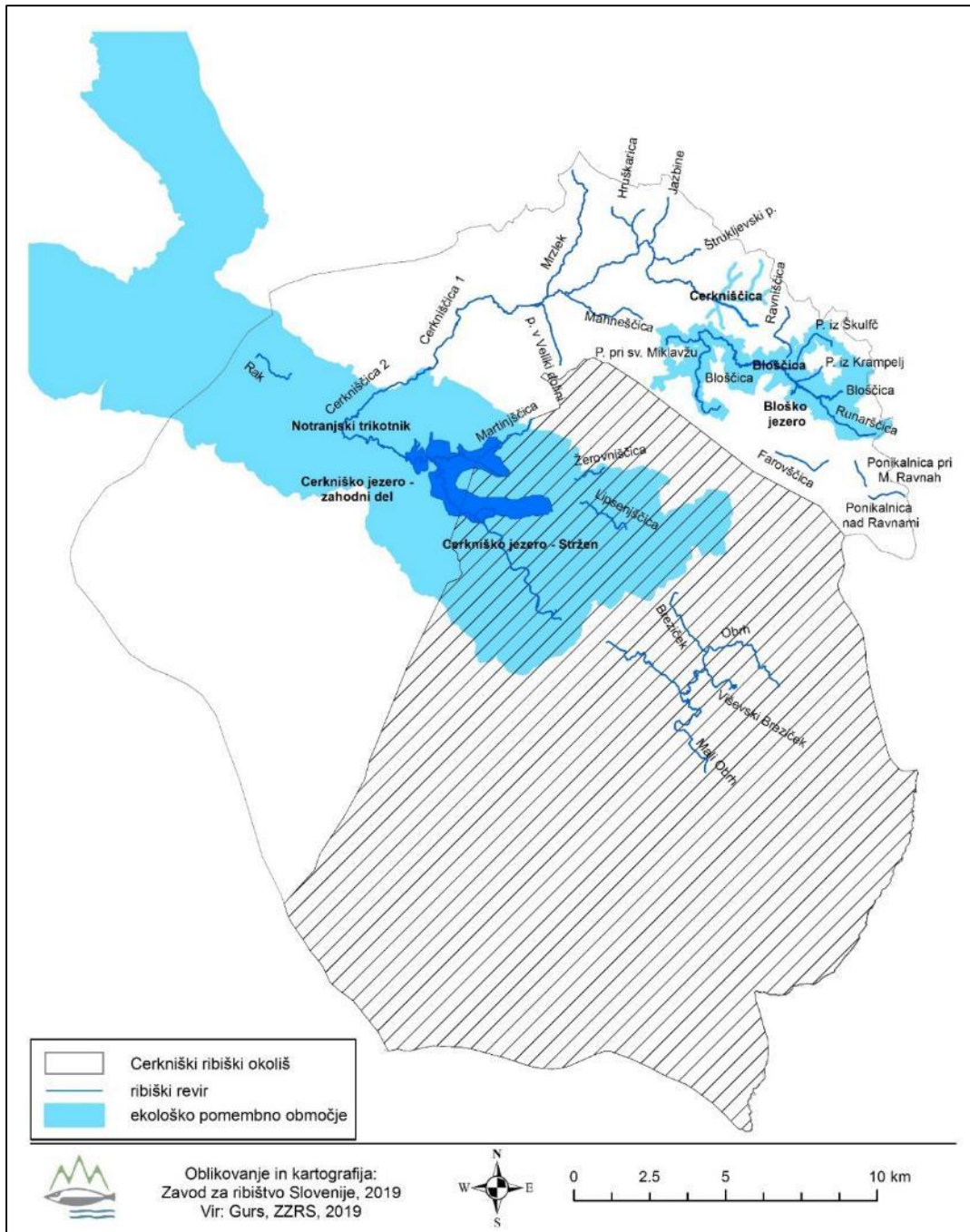
4.1 Območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status

Slika 8: Pregledna karta Cerknjskega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – Natura 2000 območja, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja

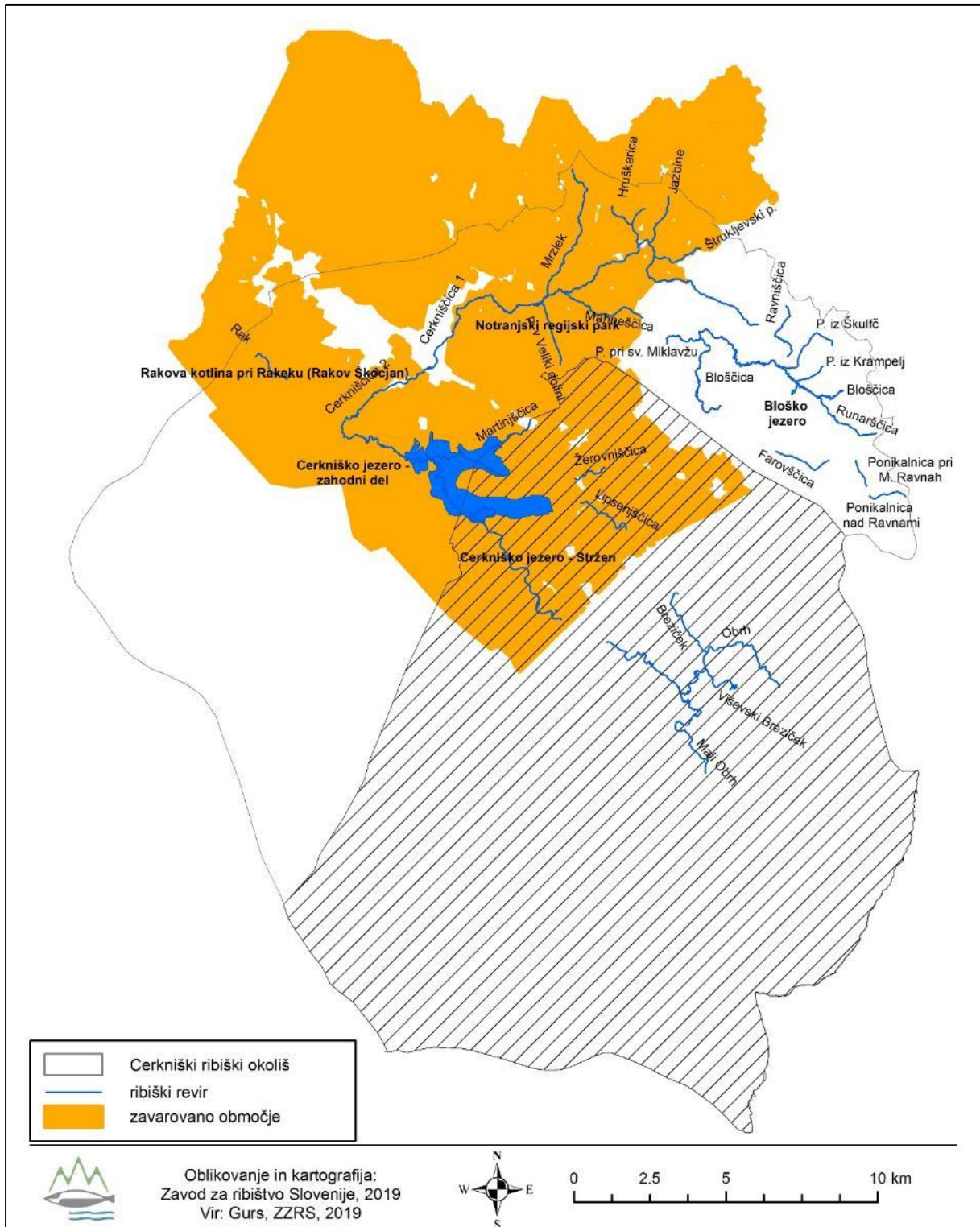
Na sliki (Slika 8) so prikazana tista Natura 2000 območja v Cerknjskem ribiškem okolišu, na katera imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja. Posebno varstveno območje (območje Natura 2000) je ekološko pomembno območje, ki je na ozemlju Evropske unije pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov.

V Cerknjskem ribiškem okolišu so zaradi varstva vrst in habitatnih tipov sladkovodnih vrst rib, piškurjev in rakov deseteronožcev uvrščenih na seznam dodatka II Habitatne direktive za ohranitvena območja Natura 2000, razglašena naslednja območja: SI3000323 Cerknjsčica (navadni koščak), SI3000173 Bloščica (navadni koščak), SI3000263 Kočevsko (navadni koščak, potočni piškurji, sulec, platnica, zvezdogled, pezdirk, pohra, pegunica, zlata nežica, navadna nežica, kapelj, velika nežica), SI3000232 Notranjski trikotnik (navadni koščak).

Slika 9: Pregledna karta Cerknjskega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – ekološko pomembna območja

geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava. Naravne vrednote obsegajo vso naravno dediščino na območju Republike Slovenije. Zvrsti naravnih vrednot so: površinska geomorfološka, podzemeljska geomorfološka, geološka, hidrološka, botanična, zoološka, ekosistemska, drevesna in oblikovana naravna vrednota, krajinska vrednota, mineral in fosil.

Slika 11: Pregledna karta Cerknškega ribiškega okoliša s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – zavarovana območja

Na sliki (Slika 11) so prikazana tista zavarovana območja v Cerknškem ribiškem okolišu, na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja.

Zavarovana območja so ožja ali širša območja narave, za katere je vlada ali pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti ali skupaj vlada in pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti sprejel akt o zavarovanju. Ožja zavarovana območja so naravni spomenik, naravni rezervat in strogi naravni rezervat. Širša zavarovana območja so narodni, regijski in krajinski park.

5 Ocena stanja ribjih populacij

5.1 Glavne značilnosti voda ribiškega okoliša

Vode Cerknškega ribiškega okoliša glede na hidromorfološke in fizikalno kemijske lastnosti pogojujejo ribje združbe značilne za postrvji pas, kar pa ne velja za vodilni vodotok Cerknško jezero. Vsi pritoki so glede na hidromorfološke in fizikalno kemijske lastnosti vode v postrvjem pasu, kjer je potočna postrv vodilna ribja vrsta.

5.2 Podatki o značaju voda

Glede na vrstni sestav rib je osnovni vodotok Cerknško jezero ciprinidnega značaja, s nepostrvjimi ribjimi vrstami, pritoki pa imajo salmonidni značaj.

5.3 Seznam vrst in njihov varstveni status

V preglednici (Preglednica 3) je prikazan vrstni sestav in varstveni status rib Cerknškega ribiškega okoliša. Njihovo varstvo se za sladkovodne vrste rib izvaja po Uredbi o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14 in 64/16; v nadaljevanju: uredba o prosto živečih živalskih vrstah), Pravilniku o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/07 in 75/10; v nadaljevanju pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah), Pravilniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02, 42/10; v nadaljevanju pravilnik o ogroženih vrstah) in Direktivi Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L št. 206 z dne 22. 7. 1992, str. 7, s spremembami; v nadaljevanju: habitatna direktiva), Prilogi II in V.

Preglednica 3: Vrstni sestav in varstveni status rib v Cerknškem ribiškem okolišu

Vrsta	Znanstveno ime	D	U	HD	RS	Pravilnik mera (cm)	Varstvena doba
potočna postrv	<i>Salmo trutta fario</i> Linnaeus, 1758	D			E	25	01.10. - 28.02.
šarenka	<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1792)	T					01.12. - 28.02.
lipan	<i>Thymallus thymallus</i> (Linnaeus, 1758)	D		5	V	30	01.12. - 15.05.
rdečeoka	<i>Rutilus rutilus</i> (Linnaeus, 1758)	D					01.04. - 30.06.
klen	<i>Squalius cephalus</i> (Linnaeus, 1758)	D				30	01.05. - 30.06.
pisanec	<i>Phoxinus phoxinus</i> (Linnaeus, 1758)	D					01.04. - 30.06.
rdečeperka	<i>Scardinius erythrophthalmus</i> (Linnaeus, 1758)	D					01.04. - 30.06.
linj	<i>Tinca tinca</i> (Linnaeus, 1758)	D			E	30	01.05. - 30.06.
navadni globoček	<i>Gobio obtusirostris</i> Valenciennes, 1842	D					
mrena	<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	D	H	5	E	30	01.05. - 30.06.
krap (gojena oblika)	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758	D					
babica	<i>Barbatula barbatula</i> (Linnaeus, 1758)	D			O1		
rjavi ameriški somič	<i>Ameiurus nebulosus</i> (Lesueur, 1819)	T					
ščuka	<i>Esox lucius</i> Linnaeus, 1758	D	H		V	50	01.02. - 30.04.
navadni ostriž	<i>Perca fluviatilis</i> Linnaeus, 1758	D					01.03. - 30.06.

Vrsta	Znanstveno ime	D T	U	HD	RS	Pravilnik mera (cm)	Varstvena doba
kapelj	<i>Cottus gobio</i> Linnaeus, 1758	D	H	2	V		
menek	<i>Lota lota</i> (Linnaeus, 1758)	D	H		E	30	01.12. - 31.03.
potočni rak, jelševec	<i>Astacus astacus</i> (Linnaeus, 1758)	D	Z,H	5	V		
navadni koščak	<i>Austropotamobius torrentium</i> (Schrank, 1803)	D	Z,H	2,5	V		

Legenda:

DT (domorodnost/tujerodnost vrst glede na okoliš): D – domorodna vrsta v okolišu, T – tujerodna vrsta v okolišu

U = Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008, 36/2009)

Z	zavarovana vrsta
H	vrsta, katere habitat se varuje

HD = Habitatna direktiva - Evropsko pomembna vrsta= Direktiva sveta Evrope 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst

2	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja
5	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, pri katerih za odvzem iz narave in izkoriščanje lahko veljajo ukrepi upravljanja

RS = Rdeči seznam - Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002, 42/2010)

E	prizadeta vrsta
V	ranljiva vrsta
O1	vrsta zunaj nevarnosti

P = Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007, 75/2010)

V Cerknškem ribiškem okolišu živi 17 vrst rib in dve vrsti rakov. Večina ribjih vrst (15) je domorodnih, dve vrsti sta tujerodni in prineseni v Slovenijo iz Severne Amerike: šarenka, rjavi ameriški somič, tri vrste pa niso med lokalno značilnimi vrstami ampak so bile prinesene iz drugih celinskih vod v Sloveniji: navadni ostrž, rdečeperka in krap.

Med 23 vrstami je šest varovanih po Habitatni direktivi, med njimi je ena uvrščena v prilogo II, tri v prilogo V, ena pa v prilogi II in V. Vrste, ki so uvrščene v prilogo II so t.i. evropsko pomembne vrste, katerih habitate je treba varovati.

Po Uredbi o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah se vrste, ki so v preglednici označene z oznako Z, varujejo kot živalske vrste, za katere je določen varstveni režim za varstvo živali in populacij. Uredba določa, da je živali teh vrst prepovedano zavestno poškodovati, zastrupiti, usmrtiti, odvzeti iz narave, loviti, ujeti ali vznemirjati. Navedene zavarovane vrste niso predmet ribolova, za zgornja dejanja si je potrebno pridobiti posebno dovoljenje Ministrstva za kmetijstvo in okolje. V Cerknškem ribiškem okolišu sta to: navadni koščak in potočni rak jelševec, medtem ko je za štiri vrste varovan njihov habitat. Varstveni cilji, ki so opredeljeni po tej uredbi vključujejo med drugim ohranjanje raznolikosti habitata zavarovane vrste, zlasti pa ohranjanje tistih habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze zavarovane vrste (npr. mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje). Varstveni cilji vključujejo tudi ohranjanje celovitosti habitata oziroma povezovanja fragmentiranih delov habitata nazaj v celoto.

Na rdečem seznamu so štiri vrste uvrščene v kategorijo prizadete vrste (E), pet je uvrščenih v kategorijo ranljivih vrst (V), ena je uvrščena v kategorijo vrste zunaj nevarnosti (O1). Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam določa, da je prizadeta vrsta (E) kategorija ogroženosti, v katero se uvrstijo vrste, katerih obstanek na območju Republike Slovenije ni verjeten, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej. Številčnost teh vrst se je zmanjšala na kritično stopnjo oziroma njihova številčnost zelo hitro upada v večjem delu areala. Ranljiva vrsta (V) je kategorija ogroženosti, v katero se uvrstijo vrste, za katere je verjetno, da bodo v bližnji prihodnosti prešle v kategorijo prizadete vrste,

če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej. Številčnost vrste se je v velikem delu areala zmanjšala oziroma se zmanjšuje. Vrste so zelo občutljive na kakršnekoli spremembe oziroma poseljujejo habitate, ki so na človekove vplive zelo občutljivi. Oznaka O1 označuje vrste, ki so bile zavarovane z Uredbo o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Uradni list RS, št. 57/93, 61/93 – popr., 69/00, 98/02 in 46/04) in ki so trenutno zunaj nevarnosti, obstaja pa potencialna možnost njihove ponovne ogroženosti.

Ribolovne vrste imajo s Pravilnikom o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah predpisane najmanjše dolžine, pri katerih je dovoljen uplen in varstveno dobo (v času drsti), ko jih ni dovoljeno loviti. Izjema so tujerodne vrste, ki nimajo predpisane najmanjše dolžine uplena. Med evidentiranimi vrstami je štirinajst lovnih vrst rib.

Razširjenost nekaterih v uplenu najpogosteje zastopanih ribjih vrst, ki jih je v skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah dovoljeno loviti v srednjesavskem ribiškem območju, je prikazana v poglavju 5.5.

5.4 Dinamika ribjih populacij ribolovnih vrst

Z dinamiko ribje populacije je izraženo povečanje oziroma zmanjšanje velikosti posameznih ribjih populacij v časovni enoti. Odvisna je predvsem od stanja habitata ter življenjskih pogojev za ribe, plenilcev oziroma obsega plenjenja in velikosti uplena na ribolovno sezono.

Vode Cerkniškega ribiškega okoliša so glede na ekološke značilnosti uvrščene v hidroekoregijo dinaridi. Hidroekoregija je pokrajinsko območje celinskih voda, ki ga označujejo različni abiotiski in biotski dejavniki in je odraz geoloških, geomorfoloških, hidrografske, hidroloških in geografskih posebnosti območja, zaradi katerih se je izoblikovala določena vodna flora in favna.

Preglednica 4: Naseljenost (ločeno za salmonide in ciprinide) v vodotokih Cerkniškega ribiškega okoliša [kg/ha].

Okoliš	Vodotok	Lokacija	Leto	Salmonidi	Ciprinidi	Skupaj
Cerkniški	Bloščica	Velike Bloke	2013		49,519	
Cerkniški	Cerkniščica	Dolenja vas (nad ČN)	2011	1,036	34,640	1,036
Cerkniški	Cerkniščica	Dolenja vas (pod ČN)	2011		0,009	
Cerkniški	Jezerščica	Gornje jezero	2013		9,167	
Cerkniški	Mali Obrh	Kozarišče	2011			
Cerkniški	Obrh	500m pod ribogojnico	2005	337,816	0,071	337,816
Cerkniški	Obrh	nad ribogojnico	2005	156,328		156,328
Cerkniški	Obrh	pod mostom v Pudobu	2005	17,780	1,880	17,780
Cerkniški	Obrh	Podcerkev	2011	11,407	1,162	11,407
Cerkniški	Obrh	Pudob	2011	10,220	1,093	10,220
Cerkniški	Obrh	tik pod ribogojnico	2005	342,297	1,814	342,297
Cerkniški	Obrh	v Nadleski	2005	2,639	2,416	2,639
Cerkniški	Obrh	Vrhnika pri Ložu	2011	14,851	0,652	14,851
Cerkniški	Žerovniščica	Grahovo	2011	3,837	3,072	3,837

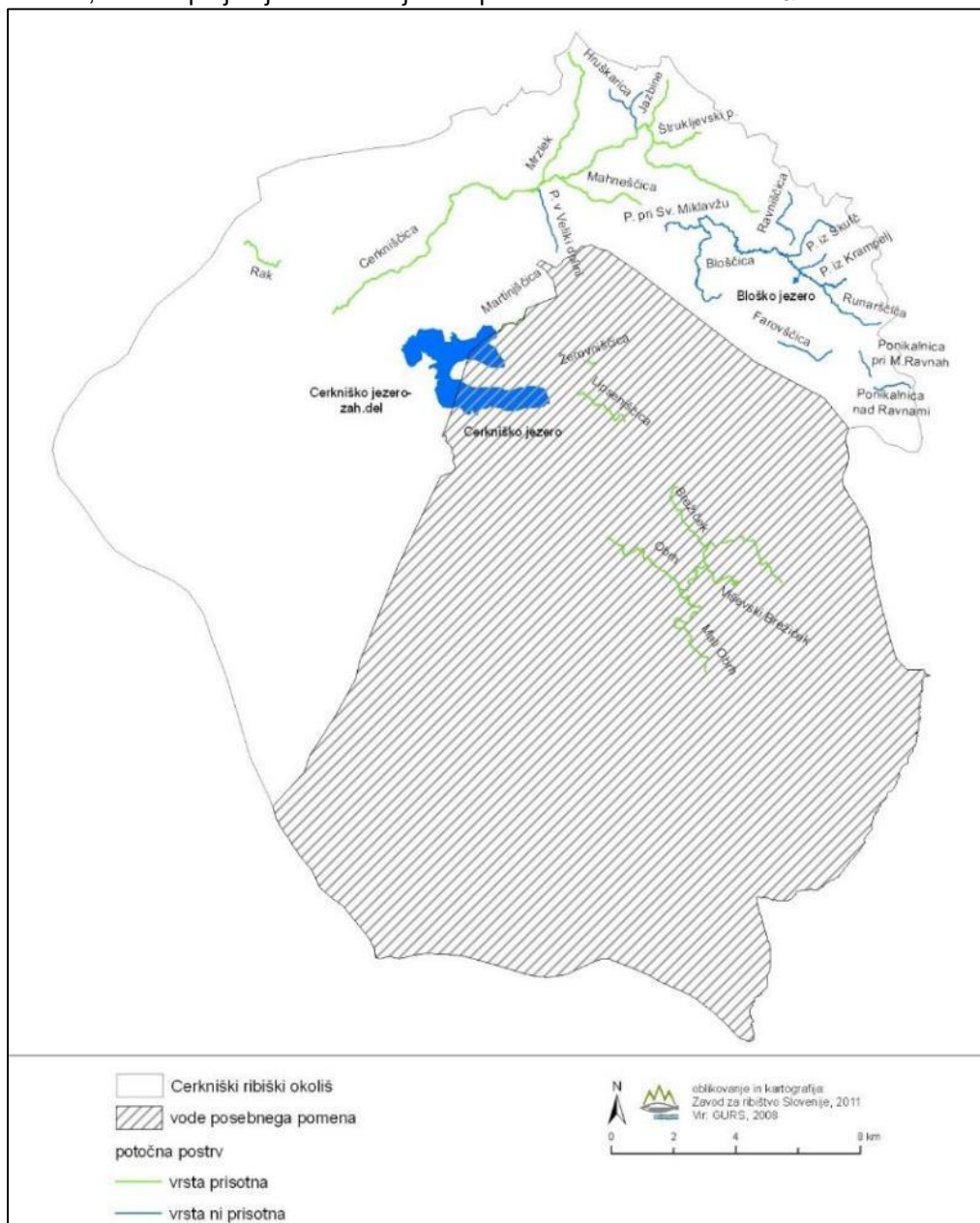
Vzorčenje ribjih združb s strani ZZRS poteka z elektroribolovom. Manjše, prebrodljive vodotoke, z globino vode pod 0,7 m, vzorčimo z brodenjem po vodi. Globlje vodotoke vzorčimo iz čolna.

Glede na vrstni sestav rib so večji vodotoki Cerkniškega ribiškega okoliša v zgornjem toku in pritokih salmonidnega značaja. V njih živijo le salmonidne vrste rib. Spodnji tok je mešanega značaja, kjer še vedno prevladujejo salmonidne vrste rib. V stoječih vodah prevladujejo ciprinidne vrste rib.

5.5 Podatki o razširjenosti posameznih ribjih vrst

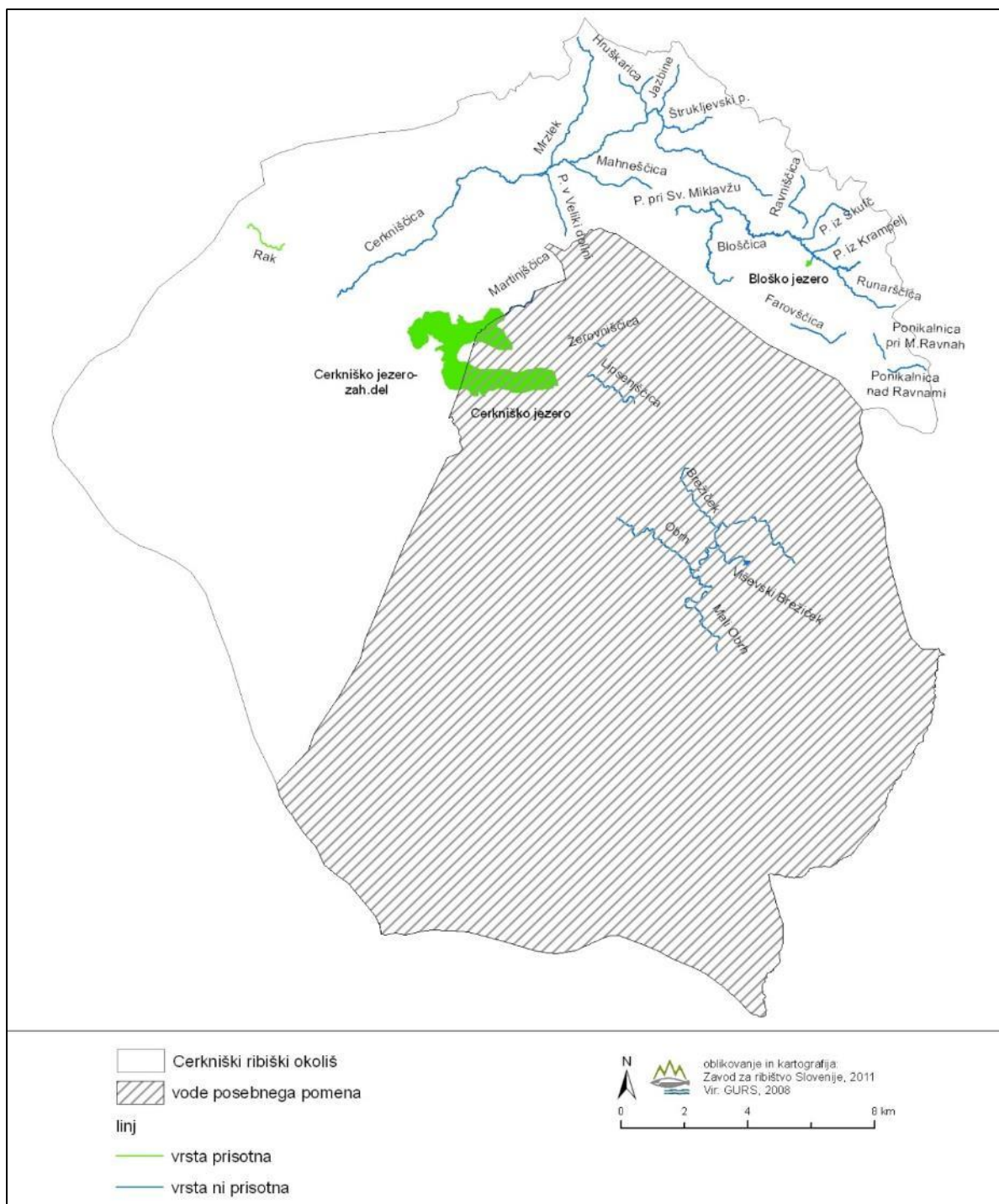
V tem poglavju je prikazana razširjenost nekaterih v uplenu najpogosteje zastopanih ribjih vrst, ki so prisotne v Cerknjškem ribiškem okolišu in jih je v skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah dovoljeno loviti.

Razširjenost posameznih lovnih vrst rib je prikazana na podlagi podatkov o odlovih, poribljavanjih, uplenu in ihtioloških raziskavah. Podatki so prikazani na podlagi stanja na dan 31.12.2010, ko je bilo stanje revirjev različno od tistega, ki se uveljavlja z novim RGN 2017-2022. Zemljevidi razširjenosti posameznih vrst rib so tako izrisani glede na prostorske enote na dan 31.12.2010. Vir podatkov je ribiški kataster, kjer so v skladu s Pravilnikom o načrtovanju in poročanju v ribištvu podatki za posamezno vrsto podani na najmanjšo prostorsko enoto – ribiški revir. Razširjenost posameznih vrst rib je zato okvirna in je v posameznih primerih zato potrebna pravilna interpretacija podatkov oziroma dodaten komentar k sliki, posebno v primerih, ko so pritoki opredeljeni kot enoten revir od izvira do izliva, dejansko pa je funkcionalni del revirja krajši. Določene vrste so tako prisotne samo v spodnjem delu revirja ali v izlivnem odseku, na sliki pa je njihova razširjenost prikazana od izvira do izliva.

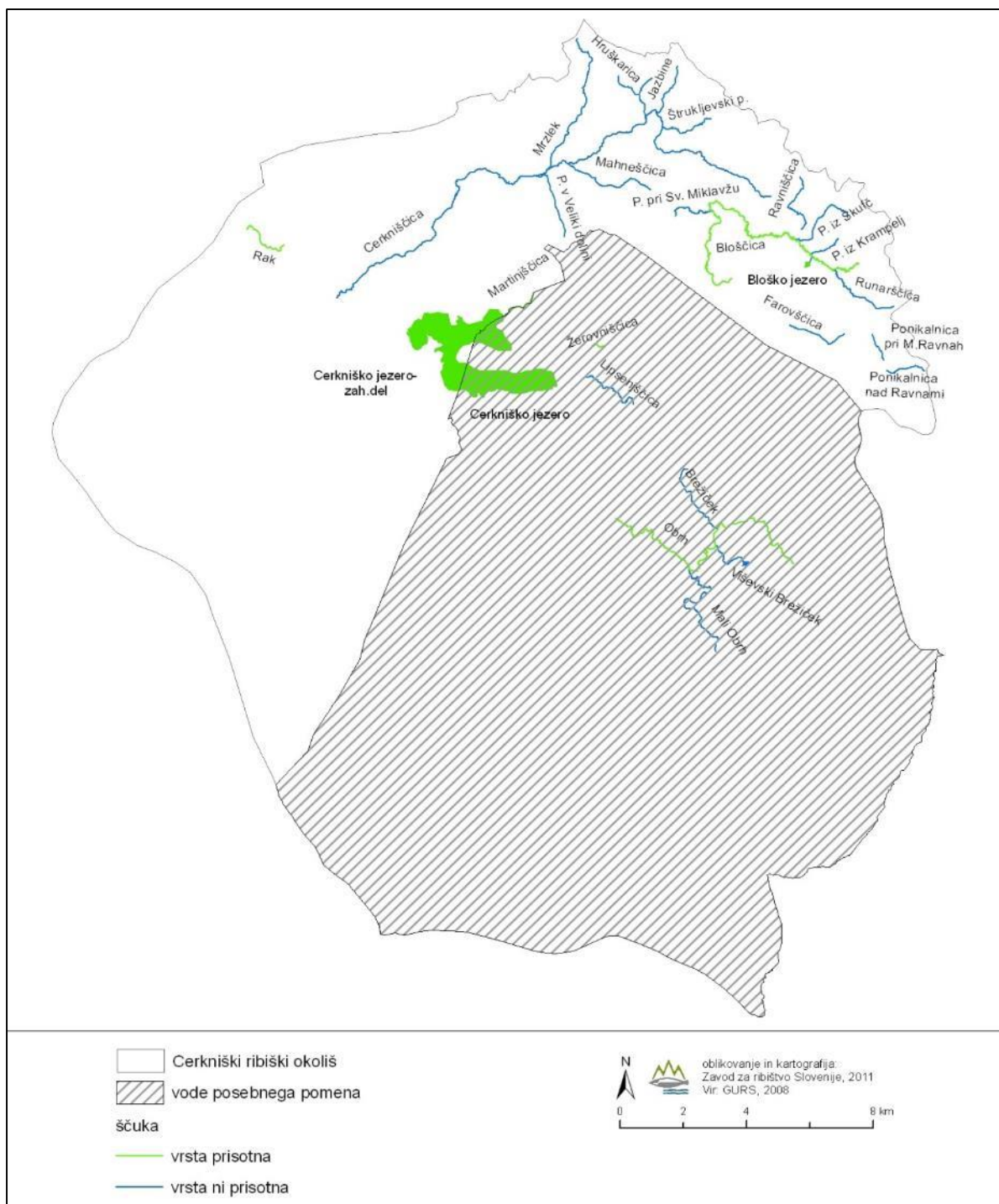
Slika 12: Razširjenost potočne postrvi v Cerknjškem ribiškem okolišu

Potočna postrv je v Cerknjškem ribiškem okolišu razširjena v Cerknjščici in njenih pritokih ter v Raku.

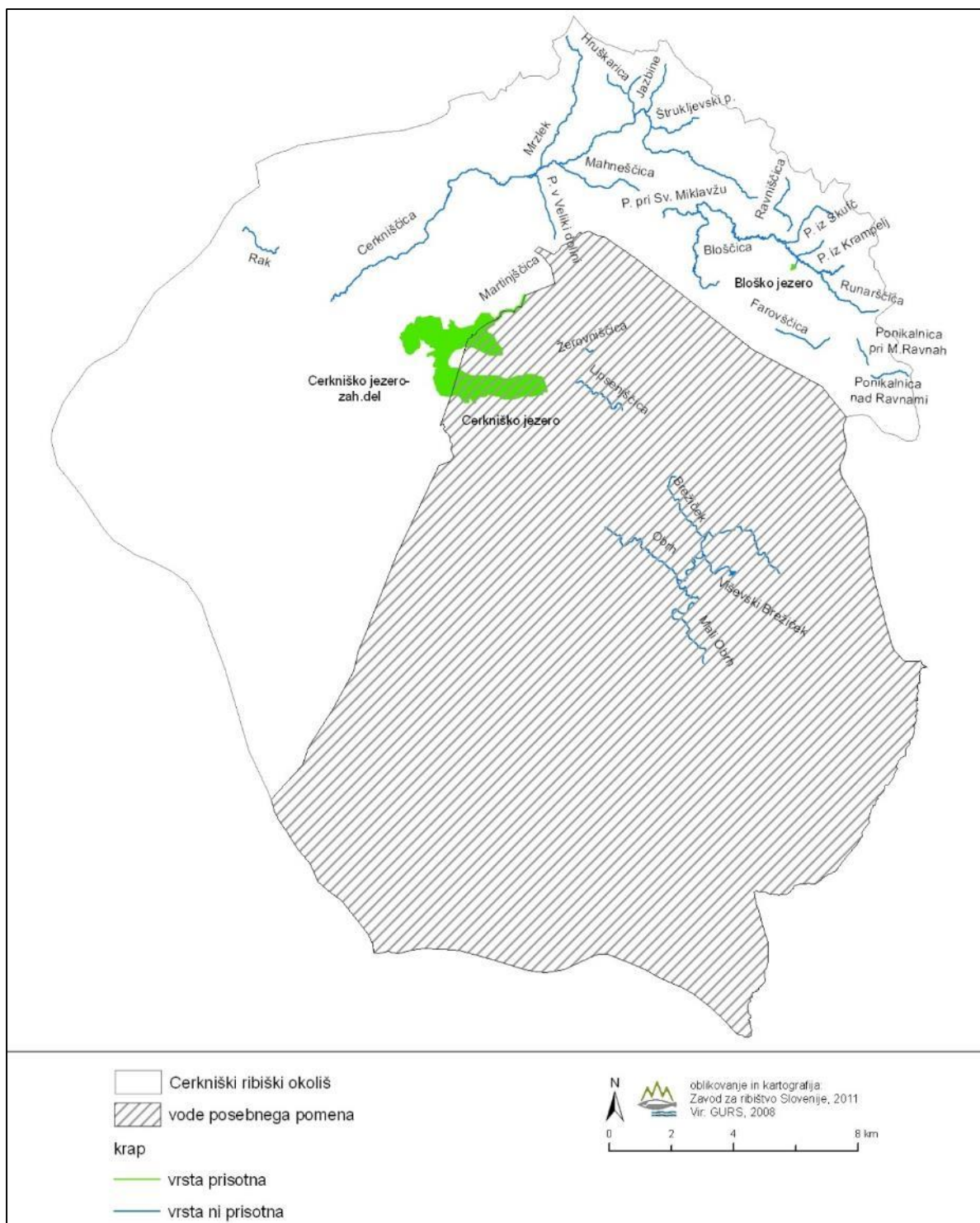
Slika 14: Razširjenost linja v Cerknjškem ribiškem okolišu

Linj je razširjen v Cerknjškem in Bloškem jezeru ter v potoku Rak.

Slika 15: Razširjenost ščuke v Cerkniškem ribiškem okolišu

Ščuka je razširjena v Cerkniškem in Bloškem jezeru, potoku Rak in v Bloščici.

Slika 16: Razširjenost krapa v Cerkniskem ribiškem okolišu

Krap je v Cerkniskem ribiškem okolišu razširjen v Cerkniskem in Bloškem jezeru.

6 Vplivi na ribiški okoliš

6.1 O posegih, ki vplivajo na vode v ribiškem okolišu

Osrednji vodotok Cerknškega ribiškega okoliša je Cerknško jezero, ki je tipično kraško presihajoče jezero. Značilna so sezonska nihanja vode ter presušitve, ki se v zadnjih letih pojavljajo tudi večkrat letno, kar neugodno vpliva na življenjske pogoje za ribe. Nihanja vode so najbolj problematična predvsem v času drsti in ob popolni izsušitvi, ko so potrebna reševanja rib. Na slabše življenjske pogoje za ribe v sušnih letih vpliva počasno renaturiranje strug, porušeni in slabo vzdrževani zadrževalni pragovi v strugah Stržena, ki sicer lokalno držijo razmeroma višji vodostaj, kamor se ribe lahko v suši zatečejo in so zelo pomembni za ohranjanje matičnih jat domorodnih vrst rib. Mnenje Ribiške družine Cerknica je, da so za boljše življenjske pogoje za ribe v času upadanja Cerknškega jezera pomembni naslednji ukrepi: prenova jezua v Rešetu in Brkinovem lazju ter obnova drugih v preteklosti porušjenih jezov v strugi Stržena. Našteti posegi so nujni, dokler ne bo končana celovita renaturacija vodotokov na območju Cerknškega jezera. Jezova v Rešetu in v Brkinovem lazju pa bosta tudi po izvršeni celoviti renaturaciji ključna objekta, saj edina omogočata zadržati dovolj vode ob največjih sušah in imata dovolj velik volumen, da v njih lahko preživijo ribe, rešene iz presušjenih predelov Cerknškega jezera. Zaradi njune globine in površine so tu ribe zaščitene tudi pred ribojedimi pticami (RD Cerknica, 2019, ustni vir).

6.2 Onesnaženja

Na slabše življenjske pogoje za ribe vpliva tudi onesnaževanje: odpadne vode in fekalije iz naselij v zgornjem predelu Cerknškega jezera ter odpadne vode v porečju Cerknšičice. Samočistilna moč jezera je sicer dokaj visoka, vendar je izgradnja čistilnih naprav oziroma sanacija obstoječe ČN v Dolenji vasi nujna. Vzrok za onesnaževanje vode so tudi kmetijska raba obvodnih zemljišč, gnojenje z gnojivko in umetnimi gnojili, » črni posegi v struge s strani tretjih oseb« in nekontrolirane gradnje, predvsem v gornjem toku porečja Cerknšičice (RD Cerknica, 2019, ustni vir).

6.3 Ribojede ptice

Podobno kot v drugih ribiških okoliših notranjsko-ljubljanskega ribiškega območja so tudi v Cerknškem ribiškem okolišu od ribojedih ptic pozimi redno prisotni kormorani, siva in bela čaplja pa vse leto. Kormorani plenijo predvsem v Cerknškem jezeru, siva in bela čaplja pa se najpogosteje zadržujeta na pritokih, vendar sta dokaj pogosto prisotni tudi v Cerknškem jezeru (RD Cerknica, 2019, ustni vir).

Po opažanjih Ribiške družine Cerknica je vpliv ribojedih ptic, še posebej kormorana na Cerknškem jezeru v zimskem času še večji, ker v tem času odmre velika večina jezerskega rastlinja, ki sicer ribam nudi naravno zavetje, kamor se lahko skrijejo oziroma umaknejo pred plenjenjem. Največji problem nastopi, ko se voda v zimskem času umakne v struge in požiralne jame, ki so praviloma gole in gladke brez kakršnihkoli naravnih skrivališč, ribe pa so tam izpostavljene plenjenju ribojedih ptic. V plitvinah jih napadajo čaplje, v globlji vodi pa kormorani. Če je jezero v zimskem času razlito, najdejo ribje jate vsaj nekaj zaščite v trsu in bičevju, v plitvinah so še vedno izpostavljene čapljam, vendar se ob visoki vodi lahko umaknejo pred kormorani v trstiko in bičevje. Ko pa voda presahne, so na milost in nemilost izpostavljene ribojedim pticam (RD Cerknica, 2019, ustni vir).

6.4 Drugi vplivi

Zaradi intenzivnega kmetovanja ter uporabe gnojil in fitofarmaceutskih sredstev za zatiranje bolezni, škodljivcev oz. plevela v sklopu kmetijske dejavnosti na obvodnih zemljiščih prihaja do stalnega onesnaževanja vode.

Ribogojnica pod Cajnarji predstavlja možnost vnosa bolezni in tujerodnih vrst rib v porečje Cerknšičice. Stalna je tudi pretnja za dodatna izsuševanja jezerskih zemljišč zaradi povečanega kmetijskega izkoriščanja le teh (predvsem košnja), kot posledica pridobivanja dodatnih kmetijskih subvencij iz evropskih kmetijskih skladov. Izvorni greh pa so tudi neurejena lastniška razmerja na jezerskih zemljiščih in nezainteresiranost lokalne skupnosti za ureditev dokaj kaotičnih razmer na samem področju Cerknškega jezera s strani Občine Cerknica in delno Notranjskega regijskega parka (RD Cerknica, 2019, ustni vir).

Prisotne pomembne obremenitve na vodnem telesu SI14102VT VT Cerknjščica točkovega izvora so: komunalna odpadna voda (emisije hranil). Pomembne hidromorfološke obremenitve so: regulacije in ureditve. Druge pomembne antropogene obremenitve so: neznan vir obremenjevanja (emisije organskih onesnaževal) (Podatki o vodnih telesih površinskih voda, 2018).

Prisotne pomembne hidromorfološke obremenitve na vodnem telesu SI141VT2 VTJ Cerknjško jezero so: regulacije in ureditve. (Podatki o vodnih telesih površinskih voda, 2018).

Prisotne pomembne obremenitve na vodnem telesu SI143VT VT Rak točkovega izvora so: komunalna odpadna voda (emisije organskih onesnaževal, emisije hranil). (Podatki o vodnih telesih površinskih voda, 2018).

Prisotne pomembne obremenitve na vodnem telesu SI141VT1 VT Jezerski Obrh so hidromorfološke obremenitve: raba tal v obrežnem pasu (Podatki o vodnih telesih površinskih voda, 2018).

7 Podatki o izvajalcu ribiškega okoliša (Obrazec IZV)

7.1 Ime in naslov oziroma naziv in sedež

Ribiška družina Cerknica, Notranjska 56, 1380 Cerknica.

7.2 Identifikacijska številka

Matična številka: 5235472, davčna številka: 11043610.

7.3 Podatki o registraciji

24.11.1982, UE Cerknica, pod zap. št. 81.

7.4 Kopija odločbe o podelitvi koncesije

Koncesijska Odločba o izbiri koncesionarja številka 34200-6/2008/37 z dne 14.10.2008, s katero je bila za koncesionarja v Cerknškem ribiškem okolišu izbrana RD Cerknica, je dodana kot Priloga V.

7.5 Kopija koncesijske pogodbe

Koncesijska pogodba št. 3420-197/2008/1, s katero je bila za koncesionarja za izvajanje ribiškega upravljanja v Cerknškem ribiškem okolišu izbrana RD Cerknica, je dodana kot Priloga IV.

7.6 Ime in priimek, telefon, elektronska pošta odgovorne osebe in strokovnih delavcev v ribištvu

V spodnji preglednici so prikazani odgovorna oseba in strokovni delavci koncesionarja za izvajanje ribiškega upravljanja v Cerknškem ribiškem okolišu, Ribiške družine Cerknica.

Preglednica 5: Odgovorna oseba in strokovni delavci

Odgovorna oseba/strokovni delavci	Ime	Priimek	Telefon	Mobitel	e-naslov
predsednik	Miha	Urh		041 345 168	info@rdcerknica.si
blagajnik	Mojca	Intihar			info@rdcerknica.si
gospodar	Franc	Penca		051225 955	info@rdcerknica.si
tajnik	Dejvid	Tratnik		031819926	info@rdcerknica.si

7.7 Članstvo

V spodnji preglednici (Preglednica 6) je prikazana sestava in število članov Ribiške družine Cerknica za leto 2016.

Preglednica 6: Število in sestava članov

Vrsta člana	Moški	Ženske
polnoletni ribiči	101	3
mladi ribiči	35	2
častni člani	3	2
pripravniki	2	0
skupaj	141	7

7.8 Oprema za izvajanje ribiškega upravljanja

V spodnji preglednici (Preglednica 7) je prikazana vrsta in število opreme za izvajanje ribiškega upravljanja, s katero razpolaga Ribiška družine Cerknica.

Preglednica 7: Število in vrsta opreme za izvajanje ribiškega upravljanja

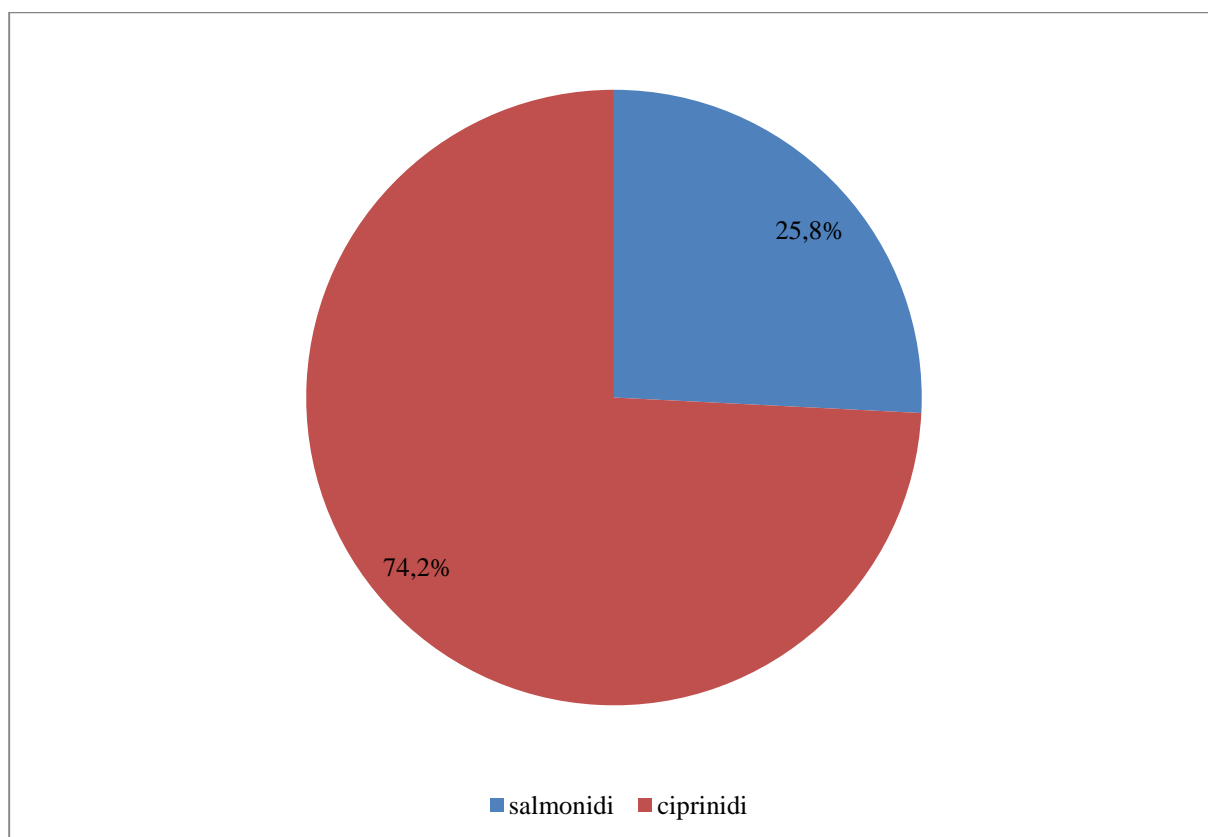
Vrsta opreme	Število	Leto proizvodnje	Opomba
Terensko vozilo za transport rib	1	2002	
nahrbtni elektroagregat	1	2012	
cisterna za transport rib	2	2016, 2021	

8 Analiza izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem obdobju načrtovanja

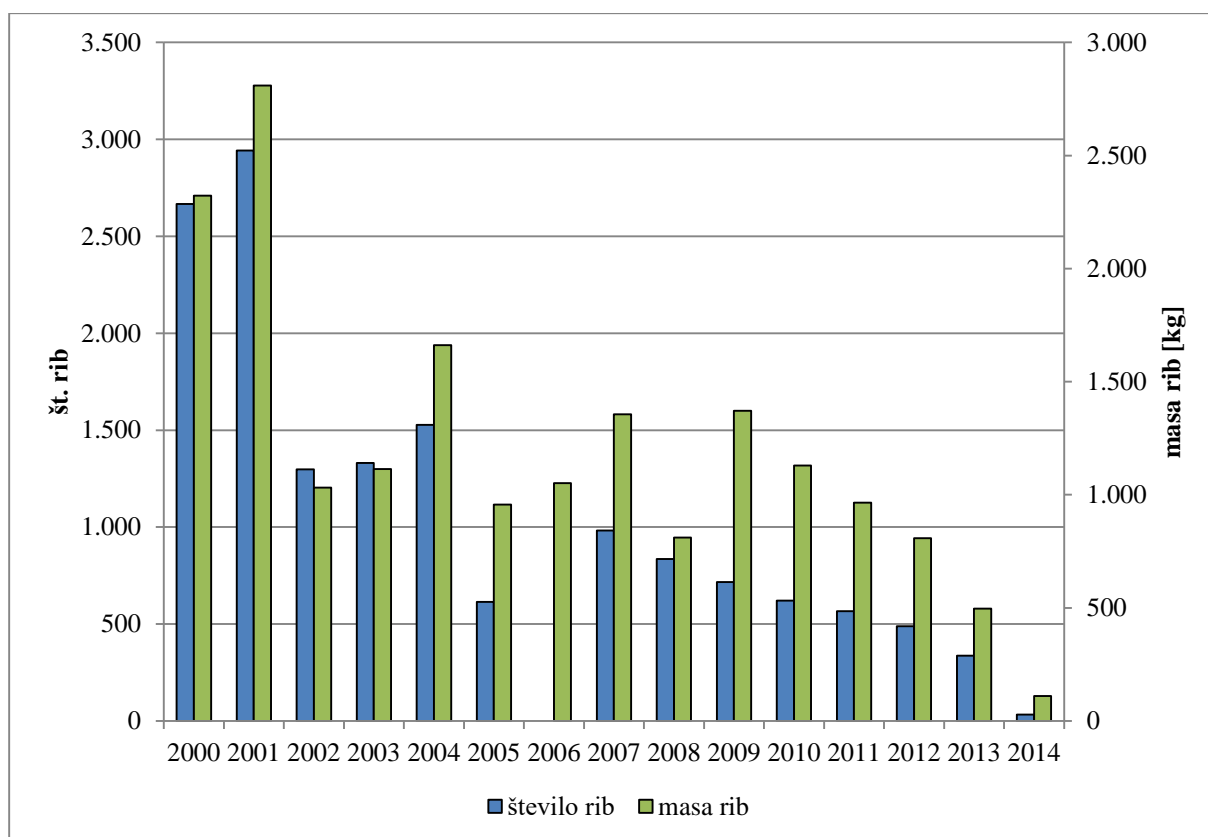
Analiza izvajanja ribiškega upravljanja je izdelana na podlagi podatkov ribiškega katastra, ki ga vodi Zavod za ribištvo Slovenije. Podatki o uplenu, ribolovnih dnevih, poribljavanjih, kot tudi drugi podatki o izvajanju ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših, se v ribiškem katastru vodijo na podlagi letnih poročil, ki jih izdelajo ribiške družine. Ribiški kataster je dinamična podatkovna zbirka, kjer se podatki lahko dnevno spreminjajo. Za analizo ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših v preteklem petnajst-letnem obdobju, oziroma analizo uplena posameznih vrst rib v obdobju 1986-2014, so bili uporabljeni podatki na dan 31.12.2015.

8.1 Količina in struktura uplena ribolovnih vrst v preteklem obdobju načrtovanja

V Cerkniškem ribiškem okolišu je bilo v obdobju 2000-2014 v ribolovnih revirjih Bloško jezero, Cerkniško jezero-zahodni del, Martinjščica, Rak in Cerknjščica 2 uplenjenih več rib iz skupine ciprinidnih vrst kot pa iz skupine salmonidnih vrst (Slika 17). V skupnem uplenu predstavlja povprečni letni uplen ciprinidnih vrst rib po številu uplenjenih rib 74,2 %, delež salmonidnih vrst pa 25,8 %.

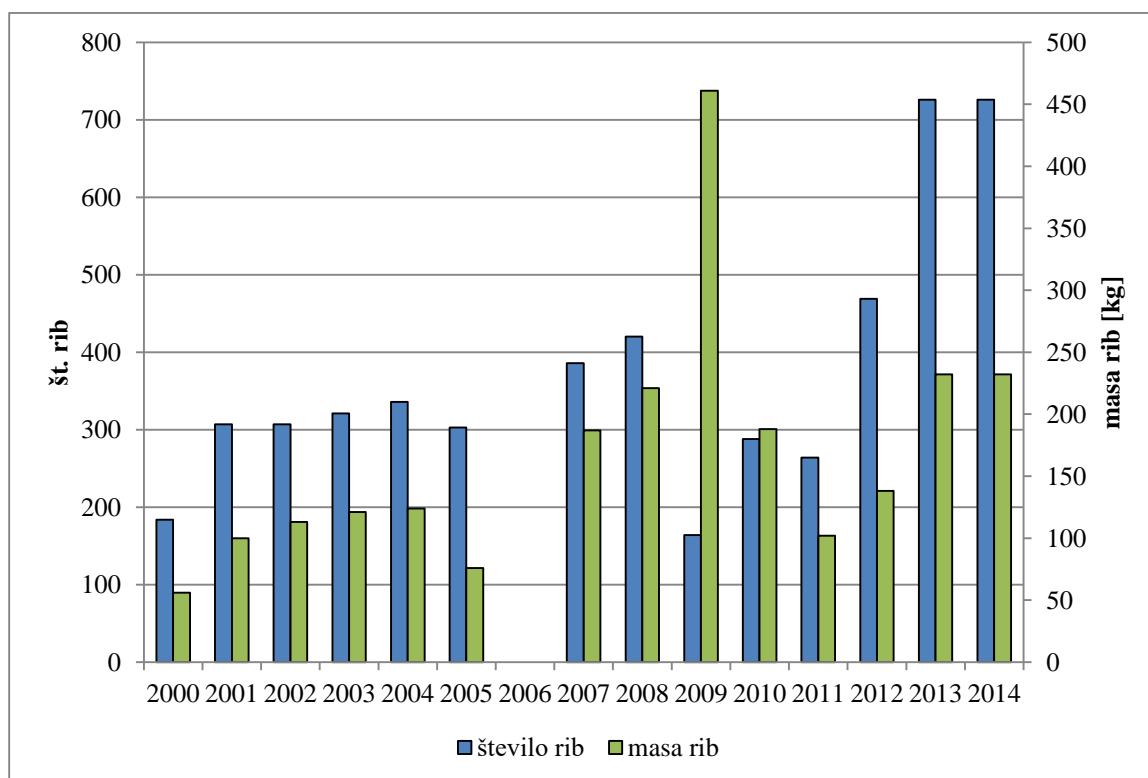

Slika 17: Delež (%) števila uplenjenih salmonidnih in ciprinidnih vrst rib v obdobju 2000-2014

Slika 18: Letni uplen (število in masa) ciprinidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014

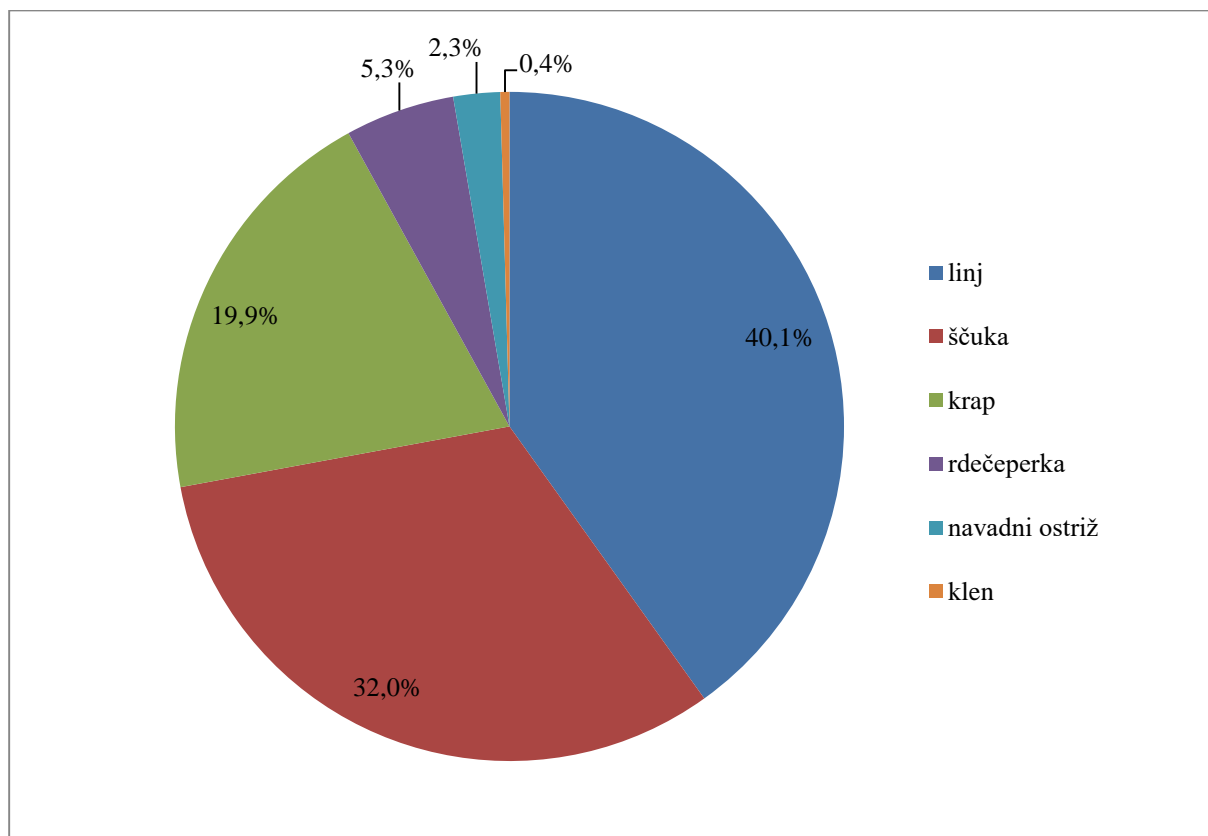
V obdobju 2000-2014 so ribiči uplenili 14.956 rib iz skupine ciprinidnih vrst, katerih masa je bila skupno 18 t. Povprečni letni uplen je bil 997 rib v skupni masi 1.2 t. Najštevilčnejši uplen je bil (Slika 18) leta 2001, ko so ribiči uplenili 2.942 rib z maso 2,8 t in najmanjši v letu 2014, 33 rib z maso 110 kg.

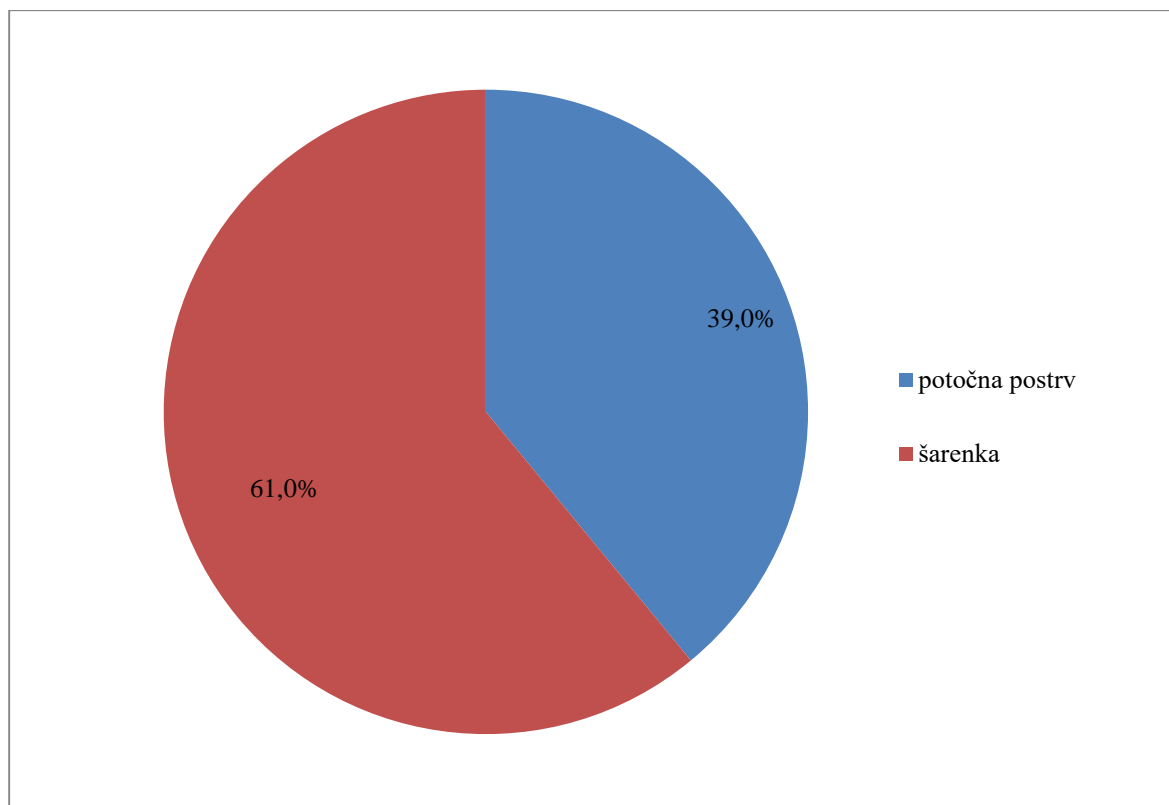
Slika 19: Letni uplen (število in masa) salmonidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014

V obdobju 2000-2014 so ribiči uplenili 5.201 rib iz skupine salmonidnih vrst, katerih masa je bila skupno 2,4 t. Povprečni letni uplen je bil 347 rib v skupni masi 157 kg. Uplen po številu rib je bil največji (Slika 19) leta 2013 in 2014, ko so ribiči uplenili 726 rib z maso 232 kg in najmanjši v letu 2009, 164 rib z maso 461 kg. V letu 2006 ni bilo zabeleženega uplena.

Največji delež v uplenu ciprinidnih vrst rib (Slika 20) ima linj (40,1 %), sledijo ščuka (32,0 %), krap (19,9 %), rdečeperka (5,3 %), navadni ostriž (2,3 %), najmanjši pa je delež klena (0,4 %).

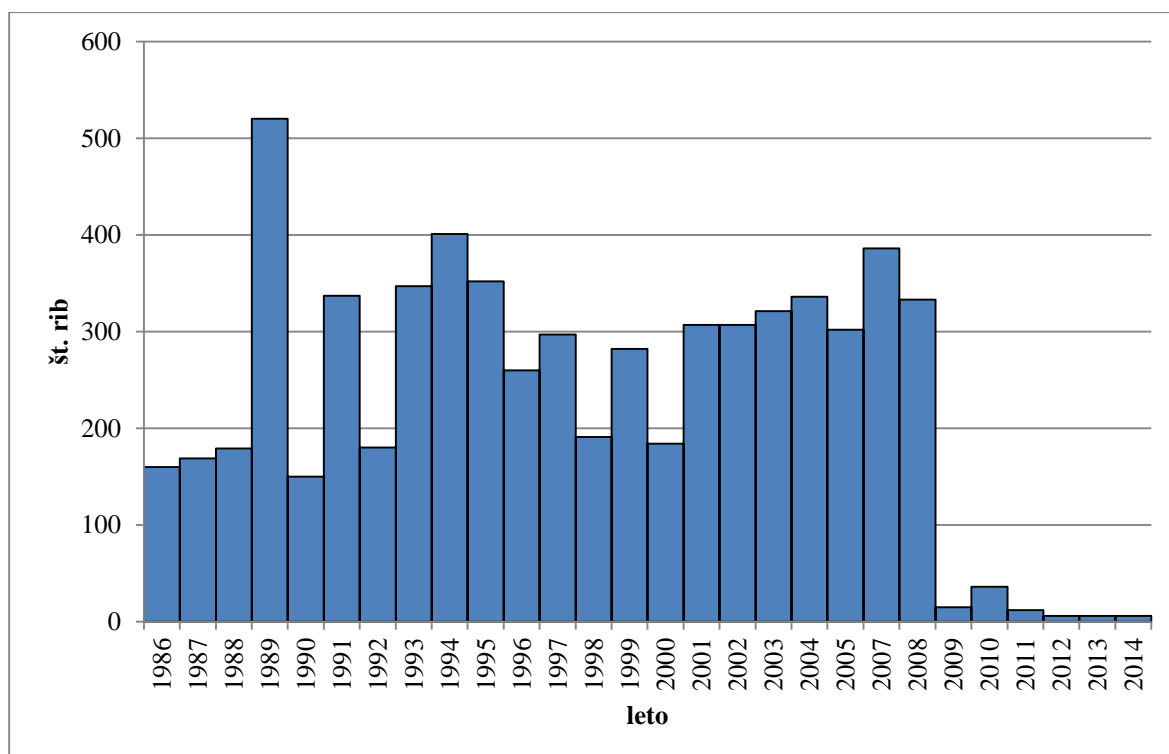
Slika 20: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) ciprinidov v obdobju 2000-2014

Slika 21: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) salmonidov v obdobju 2000-2014

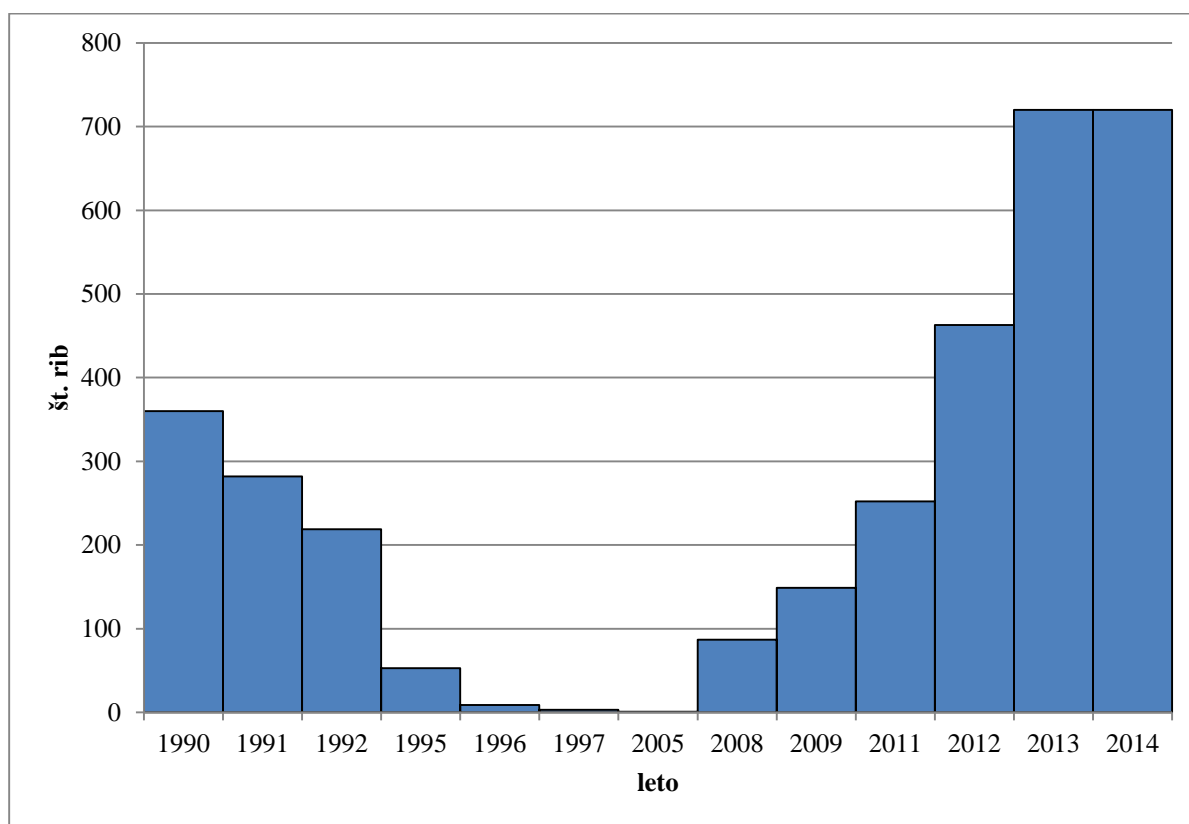
Med salmonidnimi vrstami rib je največji delež potočne postrvi (61,0 %). Sledi šarenka (39,0 %).

V nadaljevanju je prikazan uplen posameznih salmonidnih in ciprinidnih vrst rib v obdobju 1986-2014.

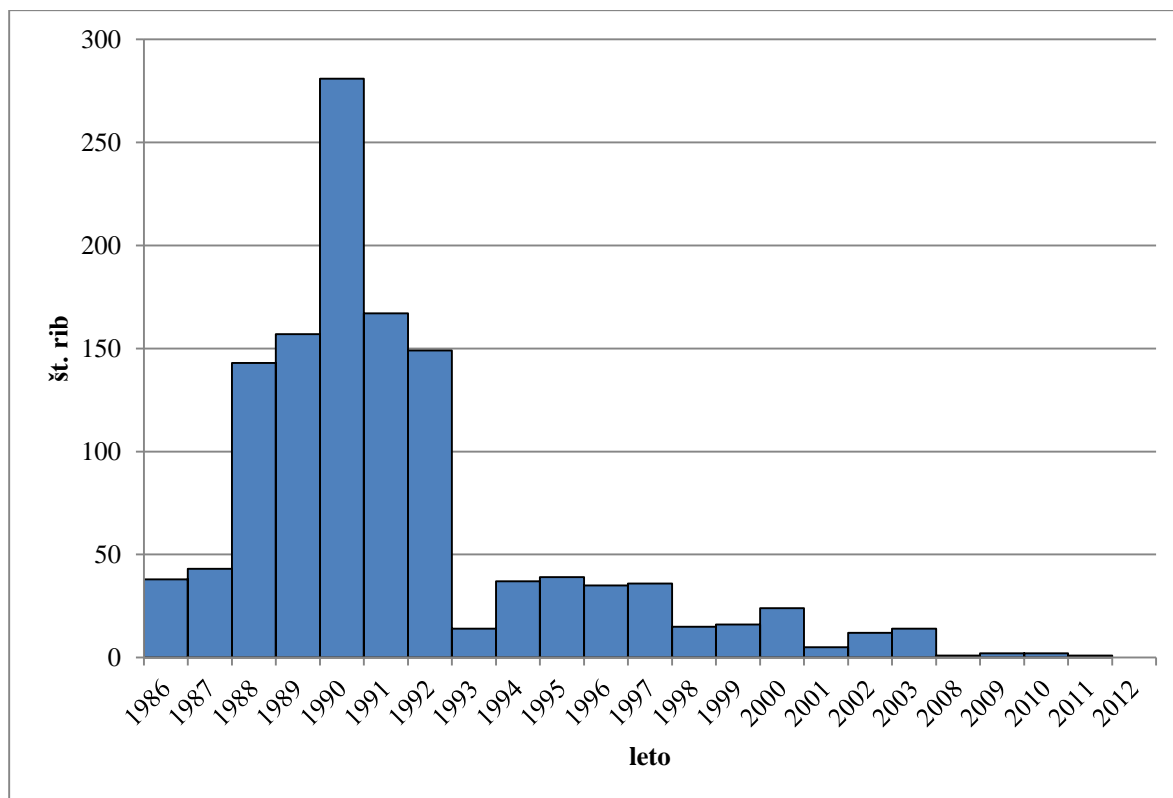
Slika 22: Uplen (število rib) potočne postrvi v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 22) je prikazan uplen potočne postrvi v obdobju 1986-2014 v Cerknškem ribiškem okolišu. Po letu 2008 je prišlo do spremembe upravljanja in zmanjšanja dovoljenega dnevnega uplena. Povprečni letni uplen v Cerknškem ribiškem okolišu je do leta 2008 je znašal 286 rib letno, od 2009-2014 pa 14 rib letno. Največ potočnih postrvi je bilo uplenjenih leta 1989 (520).

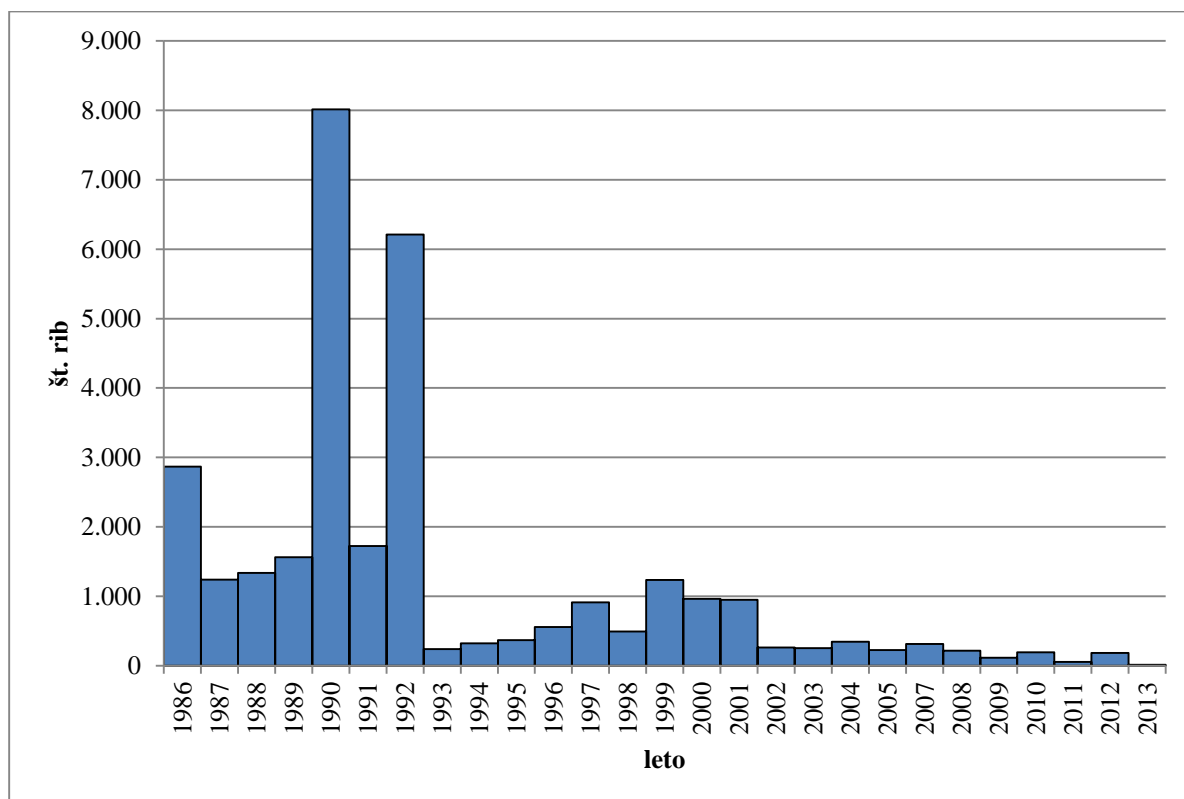
Slika 23: Uplen (število rib) šarenke v obdobju 1990-2014

Na sliki (Slika 23) je prikazan uplen šarenke v Cerknškem ribiškem okolišu v posameznih letih v obdobju 1990-2014. Prvi uplen šarenke je bil evidentiran v letu 1990. Njen uplen je pogojen predvsem z dopolnilnimi poribljavanji »pod trnek« v času ribolovne sezone. Največji uplen šarenke je bil zabeležen leta 2014 (720 rib), najmanjši pa v letu 2005, ko je bila uplenjena zgolj 1 šarenka.

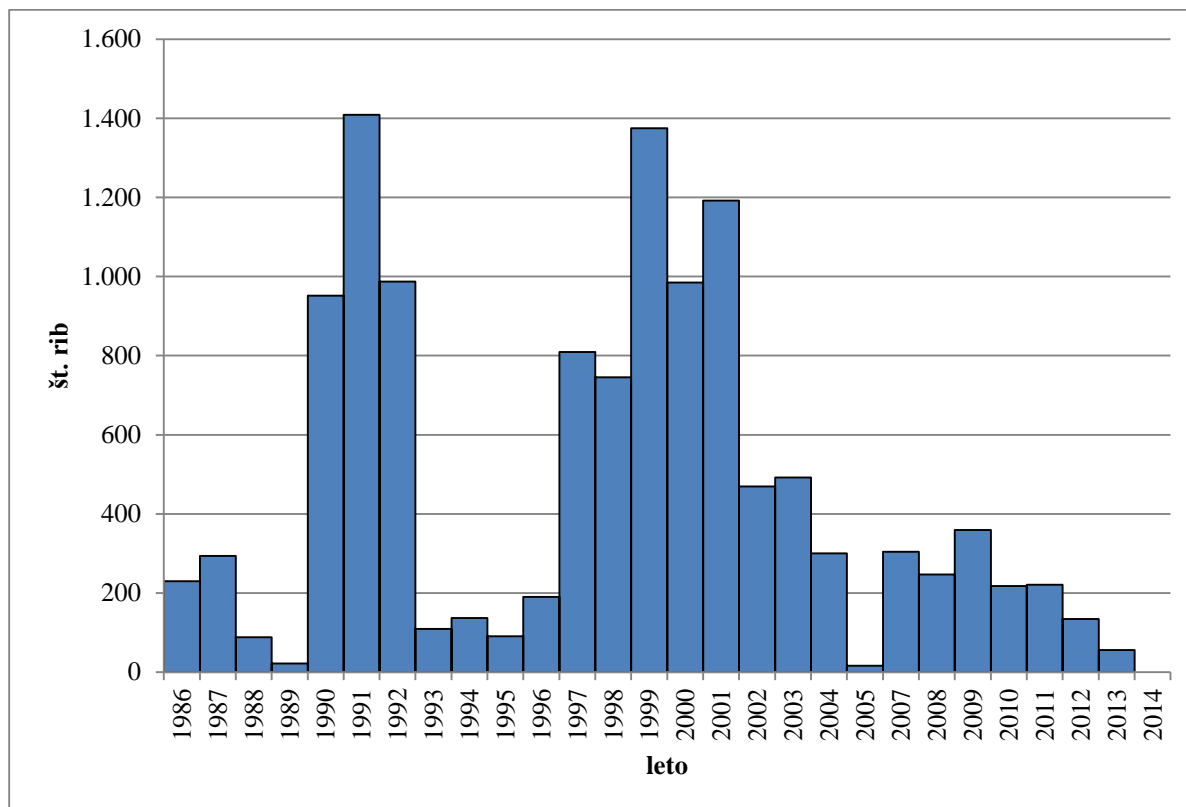
Slika 24: Uplen (število rib) klena v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 24) je prikazan uplen klena v obdobju 1986-2014 v Cerknjškem ribiškem okolišu. Ribiči so uplenili največ klenov med leti 1988-1992, nato pa je uplen upadel pod 50 uplenjenih rib letno. V zadnjem obdobju od leta 2003 naprej so uplenjeni zgolj še posamezni osebkki klena.

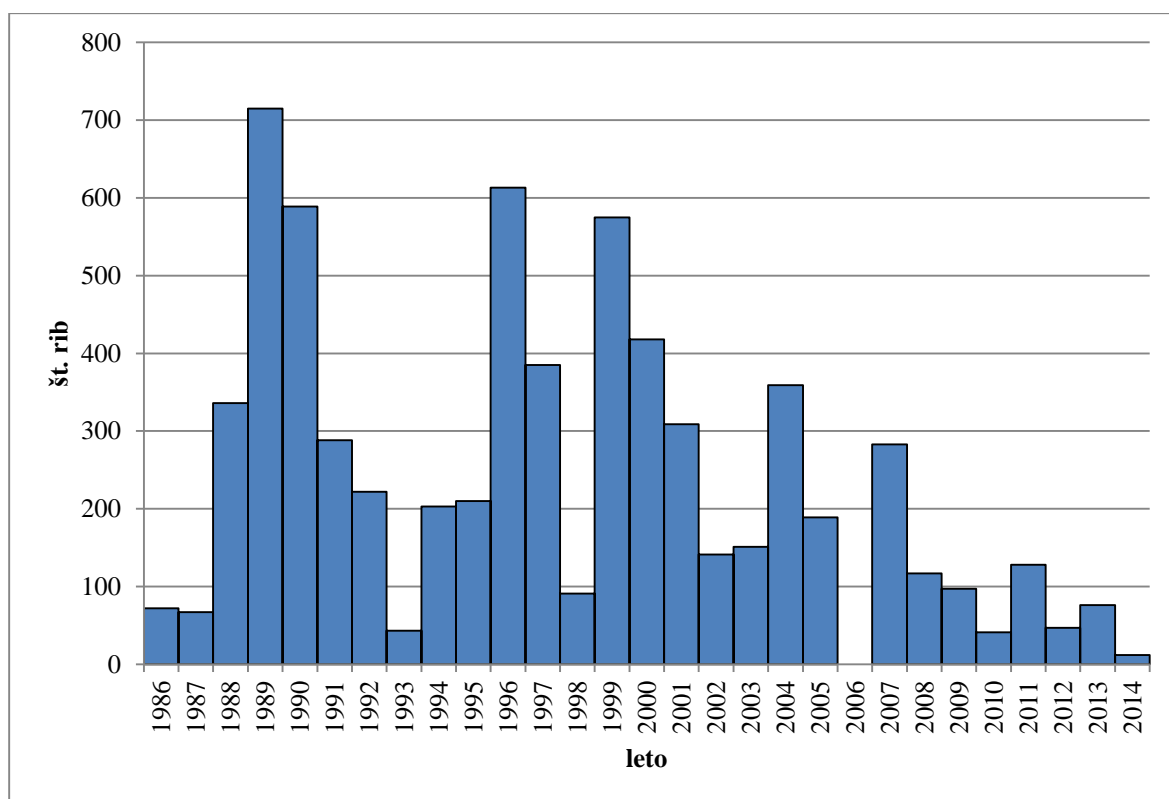
Slika 25: Uplen (število rib) rdečeperke v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 25) je prikazan uplen rdečeperke v obdobju 1986-2014 v Cerknškem ribiškem okolišu. Največji uplen je bil zabeležen med leti 1986-1992, ko je bilo povprečno uplenjenih 3.281 rdečeperk, nato pa se je drastično zmanjšal in ostal pod 1.000 uplenjenimi rdečeperkami letno (izjema leta 1999).

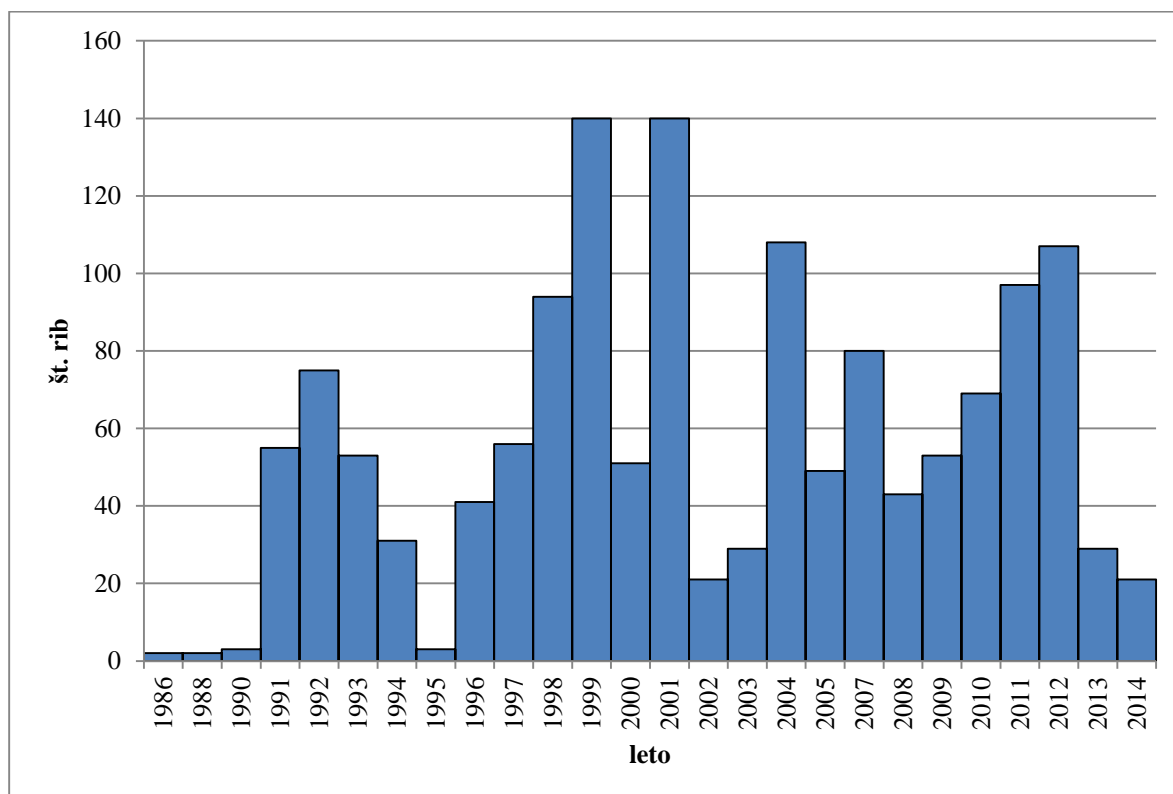
Slika 26: Uplen (število rib) linja v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 26) je prikazan uplen linja v obdobju 1986-2014 v Cerknškem ribiškem okolišu. Uplen linja je v opazovanem obdobju precej nihal. Prvi vrh je bil v letu 1991 (1.409) drugi pa leta 1999 (1.375). Najmanjši uplen je bil zabeležen v letu 2005, ko je bilo uplenjenih zgolj 16 linjev oz. v letu 2014, ko uplen ni bil zabeležen. Povprečni letni uplen celotnega obdobja je znašal 460 linjev letno.

Slika 27: Uplen (število rib) ščuke v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 27) je prikazan uplen ščuke v obdobju 1986-2014 v Cerknjškem ribiškem okolišu. Uplen ščuke je skozi celotno obdobje nihal in v povprečju upadal. Največ ščuk je bilo uplenjenih leta 1989 (715), najmanj pa leta 2014 (12) oz. v letu 2006, ko uplen ni bil zabeležen.

Slika 28: Uplen (število rib) gojenega krapa v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 28) je prikazan uplen krapa v obdobju 1986-2014 v Cerknškem ribiškem okolišu. Njegov uplen je pogojen predvsem z dopolnilnimi poribljavanji »pod trnek« v času ribolovne sezone. Največji uplen krapa je bil zabeležen leta 1999 in 2001 (140), najmanjši pa v letu 1986 in 1988 (2).

8.2 Odlovi in smukanja plemenk prostoživečih domorodnih vrst rib

Preglednica 8: Odlovi in smukanja plemenk prostoživečih domorodnih vrst rib 2000-2014

Revir	Vrsta	Št. odlovljenih (Ž)	Št. odlovljenih (M)	Št. osmukanih iker	Namen smukanja	Opomba (mesto gojitve)	Leto
Cerkniščica 2	potočna postrv	100	50	500	za sonaravno gojitev		2009
Mahneščica	potočna postrv		10	1500	nadaljnja gojitev za poribljavanja v lastnem ROK in prodajo		2013

Odlovi in smukanja potočnih postrvi so potekala za raziskovalne namene in sicer za ugotavljanje stanja - pridobitve podatkov o genetski čistosti potočne postrvi iz tega območja. Odlovi in smukanja so potekala leta 2009 in 2013 v sodelovanju z Zavodom za ribištvo Slovenije.

8.3 Sonaravna gojitev

Sonaravna gojitev se začne z odvzemom spolnih celic s smukanjem spolno zrelih rib v naravi ali v ribogojnici. Odvzem spolnih celic v naravi je načrtovan in omejen v obsegu, ki je primeren in v skladu z načelom trajnostne rabe in potrebami izvajanja ribiškega upravljanja v posameznem ribiškem okolišu. V ribogojnici je dovoljen odvzem spolnih celic od plemenk, ki so vzrejene iz iker pridobljenih od domorodnih rib iz narave. Oplojene ikre se nato valijo v ribogojnicah, kjer je v nadzorovanih pogojih preživetje mnogo večje kot v naravi. Ikre z očmi oziroma zarod se nato vrne v naravno okolje, večinoma v gojitvene potoke. Sledi faza priraščanja v naravnem okolju, ki praviloma traja dve leti, lahko tudi več ali manj, odvisno pač od produktivnosti in hitrosti rasti posameznega revirja. Običajno je cikel sonaravne gojitve dvoletni, v nekaterih delih z bolj zaostrenimi pogoji, kjer je priraščanje mladice počasnejše, lahko tudi tri ali več letni. Ob koncu ciklusa se mladice z elektroribolovom izlovijo in v okviru vzdrževalnih poribljavanj preselijo v ribolovne revirje.

Sonaravna gojitev se lahko izvaja na dva načina: z vložitvijo zaroda na začetku ciklusa sonaravne gojitve (klasičen način opisan v prejšnjem odstavku) in odlovom mladice na koncu gojitvenega ciklusa. Drugi način, tako imenovani novi način se izvaja brez vlaganja zaroda, vsake tri leta (lahko daljši cikel) se odlovijo odrasle ribe na način, da v potoku ostane dovolj veliko število drstnic. Vse druge ribe ciljne vrste in vse druge ribe spremljevalnih vrst se po elektroodlovu žive vrnejo v gojitveni revir oziroma ostanejo v vodi. Sonaravna gojitev se izvaja v skladu z ekosistemskimi značilnostmi območja in potrebami posameznega ribiškega okoliša.

V obdobju 2000-2014 Ribiška družina Cerknica ni izvajala sonaravne gojitve potočne postrvi.

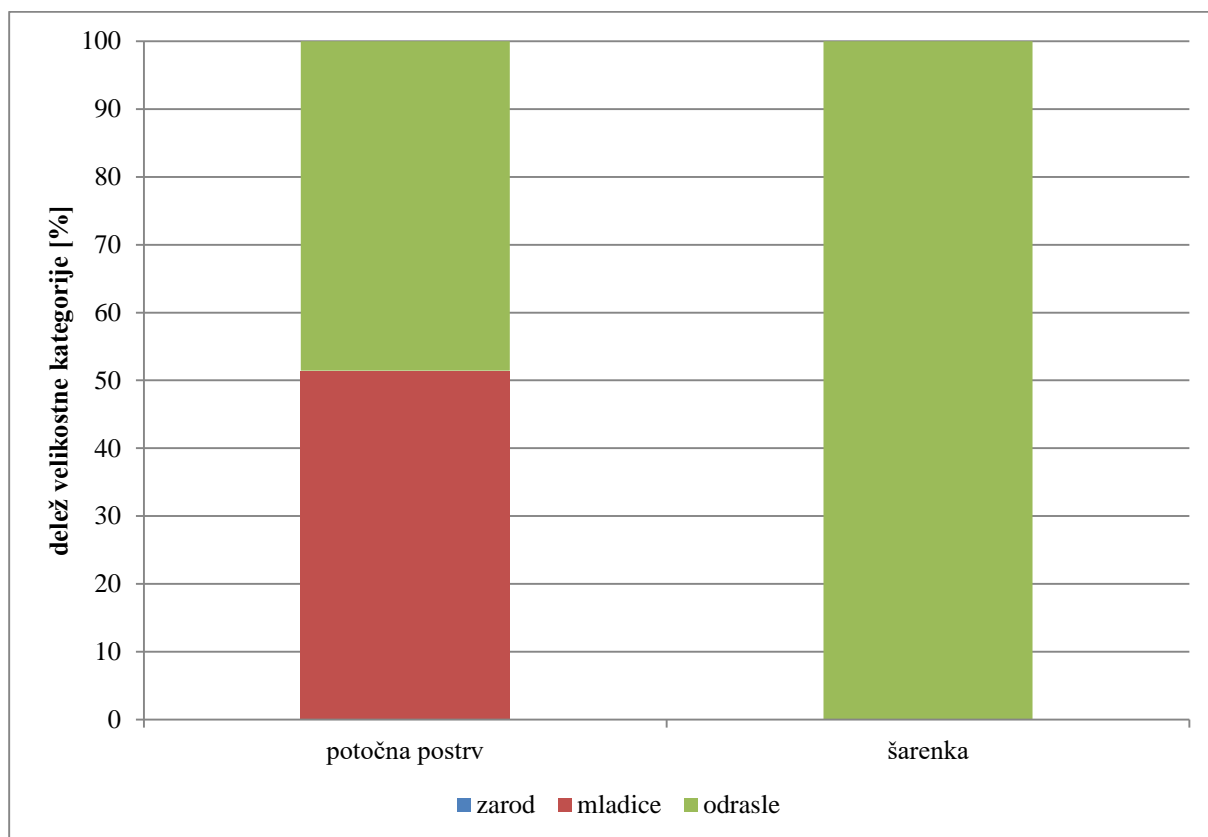
8.4 Poribljavanja ribolovnih revirjev

Vlaganja rib so v ribiškem katastru evidentirana v različnih velikostnih kategorijah rib: do 5 cm, od 5-9 cm, 9-12 cm, 12-15 cm, 15-20 cm, 20-30 in 30-50 cm, v posameznih obrazcih pa so velikostne kategorije še bolj razdeljene. Zaradi boljše preglednosti so različne velikostne kategorije pri prikazovanju poribljavanj združene v tri osnovne in sicer:

1. zarod (do 5 cm)
2. mladice (od 5-20 cm)
3. odrasle ribe (nad 20 cm).

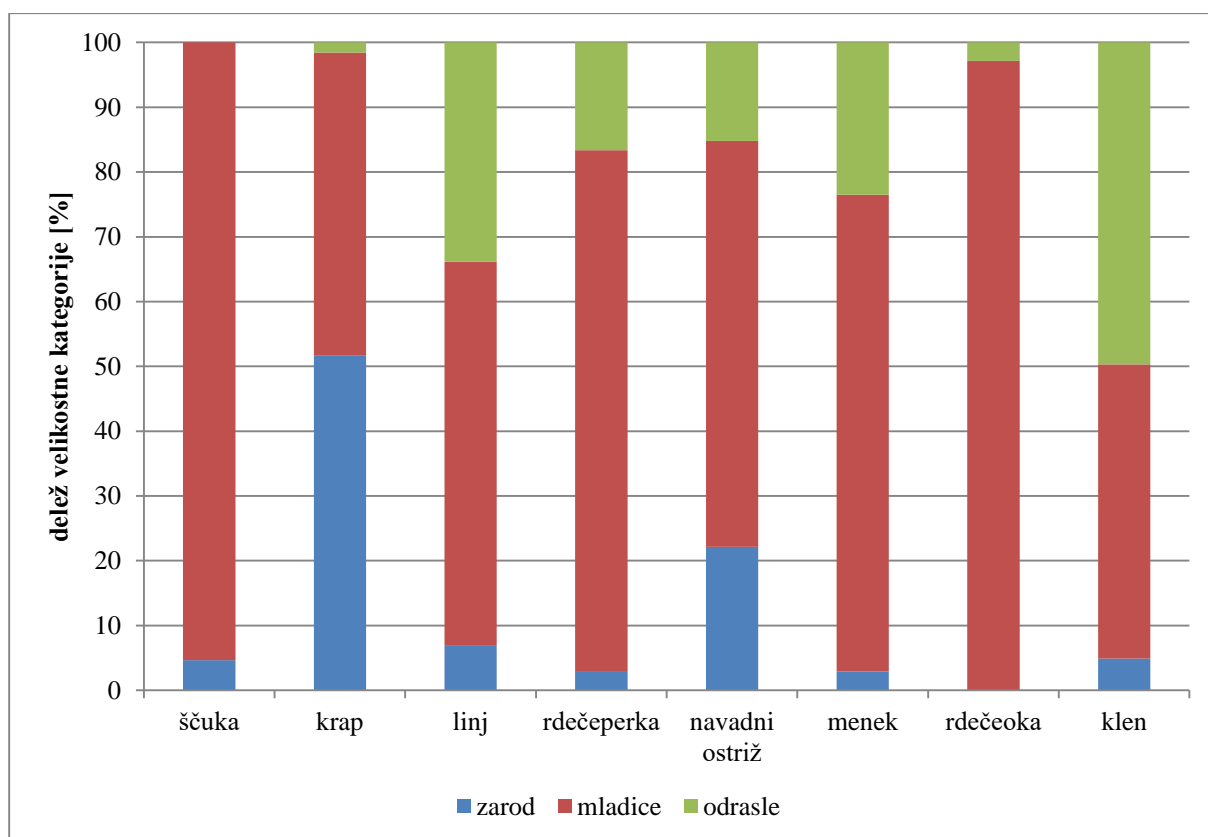
Izjema so sulec, ščuka, smuč, som in bolen, za katere se kot odraslo ribo smatra dolžina več kot 50 cm.

Od salmonidnih vrst rib so se izvajala poribljavanja domorodne potočne postrvi in tujerodne šarenke. V okviru dopolnilnih poribljavanj v času ribolovne sezone (pod trnek) je bilo v obdobju 2000-2014 vložene 650 kg šarenke.

Slika 29: Poribljavanja salmonidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014

Med vzdrževalnimi vlaganji je bilo v petnajstih letih vložene največ potočne postrvi, skupaj 11.530 ali povprečno letno 769, od tega 5.930 mladic in 5.600 odraslih rib.

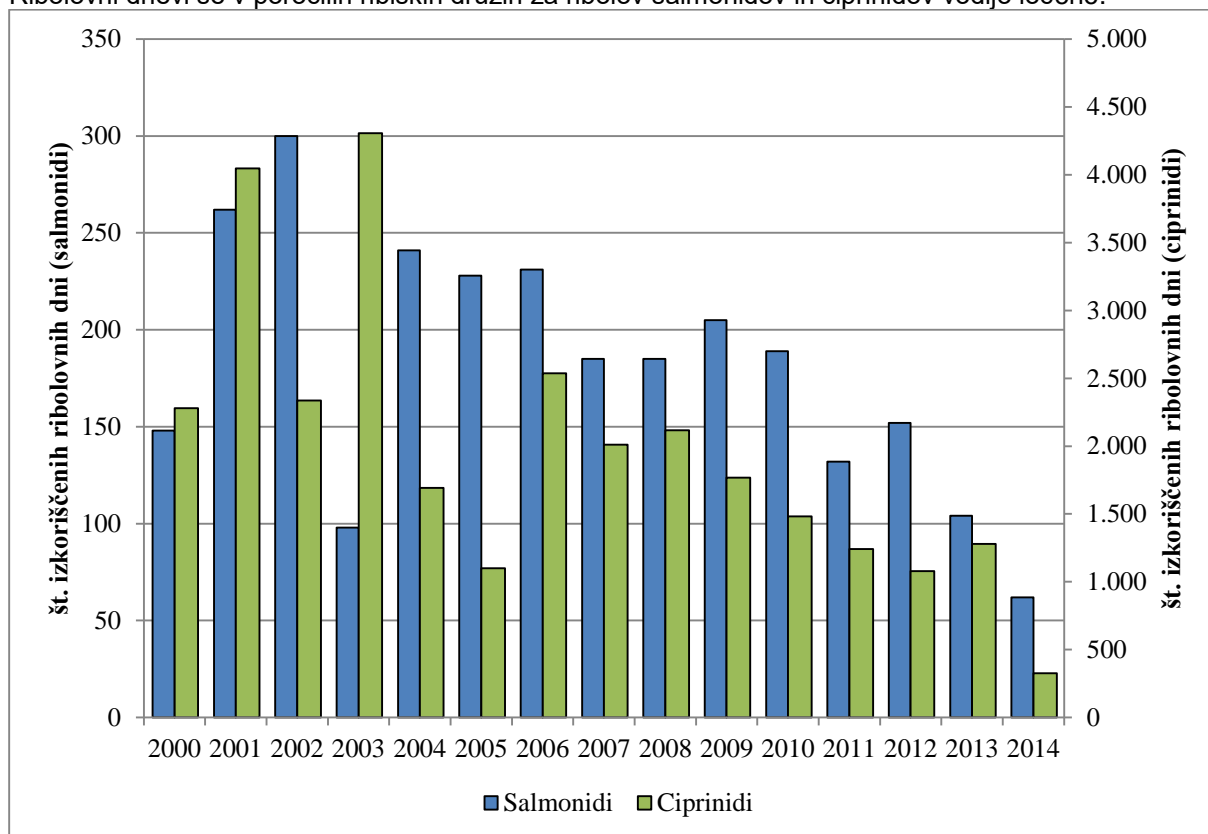

Slika 30: Poribljavanja - reševanje ciprinidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014

Ob presušitvah Cerknškega jezera so člani Ribiške družine Cerknica ribe redno reševali in jih prenašali v ribolovne revirje. Pri reševalnih akcijah so bile prenesene najpogosteje naslednje vrste rib: ščuka, krap, linj, rdečeperka, navadni ostriž, menek, rdečeoka in klen. V petnajstih letih je bilo tako v ribolovne revirje prenesenih 7.486 komadov zygod in 154.339 mladic ščuke, 50.740 komadov zygod, 45.966 mladic in 1.506 odraslih krapov, 2.058 komadov zygod, 17.544 mladic in 10.016 odraslih linjev, 300 komadov zygod, 8.102 mladic in 1.674 odraslih rdečeperk, 1.035 komadov zygod, 2.933 mladic in 710 odraslih navadnih ostrizev, 112 komadov zygod, 2.831 mladic in 903 odrasle menke, 1.850 mladic in 54 odraslih rdeček in 48 komadov zygod, 445 mladic in 487 odraslih klenov.

8.5 Izkoriščeni ribolovni dnevi in ribolovni režim

Ribolovni dnevi se v poročilih ribiških družin za ribolov salmonidov in ciprinidov vodijo ločeno.

Slika 31: Število izkoriščenih ribolovnih dni (salmonidni, ciprinidni) v obdobju 2000-2014

Na sliki (Slika 31) so prikazani izkoriščeni ribolovni dnevi v Cerknjškem ribiškem okolišu v obdobju 2000-2014. Povprečno je bilo letno izkoriščenih 181 salmonidnih in 1.973 ciprinidnih ribolovnih dni. Člani ribiških družin so porabili 84,6 % vseh ribolovnih dni oz. povprečno letno 1.824 dni, medtem ko so ribiči turisti porabili 15,4 % ribolovnih dni oz. povprečno letno 331 dni.

9 Določitev ciljev in opredelitev smernic

9.1 Ohranjanje naravnih ribjih populacij in njihovih habitatov

Za zagotavljanje ohranitve naravnih populacij se upoštevajo varstveni cilji in ukrepi predvideni v načrtu za izvajanje ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju.

Z RGN se ureja predvsem upravljanje ribjih populacij lovnih vrst rib. Za ohranjanje naravnih ribjih populacij je bistvenega pomena ohranjanje naravnih habitatov, kar pa ni predmet tega načrta ampak to problematiko urejajo drugi predpisi oziroma sektorski načrti. Izvajalci ribiškega upravljanja so zaradi spreminjanja vodnih habitatov pogosto nemočni in njihovi ukrepi za ohranjanje naravnih ribjih populacij neučinkoviti.

9.1.1 Ohranjanje ali doseganje dobrega ekološkega stanja vodnih teles

Okoljski cilji evropske vodne politike za površinske vode so opredeljeni v 4. členu Vodne direktive. V skladu z Vodno direktivo morajo države članice izvesti ukrepe, da preprečijo poslabšanje stanja vseh teles površinske vode ter dosežejo dobro stanje vodnih teles.

Cilj na področju bioloških obremenitev voda je »preprečevanje vnosa širjenja tujerodnih vrst«, kar je tudi osnovni cilj Uredbe (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst (PE-CONS 70/14). V okviru doseganja omenjenega cilja se izvajajo ukrepi za preprečitev namernega in nenamernega vnosa tujerodnih vrst rib v vodna telesa ob poribljavanju.

Cilj za VT Cerknjščica in VT Rak je doseganje dobrega ekološkega stanja in preprečitev poslabšanja kemijskega stanja.

Cilj za VTJ Cerknjško jezero je preprečitev poslabšanja ekološkega stanja in preprečitev poslabšanja kemijskega stanja.

Cilj za SI141VT1 VT Jezerski Obrh je preprečitev poslabšanja ekološkega stanja in preprečitev poslabšanja kemijskega stanja.

9.1.2 Trajnostna raba rib

Primarni dolgoročni cilj je ohranjanje populacij domorodnih vrst rib in biotske raznolikosti. Z RGN se ureja predvsem upravljanje populacij ribolovnih vrst, v katere ribiči ob izvajanju ribolova vsako leto posegajo in z uplenjenimi ribami zmanjšujejo reproduktivno sposobnost posameznih populacij.

Pri vseh poribljavanjih se upošteva načelo vrstne sestave lokalnih populacij posameznih ribiških okolišev in revirjev. To pomeni, da v vodna telesa, kjer določena vrsta še ni prisotna, njeno poribljavanje ni dovoljeno oziroma je dovoljeno le na podlagi postopka presoje tveganja za naravo in to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in usmeritvami na območjih z naravovarstvenim statusom (območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) oziroma z usmeritvami in priporočili izven območij z naravovarstvenim statusom ter na podlagi strokovnega mnenja Zavoda za ribištvo Slovenije.

Ukrepi za ohranjanje populacij domorodnih lovnih vrst rib, kot del ribiškega upravljanja, so prilagojen ribolovni režim, omejeno število ribolovnih dni in poribljavanja, kar omogoča nadzorovan uplen in nadomeščanje uplenjenih rib z mladnicami in odraslimi ribami ustreznega porekla in vzgojenimi v primernih ribogojnicah, primerna organizacija ribiškočuvajske službe, s katero se lahko omeji in zmanjša vpliv krivolova na ribje populacije.

Ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje vnosa tujerodnih vrst rib, ki prepovedujejo vsakršno vlaganje tujerodnih vrst rib (izjema sta šarenka in krap), vključujejo tudi neposredno odstranjevanje tujerodnih invazivnih vrst rib in rakov na ribiških tekmovanjih in intervencijskih odlokih (v skladu z Zakonom o sladkovodnem ribištvu, Zakonom o ohranjanju narave in Zakonom o vodah, Uredbo o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst).

Ukrep za zmanjšanje vnosa hranil in/ali organskih snovi zaradi privabljanja rib pri ribolovu je predviden za stoječa vodna telesa površinskih voda, za katere je na podlagi ocene verjetnosti doseganja okoljskih ciljev (OCDOS) ugotovljeno, da ne bodo dosegla okoljskih ciljev.

Ukrepi za ohranjanje naravnih ribjih populacij in njihovih habitatov, ki se nanašajo na dejanska poseganja v struge vodotokov, so: podajanje usmeritev in strokovnih mnenj ZZRS, vezanih na trajnostno urejanje vodotokov z upoštevanjem primerov dobrih praks... Ti ukrepi se izvajajo v soglasju s pristojnim organom za področje upravljanja z vodami, varstva narave in ribištva. V primeru, da sonaravne ureditve zaradi ciljev urejanja voda niso izvedljive, je potrebna predhodna uskladitev ciljev. Posebna pozornost se nameni času posegov v habitate rib in načinu izvedb ne glede na tip rabe vode s stališča ribiškega upravljanja (izjema so samo R4 revirji – rezervati genskega materiala domorodnih ribjih vrst, kjer se planirajo posegi z veliko večjo mero previdnosti).

Dopolnilni ukrepi za doseganje okoljskih ciljev iz Programa ukrepov upravljanja voda (MOP, 2016) za VT Cerknšičica v Cerknškem ribiškem okolišu so: ukrepi za zmanjšanje negativnega vpliva regulacij in drugih ureditev vodotokov (DUDDS5.2).

Dopolnilni ukrepi za doseganje okoljskih ciljev iz Programa ukrepov upravljanja voda (MOP, 2016) za VTJ Cerknško jezero, VT Jezerski Obrh in VT Rak v Cerknškem ribiškem okolišu niso določeni.

Podrobni ukrepi ribiškega upravljanja, ki ne povzročajo dodatnih potencialnih bioloških obremenitev in s tem ne pripomorejo k poslabšanju ekološkega stanja, so podani v poglavju 10. Načrt ukrepov.

9.1.2.1 Domorodne vrste rib

Potočna postrv

Novejše genetske analize potočne postrvi so pokazale, da je razširjenost »atlantske« domesticirane linije postrvi v slovenskih vodah velika in da skoraj povsod, kjer se izvaja aktivno ribiško upravljanje, že prevladujejo križanci (Razpet, 2007, Bogataj, 2010, Snoj, 2017). Tej težavi je treba v prihodnje posvetiti vso pozornost in na podlagi predhodnih genetskih raziskav za gojitev potočne postrvi tako v ribogojnicah kot pri sonaravni gojitvi uporabljati samo ribe genskih tipov, značilnih za lokalne populacije posameznih območij. Gojitev potočne postrvi tako v ribogojnicah kot pri sonaravni gojitvi bi morala potekati na osnovi smukanja plemenk z znanim poreklom (genotipom), ki je prisoten in prilagojen na lokalno območje. Za ohranitev naravnih populacij v Sloveniji je treba čimprej izdelati celovito strategijo upravljanja potočne postrvi.

V prehodnem obdobju se pri izvajanju poribljavanj potočne postrvi, do sprejetja celovite strategije upravljanja potočne postrvi v Sloveniji, upoštevajo naslednje smernice:

- Za poribljavanja se lahko uporabijo ribe, vzrejene v ribogojnicah, ki ustrezajo pogojem, določenim s Pravilnikom o podrobnejših pogojih za pridobitev dovoljenja za gojitev rib za poribljavanje (Uradni list RS, št. 61/10; v nadaljevanju: pravilnik za gojitev rib).
- Sonaravna gojitev se izvaja le na način, da se prepreči nadaljnji vnos rib, ki izvirajo iz domesticiranih ribogojniških linij.
- Sonaravna gojitev mladice potočne postrvi v gojitvenih potokih se lahko nadaljuje s poribljavanjem zaroda potočne postrvi, ki izvira iz plemenk znanega porekla, ki tudi po genotipu čim bolj ustreza lokalni populaciji potočne postrvi. V skladu s pravilnikom za gojitev rib morajo ribogojnice od 1. 1. 2012 pridobiti dovoljenje za gojitev rib v ribogojnicah za poribljavanja. To pomeni, da je treba preveriti poreklo oziroma ustreznost obstoječih plemenskih jat. V prihodnje se opustijo ribogojniške linije plemenk potočne postrvi, ki se že več generacij gojijo v ribogojnicah, in se nadomestijo s plemenkami lokalnih populacij ribiškega okoliša oziroma ribiškega območja. Plemenke se vzredijo v ribogojnici iz reprodukcijskega materiala, pridobljenega v naravi. V primeru, da je komunikacija med populacijami rib dveh ribiških območij znotraj porečja Save omogočena, se lahko za plemenke in poribljavanja izjemoma uporabi ribe iz drugega ribiškega območja (na primer: Savinjsko in Srednjesavsko ribiško območje).
- Če izvajalec ribiškega upravljanja ne more zagotoviti ustreznega zaroda potočne postrvi za poribljavanje v gojitvene potoke, se sonaravna vzreja lahko nadaljuje samo z odlovi odraslih rib, medtem ko se mladice potočne postrvi žive vrne nazaj v gojitveni potok (novi način sonaravne vzreje – G1-n).
- Odseki potokov, kjer so bile na podlagi genetskih raziskav ugotovljene čiste populacije potočne postrvi donavskega tipa, se razglasijo za rezervate genskega materiala (R4). Poseganje v te populacije potočne postrvi je do sprejema celovite strategije načeloma prepovedano. To pomeni prepoved odvzema spolnih celic, prepoved prenašanja posameznih osebkov v ribogojnice ali druge revirje lastnega ali drugega

ribiškega okoliša, prepoved različnih gospodarskih rab (MHE,...) in drugih posegov v vodni prostor. Izjemoma se posegi lahko izvajajo ob izdaji ustreznega dovoljenja Zavoda za ribištvo Slovenije, za katerega mora ribiška družina predhodno zaprositi omenjeno institucijo.

- V posameznih ribiških območjih/okoljih se iščejo izolirani odseki potokov, ki bi bili primerni za vzpostavljanje novih lokalno značilnih populacij potočne postrvi. Tem potokom/odsekom potokov se v RGN 2017-2022 določi status (način upravljanja) rezervata za vzpostavljanje populacij domorodnih vrst rib (R2). Predhodno se preveri možnost prehajanja rib oziroma zanesljivost izolacije-fragmentacije tega dela potoka od drugih vod ribiškega okoliša. Pred vnosom lokalno značilnih populacij potočnih postrvi v rezervat je treba obstoječo populacijo potočne postrvi 100 % odloviti (izločiti).

V Cerknškem ribiškem okolišu se do sprejetja celovite strategije upravljanja potočne postrvi, zaradi preprečevanja novih vnosov tujerodnih genov, predvsem genov atlantskih domestificiranih linij potočne postrvi, sonaravna gojitev izvaja na novi način. Ribiška družina Cerknica se za valjenje in gojitev potočne postrvi do faze zaroda lahko dogovori z eno od ribogojnic notranjsko-ljubljanskega ribiškega območja ali katero drugo ribogojnico izven tega območja, ki bo imela dovoljenje za gojitev rib za poribljavanja ob zagotovitvi pogoja, da je poreklo rib v skladu z lokalno značilnimi populacijami rib Cerknškega ribiškega okoliša. Zarod se nato vloži v gojitvene revirje Cerknškega ribiškega okoliša za nadaljnjo sonaravno gojitev v naravnem okolju. Pri tem je treba zagotoviti, da se tako v ribogojnici kot pri sonaravni gojitvi uporabljajo samo ribe genskih tipov značilnih za lokalne populacije območja. Gojitev mora potekati na osnovi smukanja plemenk z znanim poreklom (genotipom), ki je prisoten in prilagojen na lokalno območje. V tem primeru se sonaravna gojitev lahko izvaja na klasičen način.

Klen

Klen je razširjen v Cerknškem in Bloškem jezeru ter v potoku Rak.

Ukrepi: varstvo, ohranjanje in sanacija drstišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo ali so ribam nedostopna, prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, podajanje usmeritev in strokovnih mnenj ZZRS, vezanih na trajnostno urejanje vodotokov z upoštevanjem primerov dobrih praks..., renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij, poribljavanja ribolovnih revirjev.

Linj

Linj je razširjen v Cerknškem in Bloškem jezeru ter v potoku Rak.

Ukrepi: gojitev v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojenje rib za poribljavanja, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, trajnostna raba populacij, poribljavanja ribolovnih revirjev, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, omejen dnevni uplen.

Druge domorodne vrste

Ob normalnih vodnatih letih naravni potencial Cerknškega jezera zadostuje in poribljavanja drugih domorodnih vrst rib niso potrebna. V sušnih in manj vodnatih letih, ko jezero upade ali celo presahne je vse odvisno od reševanja rib. Za učinkovito reševanje rib pa morajo biti izpolnjeni nekateri pogoji, ki so že bili opisani v drugih poglavjih.

Druge domorodne vrste se sicer lahko poribljava iz ribnikov oziroma ribogojnic, ki imajo dovoljenje za gojitev rib za poribljavanja. Pri tem se upošteva načelo vrstne sestave lokalnih populacij, pomeni da v vodna telesa, kjer obravnavana vrsta še ni prisotna poribljavanje ni dovoljeno oziroma je dovoljeno le na podlagi predhodne presoje vpliva na varovana (Natura 2000, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) in zavarovana območja in na podlagi strokovnega mnenja Zavoda za ribištvo Slovenije.

9.1.2.2 Tujerodne vrste rib

Povečanje vnosov tujerodnih vrst rib je bilo po svetu opazno v drugi polovici 19. stoletja, naraščanje tega pojava pa je trajalo vse do sedemdesetih let našega stoletja (Leiner 1996). Isti avtor navaja, da je bilo do danes izvedenih kar 1.354 vnosov, gre za skupno 237 tujih vrst rib, ki so bile vnesene v 140 držav po vsem svetu. Crivelli (1995) navaja, da je bilo na območje Severnega Sredozemlja vnesenih 40 različnih vrst rib, od tega 60% v letih od 1955 do 1995. Tudi Slovenija glede tega ni izjema. Najbolj znana primera sta vnos potočne postrvi iz donavskega v jadransko porečje, njeno križanje s soško

postrvjo in s tem v zvezi ogroženost soške postrvi. Podoben primer pa je poznan iz novejšje zgodovine, to je vnos donavske podusti v Vipavo, torej prenos donavske podusti v jadransko porečje, konkretno v reko Vipavo. Zaradi tega danes ugotavljamo, da je jadranska podust iz porečja Vipave izginila.

Zaradi spoznanja negativnih ekoloških posledic prenosov je Evropska svetovalna komisija za sladkovodno ribištvo (EIFAC) leta 1987 sprejela Zakon o praksi.

Poribljavanje s tujerodnimi vrstami je lahko izjemoma dovoljeno, če tako kažejo ugotovitve postopka presoje tveganja za naravo in to ni v nasprotju z usmeritvami na območjih z naravovarstvenim statusom (območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) oziroma usmeritvami in priporočili izven območij z naravovarstvenim statusom ter na podlagi strokovnega mnenja Zavoda za ribištvo Slovenije. Zmanjšuje se številčnost populacij vseh tujerodnih vrst na celotnem območju, prednostno na območjih z naravovarstvenim statusom in na vseh vodnih telesih, ki niso izolirana.

Šarenka

Šarenka, *Oncorhynchus mykiss*, je v Sloveniji tujerodna vrsta. Iz Severne Amerike je bila v Evropo prinesena v drugi polovici 19. stoletja, točno 1879 leta (Holdich, Lowery, 1988), v Slovenijo pa 1890 leta, predvsem za vzrejo v ribogojnicah. V zadnjih treh desetletjih prejšnjega stoletja se je pričela množično uporabljati za dopolnilna poribljavanja (pod trnek) v ribolovne revirje. V nekaterih slovenskih vodotokih se redno drsti.

Bertok (1999) navaja, da je po podatkih o uplenu rib za leto 1996 šarenka v Sloveniji razširjena v obeh vodnih območjih, jadranskem in donavskem ter v porečjih: Drave, Mure, Save, Kolpe, Soče in ponikalnicah ter v vodotokih z direktnim izlivom v jadransko morje. Od skupaj 64 ribiških družin, ki v Sloveniji poleg Zavoda za ribištvo Slovenije izvajajo ribiško upravljanje, jih je v letnih poročilih za leto 1996 prikazalo njen uplen kar 44. Poleg teh ribiških družin pa so ribiči šarenko lovili tudi v vodah posebnega pomena, s katerimi upravlja Zavod za ribištvo Slovenije. Samo 18 ribiških družin pri evidenci uplena salmonidov za leto 1996 ni prikazalo uplena šarenke. Torej je bila šarenka leta 1996 razširjena že v več kot 2/3 ROK v Sloveniji. Primerjava podatkov po posameznih porečjih kaže, da je v porečju Save in Soče največ ribiških družin, ki poročajo o njenem uplenu oziroma v primeru Soče vsi upravljavci. Koristna vodna površina ribolovnih revirjev, kjer so ribiči v letu 1996 lovili šarenko je največja v savskem porečju 1.663,5 ali 47 % od skupno 3.536,7 ha, sledijo pa porečje Drave z 834,7 ali 23,6 %, Soče s 672 ha ali 19 %, Mure s 183,3 ha ali 5,2 %, vodotoki jadranskega povodja s 112,4 ali 3,2 % in porečje Kolpe s 70,6 ha ali samo 2 %. V lendavskem ROK je šarenka dokaj redka, Ribiška družina Straža Sava je mersko šarenko v okviru dopolnilnega poribljavanja vlagala v svoje ribolovne revirje: Sava 9, Sava 10 in ribnike Gameljščica.

Cilj: preprečitev novih vnosov, zmanjšanje obstoječih populacij tujerodnih vrst rib. Prostorsko in količinsko omejena uporaba šarenke na način, da ne ogroža populacij domorodnih vrst rib.

Ukrepi: druge tujerodne vrste se ne poribljavajo.

Kot enega od ukrepov za zmanjšanje populacij tujerodnih vrst, se predvidi njihov aktivni izlov. V ta namen se prilagodi ribolovne režime in jih glede na prostorsko razširjenost posameznih tujerodnih vrst v ribiških revirjih ustrezno določi. Ukrep se izvede v fazi priprave posameznih RGN za izvajanje ribiškega upravljanja v ROK.

Krap (gojena oblika)

Gojeni krap je v Evropi prisoten že več tisoč let. Poznanih je več, s selekcijo vzgojenih oblik, ras gojenega krapa. Z razmahom rekreacijskega oziroma pristočasnega ribolova in ribolovnega turizma so se v državah z razvitim ribolovnim turizmom začela tudi dopolnilna poribljavanja. Danes je v Sloveniji najpomembnejša nepostrvja ribolovna vrsta. Najdemo ga predvsem v ribnikih in akumulacijah, pa tudi v večjih, počasi tekočih vodotokih.

Ukrepi: prostorsko in količinsko omejena uporaba na način, da ne ogroža domorodnih vrst rib. Za namene poribljavanja se gojijo izključno v ribogojnicah za poribljavanja. Le ta se izvajajo predvsem v določenih ciprinidnih ribolovnih revirjih in le z odraslimi ribami ter v obsegu, da ne ogroža populacij domorodnih vrst rib. Obseg poribljavanja se prilagodi hidrološkim in ekološkim pogojem posameznega ribolovnega revirja upoštevajoč varstveni status posameznih varovanih in zavarovanih območij in vrst,

po predpisih o ohranjanju narave in se mora natančno določiti v RGN posameznega ribiškega okoliša, postopna omejitev poribljavanja z gojenimi oblikami krapa, genetske analize obstoječih populacij divjega krapa. Na podlagi rezultatov se načrtuje program gojitve divje oblike za poribljavanja.

9.2 Razvoj sladkovodnega ribištva in ribolova

Razvoj sladkovodnega ribištva in ribolova v posameznih ribiških okoliših je odvisen od stanja v ribiškem okolišu. Dejavniki, ki vplivajo na možnosti razvoja so predvsem stanje habitatov, oddaljenost od večjih urbanih središč in infrastruktura (ceste, nastanitvene zmogljivosti, gostinska ponudba).

V objektih vodne infrastrukture (vodni zadrževalniki oziroma objekti, ki so zgrajeni posebej za izvajanje določene vodne pravice in je določen režim obratovanja, ki je namenjen zagotavljanju poplavne varnosti oziroma zmanjševanju poplavne ogroženosti, namakanju), mora biti ribiško upravljanje prilagojeno oziroma usklajeno z obratovalnim režimom objektov vodne infrastrukture. Poseganje na te objekte oziroma njihova uporaba (košnja, urejanje tekmovalnih tras...) se mora izvajati v skladu z Zakonom o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15; v nadaljevanju: Zakon o vodah).

Kot potencialni biološki obremenitvi sta bila v Sloveniji med drugim identificirana ribiško upravljanje in ribolov, ki vključujeta tehniko ujemi in izpusti, prekomerno vlaganje rib, popolni izlov rib iz gojitvenih vodotokov ali odsekov celinskih voda in poribljavanje (NUV, 2016). Zato je pri upravljanju z ribami potrebno upoštevati veljavno zakonodajo z namenom, da do teh obremenitev ne prihaja oz. potencialne obremenitve je potrebno zmanjševati. Ribiško upravljanje na mlinščicah (sonaravna vzreja, ribolovna voda) se mora izvajati z večjo mero previdnosti, saj ima zagotavljanje ekološko sprejemljivega pretoka v matični strugi prednost.

Za sonaravno gojitev je treba pridobiti vodno pravico, če se z omenjeno gojitvijo spremeni vodni režim (vzpostavitev novega ribnika), saj taka raba vode skladno z Zakonom o vodah presega splošno rabo.

Težavo v razvoju lahko predstavlja tudi račja kuga, ki se prenaša z vodo, v kateri so bili okuženi raki, in z vso vlažno ribiško opremo (škornji, ribiške mreže...), ki je bila v stiku z okuženimi raki. Zoospore plesni *Aphanomyces astaci* ostanejo kratek čas žive tudi na sluzi sveže ulovljenih rib. Za preprečevanje širjenja okužbe se priporoča 48-urno sušenje okuženega materiala in opreme, ker je plesen občutljiva za izsuševanje. Kot drugi ukrepi se priporočajo: 2-urna zamrznitev, 30-urna inkubacija pri temperaturi 30°C, razkuževanje z natrijevim hipokloritom ali jodoformom.

V Cerknškem ribiškem okolišu je ribolov možen v treh ribolovnih revirjih iz skupine tekočih ribolovnih revirjev in v Cerknškem jezeru in Bloškem jezeru.

10 Načrt ukrepov za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiškem okolišu (Obrazec NUK)

V nadaljevanju so v posameznih obrazcih NUK prikazane načrtovane povprečne letne vrednosti za obdobje 2017-2022. Izjema sta poglavje 10.2 Sonaravna gojitev, kjer je prikazana predvidena dinamika sonaravne gojitve po posameznih letih v obdobju 2017-2022 in poglavje 10.9 Usposabljanja v ribištvu.

Pri morebitnem izvajanju kontrolnih, intervencijskih odlovov naj se iz revirja odstrani tujerodne vrste rib (izjema sta šarenka in krap (gojena oblika), ki se ju prestavi v ribolovno najbolj obremenjene dele ustreznih revirjev opredeljene v poglavju 10.3). Ostale odlovljene tujerodne vrste rib se ne vnašajo v druge revirje. Kontrolni odlovi naj se izvajajo izven razmnoževalnega obdobja v vodotoku prisotnih varovanih vrst rib.

Pri intervencijskih odlovih ali v primeru reševanja rib, se vse odlovljene ribe domorodnih vrst prenesejo na primerno mesto v istem revirju, gorvodno od predvidenega posega, če je to mogoče. Če to ni mogoče, izberejo primerno mesto v sosednjem revirju ali v drugih revirje ribiškega okoliša, na mesto s podobnimi habitati. Ribe tujerodnih vrst se izločijo.

10.1 Odvzem spolnih celic

Plemenke se po končanem smukanju vračajo v revir na mestu odlova.

Odvzem spolnih celic v Cerknškem ribiškem okolišu, se bo izvajal v skladu z načelom trajnostne rabe ribolovnih virov in v posebej za to določenih revirjih in drstiščih, ter v obsegu potreb ribiškega območja oziroma posameznih ribiških okolišev.

Preglednica 9: Odvzem spolnih celic

Revir	Vrsta rib	Predvideno število odlovljenih rib		Predvideno število osmukanih iker	Namen smukanja	Opomba
		♀	♂			
Cerkniščica 2	potočna postrv	100	50	5000	nadaljnja gojitev za poribljavanja v lastnem ROK	
Mahneščica	potočna postrv	10	10	1500	nadaljnja gojitev za poribljavanja v lastnem ROK in prodajo	genetsko čista potočna postrv

10.2 Sonaravna gojitev

Pri izvajanju odlovov se v vodotoku pustijo vsi avtohtoni vodni organizmi (spremljevalne vrste rib, rake...), ki niso predmet odlovov. Omamljene avtohtone vrste rakov se pustijo pri miru, saj se v primeru, da se raki jemljejo iz vode oziroma prijemajo z rokami, lahko poškodujejo oziroma jim lahko odpadejo škarje.

Pri morebitnem izvajanju kontrolnih ali intervencijskih odlovov ter pri izvajanju odlovov v gojitvenem revirju naj se iz revirjev odstrani tujerodne vrste rib in rakov. Odlovljenih tujerodnih vrst rib in rakov se ne vnaša v druge revirje. Vsi odlovi naj se izvajajo izven razmnoževalnega obdobja v vodotoku prisotnih varovanih vrst rib.

Izvaja se sanitarne in preventivne ukrepe za preprečevanje širjenja račje kuge in invazivnih tujerodnih rakov

Preglednica 10: Sonaravna gojitev

Šifra revirja	Revir	Gojitev	Vrsta ribe	2017	2018	2019	2020	2021	2022	cikel
8	Mrzlek	G1-n	PP	X			X			3 letni
11	Štrukeljski potok	G1-n	PP		X			X		3 letni

Legenda:

PP – potočna postrv

G1-n - sonaravna gojitev na novi način, odlovi rib brez vlaganja zaroda

10.3 Poribljavanja ribolovnih in gojitvenih revirjev

Vsa dopolnilna vlaganja se morajo končati najmanj en mesec pred koncem ribolovne sezone.

Preglednica 11: Poribljavanja ribolovnih in gojitvenih revirjev (letni nivo)

Revir	Vrsta*	Poreklo	Vrsta vlaganja	Velikost (cm)	Število	Masa (kg)	Opomba
Cerkniščica	šarenka (sterilna)	ribogojnica z dovoljenjem	dopolnilno	25 do 30	840	190	
Bloško jezero	krap (gojena oblika)	ribogojnica z dovoljenjem/reševanje C. jezera	dopolnilno	nad 30cm	100	250	Vlaganje tudi ob reševanju C. jezera
Bloško jezero	ščuka	ribogojnica z dovoljenjem/reševanje C. jezera	vzdrževalno	nad 40cm	4	10	Vlaganje tudi ob reševanju C. jezera
Rak	ščuka	reševanje C. jezera	dopolnilno	vse			Vlaganje ob reševanju C. Jezera /prenos
Rak	klen	reševanje C. jezera	dopolnilno	vse			Vlaganje ob reševanju C. Jezera /prenos
Rak	linj	reševanje C. jezera	dopolnilno	vse			Vlaganje ob reševanju C. Jezera /prenos

Legenda:

* postopno vzpostavljanje značilne lokalne populacije

** + ali - 30% vrednosti iz preglednice – odvisno od sonaravne gojitve (odlovi v posameznem letu) oziroma od ribolovnega pritiska

Povečan ribolovni pritisk ribičev v posameznih ribolovnih revirjih Cerknškega ribiškega okoliša se nadomešča bodisi z zmanjševanjem dovoljenega dnevnega uplena ali dopolnilnimi poribljavanji merskih rib vzgojenih v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojitev rib za poribljavanja. V tem primeru se lahko izjemoma poribljava tudi z merskimi ribami domorodnih in tujerodnih vrst (šarenka). Ukrep za ohranjanje primerne velikosti populacije je tudi zmanjševanje dovoljenega dnevnega uplena in zaostretev ribolovnega režima.

V revirju Cerkniščica se prednostno izlavlja šarenka tudi zaradi tega, ker je v istem revirju prepovedan uplen potočne postrvi!

V času ribolovne sezone se izvajajo ukrepi dopolnilnega poribljavanja merskih rib domorodnih vrst rib ter sterilne šarenke, kjer to ni izrecno prepovedano.

10.4 Ribolovni režim

Ribolovna dejavnost naj se izvaja brez predhodnih posegov v priobalno zemljišče, kot je npr. nadelava trajnih dostopnih poti, izvedba stojnih mest (pomoli, nadstreški in ostali objekti), na že obstoječih dostopnih poteh. Zaradi varstva in ohranjanja gnezdišč vodomca se iz strmih erodiranih brežin višine 2 m in več ribolov ne izvaja. Na take odseke se ne umešča dostopnih poti ali objektov za izvajanje ribolova.

Zaradi velikega naravovarstvenega pomena območja **Cerkniškega jezera** in prioriteta varstva redkih in ogroženih vrst ptic gnezdičk, kot tudi naravovarstvenega pomena območja v smislu rednih sezonskih gnezditvev, zimskega prezimovališča in preletne postaje za ogrožene in zavarovane vrste ptic, prav tako pa stalne prisotnosti vrste zveri vidra, se lahko ribiška dejavnost v revirju izvaja ob soglasju upravljavca parka (Notranjski regijski park) in upoštevanju sledečih konkretnih naravovarstvenih usmeritev:

V obdobju med 01.03. ter 31.07.2018, naj se z namenom zagotavljanja miru v času gnezditve in valitve kvalifikacijskih (Natura 2000) ter ostalih ogroženih in z Uredbo zavarovanih vrst ptic, dejavnost ribolova in reševanja rib, na odseku struge Stržena od Rešeta pa dolvodno vse do meje Cerknškega ribiškega okoliša izvaja tako, da:

- se lovi na športni način, striktno le iz čolna in le, ko je voda v Strženu visoka od 2,00 m do 4,00 m oziroma, ko leta, ki meri globino vode na Gorenjem jezeru, pokaže globino najmanj 100cm. Na tak način se bo dodatno zmanjšal vpliv možnega vznemirjanja ogroženih in zavarovanih vrst ptic, ki tam gnezdiijo.
- izvajajo dejavnosti ribolova in reševanja rib le domači, to je izkušeni ribiči, ki so hkrati tudi člani RD Cerknica. Drugi ribiči (gostje, zlasti tuji turisti), naj zaradi slabšega poznavanja ali celo nepoznavanja specifik ter značilnosti revirja, lovijo le v spremstvu domačih in izkušenih ribičev, ki so po možnosti tudi člani RD Cerknica. Na tak način se bo dodatno zmanjšal vpliv možnega vznemirjanja ogroženih in zavarovanih vrst ptic, ki tam gnezdiijo.
- se s plovbo ne povzroča hrupa, vibracij in tresljajev, saj lahko to negativno vpliva na sezonski uspeh gnezditve in valitve
- se med ribolovom zadržuje s plovili na sredini struge Stržena in tako ne približuje območjem, kjer se nahajajo aktivna gnezda ptic
- se omejuje število plovil in ribičev, ki se istočasno nahajajo na tem odseku Stržena na minimum
- prednostno naj se lovi osebke tujerodnih vrst rib ter doseljenih vrst (navadni ostriž, rdečeperka), kar bo ugodno vplivalo na populacije avtohtonih vrst rib ter k vračanju trenutne ihtiocenoze proti prvobitni vrstni sestavi (menek, klen, linj, ščuka)
- pri reševanju rib, se iz revirja trajno izloča osebke tujerodne vrste krap (gojena oblika) in naseljenih vrst rdečeperka, rdečeočka in navadni ostriž. Prenos tujerodnih vrst v drugi revir predmetnega ribiškega okoliša je začasno dopusten le v zvezi z revirjem Bloško jezero z oznako namenske rabe »RR TS«. To je, znotraj ribiškega okoliša dopustno le v tem citiranem revirju in to le za vrsto krap (gojena oblika), pri čemer se tja prenese le tiste osebke, ki se jih rešuje v revirju Cerknško jezero – zahodni del.
- reševanje ribjih populacij v obdobju od začetka oktobra do začetka marca naj se v območju revirja izvaja le na tradicionalen način (saki, vlake, metve, vrše, koši), da dejavnost ne moti ptic in ptičjih jat, ki se v tem obdobju (to je obdobje zimskega preleta) na območju revirja redno zadržujejo. Območje revirja predstavlja za vrste ptic v tem obdobju počivališče, zimsko preletno postajo in prostor, kjer si iščejo hrano
- v geomorfološke strukture, ki so nastale kot posledica naravnih procesov presihanja jezera (ponori, požiralniki, estavele,...) naj se na noben način ne posega. Na terenskih ogledih smo namreč v požiralnikih zabeležili prisotnost odloženih bal.

- umetnih jezov, z namenom ustvarjanja kotanj, kamor se prenaša ribe naj se ne gradi. Pri gradnji umetnih jezov se namreč dno za takšnimi objekti izdatno zamulji. Na tak način se bodo izboljšale tudi habitatske razmere za vrsto ribe menek, ki zahteva kompaktno dno, oziroma kamnit talni substrat. Na sestanku z RD Cerknica je bilo poudarjeno, da je zadnja leta v revirju to vrsto pri reševanju rib vse teže in teže zabeležiti, kar namiguje na to, da je primernih habitatov, ki bi ustrezali ekološkim zahtevam te vrste, ostalo v jezeru zelo malo.

- na območjih revirja, naj se vidre na noben način ne preganja. V vidrine (kotišča), ustaljene komunikacijske koridorje in skrivališča, ki jih pri svojem načinu življenja uporablja vidra, naj se na noben način ne posega.

V revirju **Rak** naj se prednostno izlavlja osebke vrst rdečeperka, rdečeoka in navadni ostriž, ki so v revir naseljeni. To bo ugodno vplivalo na populacije drugih avtohtonih vrst rib, kot so ščuka, menek, linj in mrena.

V revirju **Cerkniščica** naj se pri izvajanju ribolova prednostno upleni osebke tujerodne vrste šarenka. Prednostni ribolov te tujerodne vrste bo ugodno vplival na varstvo domorodnih zavarovanih vrst, ki so prisotne v tem revirju.

Ribolovni revir stoječe vode **Bloško jezero** je s »potokom iz Bloškega jezera« neposredno povezano z revirjem z oznako RR TV **Bloščica**, ki leži v območju Natura 2000 »Bloščica«. Ohranjanje kvalifikacijskih habitatnih tipov oziroma redkih rastlinskih združb ter posledično favne kvalifikacijskih vrst dnevnih metuljev in raka navadni koščak predmetnega Natura 2000 območja je z vidika ohranjanja narave bistveno. Apnenje vpliva na kemijske parametre vode v habitatu raka navadni koščak, posledično pa vpliva tudi na kemijske parametre tal na katerih uspevajo kvalifikacijski habitatni tipi in na katere so življenjsko vezane kvalifikacijske vrste dnevnih metuljev. Zato je v prihodnje nujno treba preveriti kakšen je vpliv apnenja na tarčne kvalifikacijske vrste in habitatne tipe, ki so predmet varovanja na območju Natura 2000 Bloščica. Bistveno je, da se dejavnost apnenja prilagodi tako, da negativnega učinka na območje Natura 2000 ne bo. To pomeni, da je treba v prihodnje preučiti kakšen je vpliv trenutnega obsega vsakoletnega apnenja, kot tudi doseči ustrezen dogovor med predstavniki RD Cerknica, ZZRS in pristojno veterinarsko službo (inšpekcijo), da se dejavnost apnenja zmanjša na minimum, ali tudi ukine, v kolikor bo potrjeno, da že sama dejavnost apnenja, ne glede na njen obseg, bistveno vpliva na kvalifikacijske habitatne tipe in kvalifikacijske vrste predmetnega Natura 2000 območja.

V primeru, da bi se na območju revirja **Martinjščica** izvajal kontrolni ali intervencijski odlov, naj se iz revirja izloči osebke ribjih vrst: navadni ostriž, rdečeperka, rdečeoka in krap (gojena oblika), kar bo ugodno vplivalo na stanje populacij avtohtonih vrst rib v tem potoku.

Bloščica - Eden od varstvenih ciljev Operativnega programa PUN 2000 navaja, da se za doseganje ugodnega stanja vrste rak koščak, ohranja naravna biocenoza v predmetnem revirju, tako da se ohranjajo specifične lastnosti, strukture in procesi habitata. Glede na to, da v predmetnem Ribiškogojitvenem načrtu, v revirju Bloščica ni predvidenega poribljavanja, naj se preuči možnost, da se v naslednjih letih revirju spremeni namenska raba. To bo ugodno vplivalo na ohranjanje populacije kvalifikacijske vrste rak koščak v predmetnem območju Natura 2000 Bloščica. V sami Bloščici je prisoten tudi jelševc.

Preglednica 12: Ribolovni režim

Revir	Vrsta*	Mera (cm)	Dnevni uplen	Ribolovni način	Varstvena doba
Cerkniščica	šarenka	-	3	vijačenje	01.12. - 28.02.
Cerkniščica	šarenka	-	3	muharjenje	01.12. - 28.02.
Cerkniško jezero-zahodni del	ščuka	50	1	vijačenje	01.02. - 30.04.
Cerkniško jezero-zahodni del	ščuka	50	1	muharjenje	01.02. - 30.04.
Cerkniško jezero-zahodni del	klen	30	3	muharjenje	01.05. - 30.06.
Cerkniško jezero-zahodni del	klen	30	3	vijačenje	01.05. - 30.06.
Cerkniško jezero-zahodni del	klen	30	3	beličarjenje	01.05. - 30.06.

Revir	Vrsta*	Mera (cm)	Dnevni uplen	Ribolovni način	Varstvena doba
Cerkniško jezero-zahodni del	linj	30	2	talni ribolov	01.05. - 30.06.
Cerkniško jezero-zahodni del	linj	30	2	muharjenje	01.05. - 30.06.
Cerkniško jezero-zahodni del	linj	30	2	beličarjenje	01.05. - 30.06.
Cerkniško jezero-zahodni del	menek	-	-	začasna zapora ribolova	01.12. - 31.03.
Cerkniško jezero-zahodni del	krap (gojena oblika)	30	1	talni ribolov	01.05. - 30.06.
Cerkniško jezero-zahodni del	krap (gojena oblika)	30	1	beličarjenje	01.05. - 30.06.
Cerkniško jezero-zahodni del	krap (gojena oblika)	30	1	muharjenje	01.05. - 30.06.
Cerkniško jezero-zahodni del	rdečeperka	-	do 5 kg	talni ribolov	odločba**
Cerkniško jezero-zahodni del	rdečeperka	-	do 5 kg	muharjenje	odločba**
Cerkniško jezero-zahodni del	rdečeperka	-	do 5 kg	beličarjenje	odločba**
Cerkniško jezero-zahodni del	navadni ostriž	-	do 5 kg	muharjenje	odločba**
Cerkniško jezero-zahodni del	navadni ostriž	-	do 5 kg	vijačenje	odločba**
Bloško jezero	krap (gojena oblika)	30	2	talni ribolov	-
Bloško jezero	krap (gojena oblika)	30	2	beličarjenje	-
Bloško jezero	krap (gojena oblika)	30	2	muharjenje	-
Bloško jezero	ščuka			začasna zapora ribolova	
Rak	navadni ostriž	-	do 5 kg	muharjenje	(odločba)**
Rak	navadni ostriž	-	do 5 kg	vijačenje	(odločba)**
Rak	rdečeperka	-	do 5 kg	muharjenje	(odločba)**
Rak	rdečeperka	-	do 5 kg	beličarjenje	01.04. - 30.06.
Rak	rdečeperka	-	do 5 kg	Talni ribolov	01.04. - 30.06.
Rak	krap (gojena oblika)	30	1	talni ribolov	01.05. - 30.06.
Rak	krap (gojena oblika)	30	1	muharjenje	01.05. - 30.06.
Rak	krap (gojena oblika)	30	1	beličarjenje	01.05. - 30.06.
Rak	menek	-	-	začasna zapora ribolova	01.12. - 31.03.
Rak	linj	30	2	talni ribolov	01.05. - 30.06.
Rak	linj	30	2	muharjenje	01.05. - 30.06.
Rak	linj	30	2	beličarjenje	01.05. - 30.06.
Rak	ščuka	50	1	vijačenje	01.02. - 30.04.
Rak	ščuka	50	1	muharjenje	01.02. - 30.04.
Rak	klen	30	3	muharjenje	01.05. - 30.06.

Revir	Vrsta*	Mera (cm)	Dnevni uplen	Ribolovni način	Varstvena doba
Rak	klen	30	3	vijačenje	01.05. - 30.06.
Rak	klen	30	3	beličarjenje	01.05. - 30.06.
Cerkniščica	potočna postrv			Muharjenje (C&R)	01.10. - 28.02.
Cerkniščica	potočna postrv			Vijačenje (C&R)	01.10. - 28.02.
Bloščica	potočna postrv			Muharjenje (C&R)	01.10. - 28.02.
Bloščica	potočna postrv			Vijačenje (C&R)	01.10. - 28.02.
Bloščica	ščuka			Vijačenje (C&R)	01.02. - 30.04.
Bloščica	ščuka			Muharjenje (C&R)	01.02. - 30.04.
Bloščica	klen			Muharjenje (C&R)	01.05. - 30.06.
Cerkniščica	šarenka	-	3	vijačenje	01.12. - 28.02.
Cerkniščica	šarenka	-	3	muharjenje	01.12. - 28.02.

Legenda:

*vrste, ki niso navedene v preglednici se lovijo v skladu s pravilnikom o ribolovnem režimu; za vrste, ki niso navedene v preglednici in se štejejo za tuje vrste ne veljajo najmanjše lovne mere in varstvene dobe ter omejitve uplena.

** za rdečeperko in navadnega ostriza v Cerknškem jezeru in vodotoku Rak ne velja najmanjša mera ne varstvena doba, omejen je le uplen (odločba)

Za rdečeperko in navadnega ostriza v Cerknškem jezeru in vodotoku Rak ne velja najmanjša mera ne varstvena doba, omejen je le uplen (odločba)

Ribolovni režim v celinskih vodah je določen s Pravilnikom o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah. V njem so določene najmanjše dovoljene lovne mere in varstvene dobe za posamezne lovne vrste rib.

Lovne mere in varstvene dobe za posamezne vrste so zaradi višje stopnje njihove zaščite v posameznih ribiških okoliših in ribiških revirjih lahko strožje od predpisanih v pravilniku in se določijo v RGN.

V kolikor bi sam način ribolova ujemi in izpusti predstavljal biološko obremenitev zaradi poškodb na ribah in s tem slabše viabilnosti posameznih populacij, se poostrijo pogoji ribolova oziroma zmanjša ribolovni pritisk.

Doseganje cilja trajnostne rabe rib je poleg porabljanja omogočeno s prilagoditvijo obsega in načina ribolova, ki se določi z ribolovnim režimom. Ribolovni režimi v posameznih ribiških okoliših so prilagojeni specifičnim lastnostim okoliša in načinu izvajanja ribiškega upravljanja, tako da je zagotovljena trajnostna raba ribolovnih virov. Ribolovni režimi v posameznih ribiških revirjih se zaradi razlik med posameznimi revirji razlikujejo od splošno veljavnega, predpisanega s pravilnikom. Ribolovni režim v posameznem ribiškem revirju je na podlagi specifičnih ekosistemskih značilnosti lahko strožji od splošno veljavnega za Slovenijo.

10.5 Število razpoložljivih ribolovnih dni

Preglednica 13: Število razpoložljivih ribolovnih dni

Revir	Vrsta ribe	Vrsta ribiča	Vrsta dovolilnice	Število ribolovnih dni*	Čas ribolova
Bloško jezero	ciprinidi	člani	letna	100	
Bloško jezero	ciprinidi	turisti	dnevna	100	
Cerkniško jezero-zahodni del	ciprinidi	člani	letna	1.100	
Cerkniško jezero-zahodni del	ciprinidi	turisti	dnevna	300	
Rak	ciprinidi	člani	letna	20	
Rak	ciprinidi	turisti	dnevna	20	
Cerkniščica	salmonidi	člani	letna	180	
Cerkniščica	salmonidi	turisti	dnevna	20	
Bloščica	ciprinidi	turisti	dnevna	10	
Bloščica	ciprinidi	člani	letna	18	
Bloščica	salmonidi	turisti	dnevna	10	
Bloščica	salmonidi	člani	letna	18	

*Legenda

+ ali - 30% vrednosti iz preglednice – odvisno od ribolovnega pritiska in hidroloških razmer v posameznem letu

Obseg ribolova bo prilagojen naravni reprodukciji v posameznih ribolovnih revirjih Cerknškega ribiškega okoliša in je lahko povečan na račun dodatnih ukrepov, kot so na primer dopolnilna poribljavanja merskih rib v času ribolovne sezone. Poribljavanja odraslih ribolovnih vrst za namene turističnega ribolova morajo biti v ravnovesju z ribolovnim pritiskom in uplenom rib v posameznih ribolovnih revirjih ter taka, da ne ogrožajo ogroženih vrst rib ter drugih ogroženih in zavarovanih prostoživečih vrst.

Povečan ribolovni pritisk se lahko kompenzira samo z dodatnim-dopolnilnim poribljavanjem domorodnih in tujerodnih vrst rib merske velikosti. Upravljanje s tujerodnimi vrstami se v skladu z naravovarstvenimi smernicami izvaja samo v smislu pospeševanja ribolova ter mora biti takšno, da ne ogroža domorodnih populacij rib.

V revirjih s trajno povečanim pritiskom, kjer je ribolovni interes zelo velik se lahko uveljavlja omejitev oziroma zmanjšanje dnevnega uplena, prepoved uplena domorodnih vrst rib ali samo ribolov na način »ujemi in spusti«. Način ribolova »ujemi in spusti« in revirji oziroma odseki za tak način ribolova se določijo v preglednici ribolovni režim.

Poribljavanja se v primeru Cerknškega jezera nadomešča z reševanjem rib in z zapiranjem ribolova ob hujših sušah, z namenom ohranjanja domorodnih matičnih jat.

10.6 Razpoložljivi uplen posameznih ribolovnih vrst

Preglednica 14: Razpoložljivi uplen posameznih ribolovnih vrst

Revir	Vrsta	Število	Masa (kg)
Cerkniško jezero-zahodni del	ščuka	50	150
Cerkniščica	šarenka	800	210
Cerkniško jezero-zahodni del	linj	150	450
Cerkniško jezero-zahodni del	rdečeperka	1.500	450
Cerkniško jezero-zahodni del	navadni ostrиж	800	150
Cerkniško jezero-zahodni del	krap (gojena oblika)	15	150
Cerkniško jezero-zahodni del	klen	30	15
Bloško jezero	krap (gojena oblika)	100	300
Bloško jezero	ščuka	5	20
Bloščica	ščuka	5	20
Bloščica	klen	20	8
Rak	linj	80	150
Rak	ščuka	40	30
Rak	klen	120	80
Rak	krap (gojena oblika)	40	60
Rak	rdečeperka	200	100
Rak	navadni ostrиж	200	80

10.6.1 Varnost rib v prehrani

Pri uživanju uplenjenih rib je treba upoštevati tveganja za zdravje ljudi zaradi ugotovljene prisotnosti težkih kovin (živega srebra) in obstojnih organskih onesnaževal (bromirani difeniletri). NIJZ svetuje, naj najbolj ranljive skupine prebivalstva¹ plenilske vrste rib (npr. sulec, smuč, som, ščuka) ter dolgoživeče vrste rib, uživajo le v majhnih količinah (do 100g) in največ 1 krat tedensko. Člani ribiške družine in turistični ribiči, ki uplenijo ribe na podlagi ribolovnih dovolilnic, morajo s temi tveganji, ki izhajajo iz slabega kemijskega stanja v okolišu, biti seznanjeni.

Če se v času uporabe tega RGN na podlagi spremljanja stanja voda ugotovi, da prisotnost živega srebra v katerikoli vzorčeni ribi preseže s predpisi² dovoljeno vsebnost (0.5 mg/kg mokre teže), je treba način upravljanja, ribolovne režime ter razpoložljivi uplen ponovno preveriti in po potrebi predlagati spremembo RGN. Za to nalogo je zadolžen ZZRS. Ribe, ki so prekomerno onesnažene z živim srebrom, se namreč ne smejo dati v promet -- niti same, niti pomešane z drugimi živili ali uporabljene kot sestavina v drugih živilih. V primeru preseženih dovoljenih vrednosti živega srebra v mesu rib, sme biti v predmetnem ribiškem revirju, določen samo ribolovni režim ujemi in izpusti.

¹ Ženske, ki nameravajo zanositi, nosečnice, doječe matere in majhni otroci

² Uredba Komisije (ES) št. 1881/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih

10.7 Določitev tekmovalnih tras in tekmovanj

10.7.1 Tekmovalne trase

Če je potrebno tekmovalna mesta posebej urejati, si mora izvajalec ribiškega upravljanja pridobiti vsa potrebna soglasja.

Prvi odstavek 22. člena ZSRib navaja, da je ribe dovoljeno loviti le z veljavno ribolovno dovolilnico.

Preglednica 15: Tekmovalne trase

Revir	Šifra	Ime trase	Zgornja meja			Spodnja meja		
			Opis	x	y	Opis	x	y
Bloško jezero		Bloško jezero	celo jezero	71402	462691			

10.7.2 Predvidena tekmovanja

Na tekmi vsak tekmovalec osebkje tujerodnih vrst rib (razen šarenke in krapa) sproti upleni (humano usmrti). Riba je po tekmi last ribiča ali upravljalca, ki poskrbi za odvoz mrtvih rib.

Različne druge oblike skupinskega družabnega ribolova (družabna družinska srečanja) lahko potekajo le v skladu potrjenega ribolovnega režima, in v okviru letne kvote števila ribolovnih dni, raba posebnih ribiških mrež »čuvark« ni dovoljena.

Preglednica 16: Predvidena tekmovanja

Ime trase	Datum	Ribolovni način	Vrsta tekmovanja	Opomba

10.8 Določitev tras za nočni ribolov

V skladu z 9. členom Pravilnika o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah je nočni ribolov dovoljen v času od 01. januarja do 31. decembra in na posebej določenih mestih.

Preglednica 17: Trase za nočni ribolov

Revir	Šifra	Ime trase	Zgornja meja			Spodnja meja		
			Opis	x	y	Opis	x	y

10.9 Usposabljanja v ribištvu

Številke veljajo za RD Cerknica za celotno načrtovalsko obdobje.

Preglednica 18: Usposabljanja v ribištvu

Vrsta usposabljanja	Število	Opomba
ribiški čuvaj	2	v obdobju RGN
ribogojec	2	v obdobju RGN
gospodar	2	v obdobju RGN

10.10 Organiziranost ribiškočuvajske službe

Vrsta čuvaja	Število	Opomba
ribiški čuvaj	9	

10.11 Vpliv izvajanja predvidenih ukrepov na vode, vodni režim in stanje voda

Predvideni ukrepi ribiškega upravljanja, ki so usklajeni s smernicami PUR, smernicami s področja varstva narave ter smernicami s področja upravljanja z vodami, ne bodo povzročali dodatnih obremenitev voda in s tem poslabšanja vodnega režima in stanja voda.

11 Ekonomska presoja izvajanja ribiškega upravljanja (Obrazec EKP)

V preglednici (Preglednica 19) so prikazani predvideni povprečni letni prihodki in odhodki za izvajanje ribiškega upravljanja v Cerknškem ribiškem okolišu.

Preglednica 19: Predvideni povprečni letni prihodki in odhodki v obdobju 2017-2022 v evrih (€)

Postavka	Prihodki	Odhodki
prodaja ribolovnih dovolilnic	5.000,00	
prodaja rib		
drugi prihodki	7.000,00	
koncesijska dajatev		2.366,00
nabava rib za porabljanja		2.000,00
stroški reševanja in odlovov rib		2.500,00
ribiškočuvajska služba		1.000,00
tiskanje dovolilnic in izkaznic		200,00
usposabljanje		500,00
amortizacija opreme		1.000,00
drugi odhodki		4.434,00
Skupaj	12.000,00	12.000,00

12 Viri

ARSO. Mesečne statistike. (30.5.2016).

ARSO, Ocena kemijskega stanja vodotokov za obdobje 2009 –2013, 2017

Bertok, M., Budihna, N., Zabric, D., 2003. Kategorizacija voda z vidika sladkovodnega ribištva, Donavsko povodje. Zavod za ribištvo Slovenije.

Bertok, M., Budihna, N., Šumer, S., Juran, V., 1993. Ihtiološko biološka raziskava reke Obrh, notranjski Obrh. Zavod za ribištvo Ljubljana.

Bertok, M., Budihna, N., Zabric, D., 1993. Dinamika ribje populacije v reki Glinščici od Glinc do živalskega vrta in ocena kvalitete vode. V: Rojnik, F., Muck, P., Kovačič, I., 1993. Renaturacija in revitalizacija reguliranih vodotokov - urbano področje: Glinščica med Rožno dolino in cesto na Brdo, II faza. Vodnogospodarski inštitut.

Bogataj, K., 2010. Analiza genetske čistosti populacij avtohtone potočne postrvi (*Salmo trutta*) v Sloveniji. Dipl.delo. Ljubljana, Univ. v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Odd. Za zootehniko.

Budihna, N., Bertok, M., Juran, V., Ocvirk, A., 1991. Sistem Mali graben - ihtiološki del. V: Bertok, M., Tratnik, J., Vrhovšek, D., 1991. Primerjalna analiza različno urejenih strug naravnih vodotokov glede na populacijo ribjega življa, II faza, sistem Mali graben – Gradaščica. Zavod za ribištvo Ljubljana.

Budihna, N., Šumer, S., Zabric, D., Bertok, M., Pleško, S., 1994. Ihtiološka raziskava reke Ljubljanice, Bistre in Ljubije ter ocena kvalitete vode. Zavod za ribištvo Ljubljana.

Budihna, N., Vovk, J., Ocvirk, A., Bertok, M., 1991. Ihtiološko-biološka raziskava reke Unice od izvira do požiralnikov s pritokom Malenščica. Zavod za ribištvo Ljubljana.

Cvitanich, I., Dobnikar Tehovnik, M., Gacin, M., Jesenovec, B., Mihorko, P., Poje, M., Sodja, E., Velikonja-Martinčič, M. (maj 2022). *Ocena kemijskega stanja voda v Sloveniji za načrt upravljanja voda 2022-2027. Ocena za obdobje 2014-2019.*

Hlad, B., Fazarinc, R., Bizjak, A., & Kondrič, T. (2002). Kategorizacija vodotokov po ekomorfološkem pomenu – novelacija metodologije. Ljubljana: Vodnogospodarski inštitut.

Juran, V. in sodelavci, 2010. Naravovarstvene smernice za načrt izvajanja ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju. Zavod RS za varstvo narave.

Kolbezen, M., Pristov, J., 1998. Površinski vodotoki in vodna bilanca Slovenije. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, Hidrometeorološki zavod Republike Slovenije, 98 str.

Kottelat, M., Feyhof, J., 2007. Handbook of European freshwater fishes. Cornol, Switzerland and Freyhof, Berlin, Germany, 646 str.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Register ribogojnih objektov in ribnikov.

Načrt ribiškega upravljanja v Notranjsko-Ljubljanskem ribiškem območju za obdobje 2017-2022, Spodnje Gameljne, september 2016.

Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021, oktober 2016.

Munda, A., 1926. Ribe v slovenskih vodah. Slovensko ribarsko društvo, Ljubljana, s.14.

Povž, M., Sket, B., 1990. Naše sladkovodne ribe. Ljubljana, Mladinska knjiga.

Program upravljanja rib v celinskih vodah Republike Slovenije za obdobje do leta 2021, Ljubljana, december 2015.

Razpet, A., Snoj, A., 2007. O genetsko čistih in avtohtonih potočnicah donavskega porečja. *Ribič*. L. 66. Št. 12. Str. 334 – 335.

Repnik Mah P., Bremec U., Mohorko T., Habinc M., Krajčič J., Dintinjana A., Kodre N., Smolar–Žvanut N., Podatki o vodnih telesih površinskih voda povzeti po Načrtu upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021 in Programu ukrepov upravljanja voda, Sektor območja srednje Save.

Ribiška družina Cerknica, 2019, ustni vir

Ribiškogojitveni načrt 2006-2010 RD Cerknica.

Rojnik, F., Muck, P., Budihna, N., Bertok, M., Šumer, S., Juran, V., 1993. Krajinsko-ekološki vidiki urejanja površinskih vodotokov, Notranji Obrh II. faza. Vodnogospodarski inštitut.

Rojnik, F., Muck, P., Kovačič, I., Šmid, M., Pintar, M., Budihna, N., Bertok, M., Juran, V., 1993. Renaturacija in revitalizacija reguliranih vodotokov: Logaščica – Reka, I faza, II faza. Vodnogospodarski inštitut.

Snoj, A., Bravničar, J., Sušnik Bajec, S., 2017. Varstvena genetika avtohtone potočne postrvi v Sloveniji: zaključno poročilo o rezultatih opravljenega raziskovalnega dela na projektu v okviru ciljnega raziskovalnega programa (CRP) "Zagotovimo.si hrano za jutri" 2011-2020. Ljubljana: Biotehniška fakulteta.

Zavod za ribištvo Slovenije, RIBKAT.

13 Priloge

Priloga I. Seznam drstišč

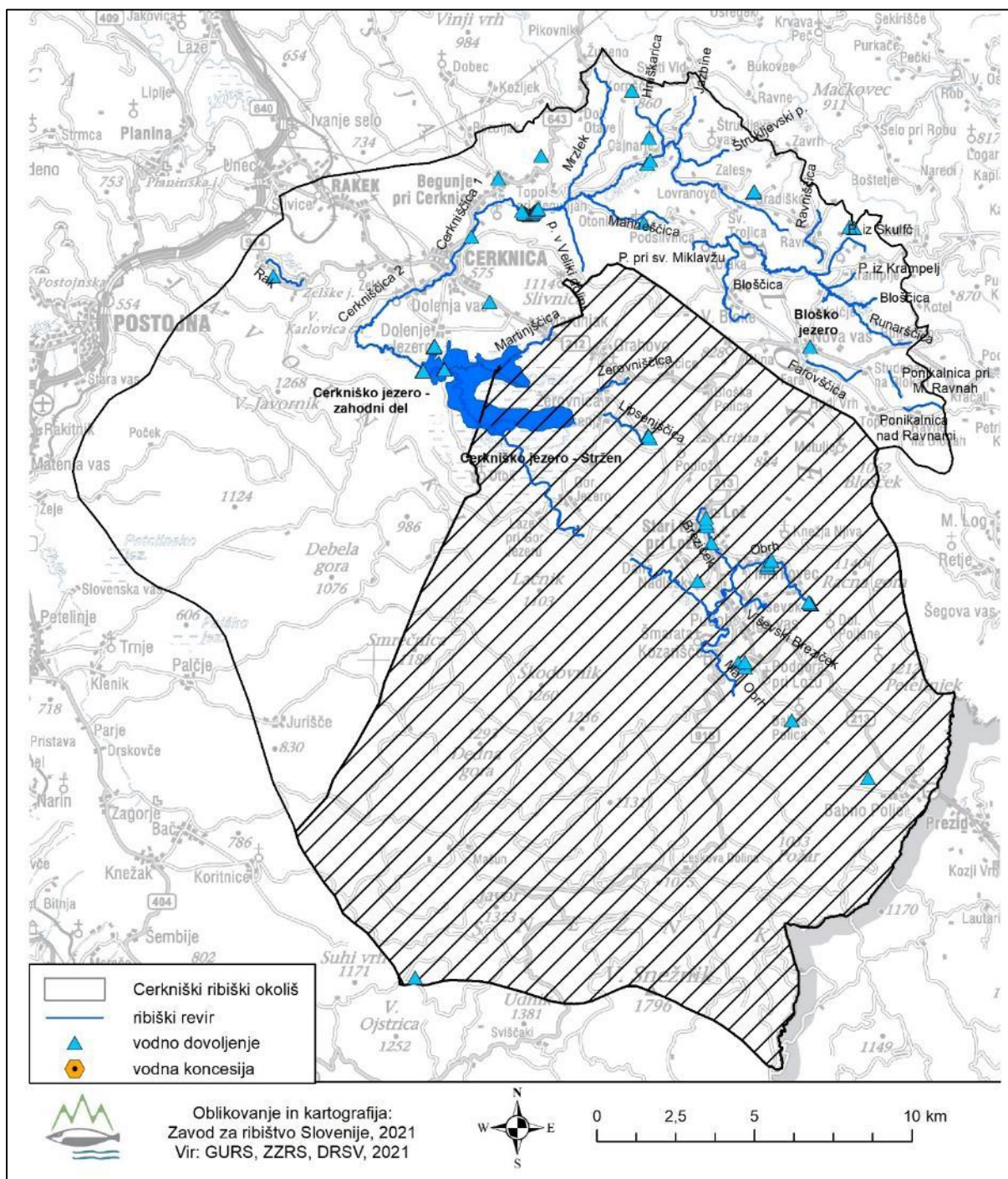
Številka drstišča	Ime revirja	Y	X	Vrsta Ribe	Čas drsti	Površina [m ²]
1	Cerkniško j. - zahodni del	448611	69897	ščuka	10000	3,4
1	Cerkniško j. - zahodni del	448627	69810	klen	10000	6
3	Cerkniško j. - zahodni del	451016	69310	ščuka	10000	3,4
4	Cerkniško j. - zahodni del	450984	69088	ščuka	2500	3,4
5	Cerkniško j. - zahodni del	451081	69022	ščuka	2500	3,4
6	Cerkniško j. - zahodni del	451277	68887	ščuka	2500	3,4
7	Cerkniško j. - zahodni del	451347	68675	ščuka	2500	3,4
8	Cerkniško j. - zahodni del	451364	68507	ščuka	2500	3,4
9	Cerkniško j. - zahodni del	452010	69218	ščuka	250	3,4
10	Cerkniško j. - zahodni del	452097	69185	ščuka	8000	3,4
11	Cerkniško j. - zahodni del	452173	69164	ščuka	10000	3,4
12	Cerkniško j. - zahodni del	451163	68697	ščuka	2500	3,4
13	Cerkniško j. - zahodni del	451228	68648	ščuka	2500	3,4
14	Cerkniško j. - zahodni del	451016	68512	ščuka	2500	3,4
15	Cerkniško j. - zahodni del	451358	68078	ščuka	2500	3,4
16	Cerkniško j. - zahodni del	451668	67595	ščuka	2500	3,4
17	Cerkniško j. - zahodni del	450842	68974	klen	300	6
18	Cerkniško j. - zahodni del	450267	69071	klen	2500	6
19	Cerkniško j. - zahodni del	450935	69245	klen	10000	6
20	Cerkniško j. - zahodni del	450973	69381	klen	2500	6
21	Cerkniško j. - zahodni del	451022	69245	linj	10000	6
22	Cerkniško j. - zahodni del	451152	69028	linj	2500	6
23	Cerkniško j. - zahodni del	451608	69299	linj	2500	6
24	Cerkniško j. - zahodni del	451255	68974	linj	8000	6
25	Cerkniško j. - zahodni del	451326	67942	linj	10000	6
26	Cerkniško j. - zahodni del	451298	68219	linj	2500	6
27	Cerkniško j. - zahodni del	451174	68414	linj	2500	6
28	Cerkniško j. - zahodni del	451022	68328	linj	2500	6
29	Cerkniško j. - zahodni del	451320	68121	linj	2500	6
30	Cerkniško j. - zahodni del	450104	69180	menek	2500	12
31	Cerkniško j. - zahodni del	450951	69131	menek	10000	12
32	Cerkniško j. - zahodni del	451060	69071	krap	10000	6
33	Cerkniško j. - zahodni del	451293	68740	krap	2500	6
34	Cerkniško j. - zahodni del	451776	69131	krap	250	6
35	Rak	445337	72541	ščuka	4000	3,4
36	Rak	445451	72372	linj	4000	6
37	Rak	445505	72166	klen	4000	6
38	potok v Veliki dolini	454740	73487	potočna postrv	cel revir	11,12
39	Mahneščica	456919	74024	potočna postrv	cel revir	11,12
40	Štrukljev potok	458876	75708	potočna postrv	cel revir	11,12

41	Mrzlek	455467	76160	potočna postrv	cel revir	11,12
42	Hruškarica pri Cajnarjih	457056	77181	potočna postrv	cel revir	11,12
43	Jazbine	458224	76949	potočna postrv	cel revir	11,12

Legenda:

**Zaradi narave Cerčniškega jezera so leta, ko zaradi presušitve jezera lahko celotna drst propade!

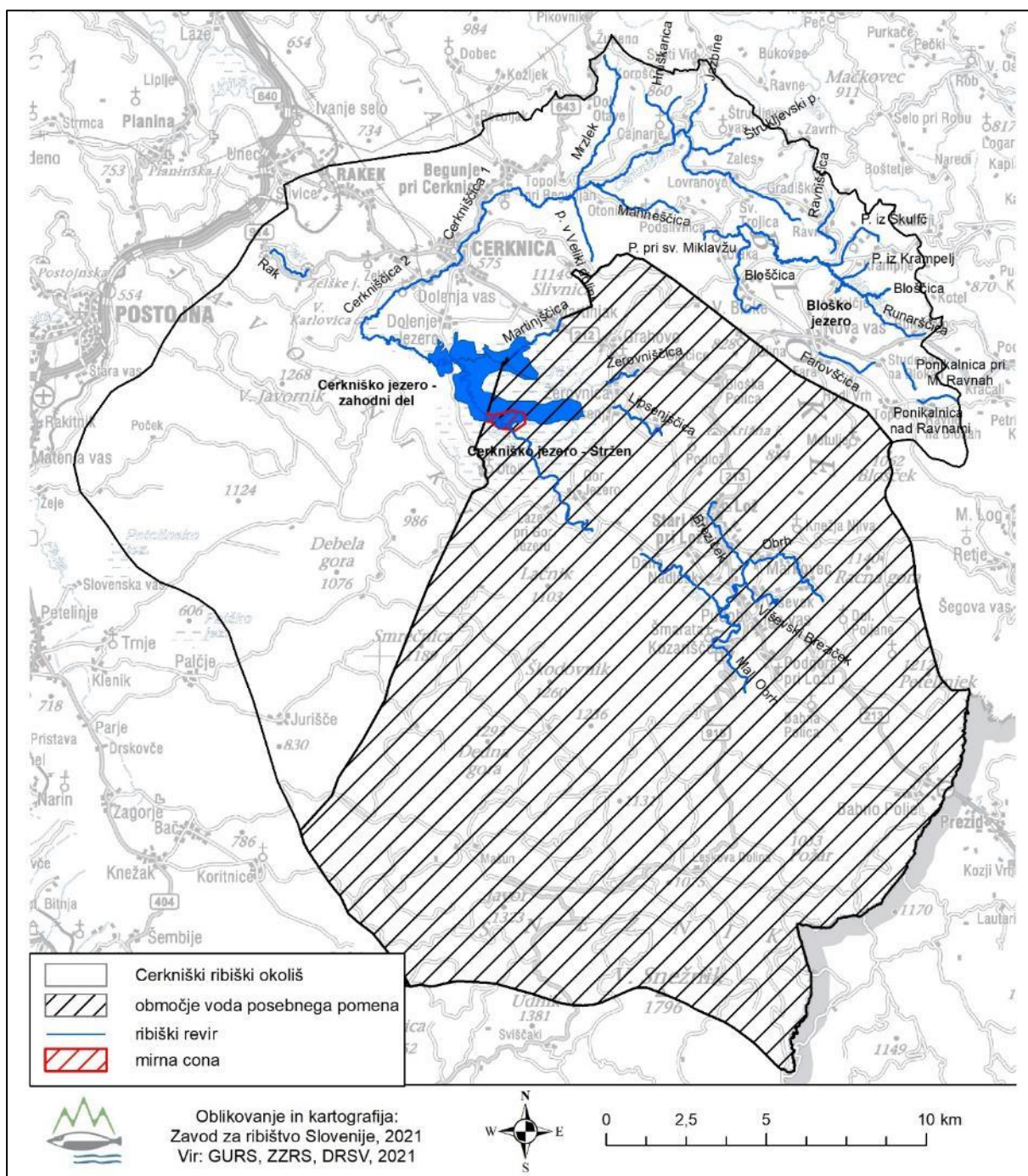
Priloga II. Karta vodnih dovoljenj

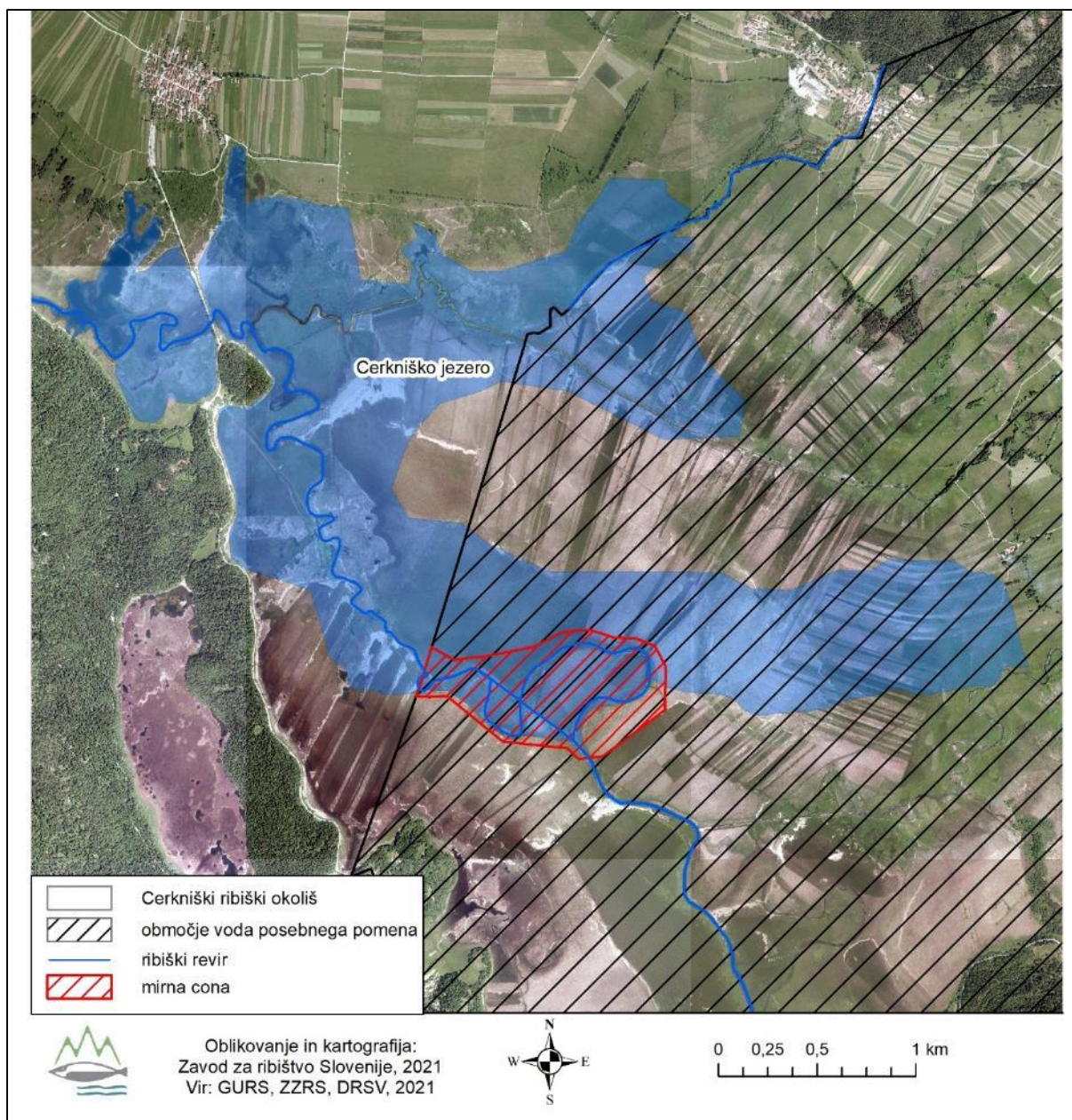
Slika 32: Karta vodnih dovoljenj in koncesij v Cerčniškem ribiškem okolišu

Priloga III: Seznam mirnih con

Mirna cona je območje za ohranjanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov brez aktivnega ribiškega upravljanja.

Slika 33: Pregledna karta mirnih con v Cerknjškem ribiškem okolišu

Slika 34: Mirna cona na Cerčniškem jezeru

Priloga IV. Kopija koncesijske pogodbe

Priloga V. Kopija odločbe o izbiri koncesionarja

Priloga VI. Dokazilo o posredovanju osnutka RGN lokalni skupnosti

Priloga VII. Dokazilo o posredovanju osnutka RGN pristojni ribiški družini

Priloga VIII. Odločba Sektorja za strateško presojo vplivov na okolje

Priloga IX. Seznam grafičnih prilog

Grafični sloji so podani v D48 Gauss Krügerjevem koordinatnem sistemu in v D96 Gauss Krügerjevem koordinatnem sistemu. V primeru odsotnosti posamezne vsebine v ribiškem okolišu, je sloj iz seznama prazen.

ZZRS sloji	Ime sloja	Seznam priloženih grafičnih slojev
AKVAKULTURA (VIR: RIBKAT, VOLOS - prirejeno na ROK)	"Ime_okolisa"_ROK_akvakultura	X
DRSTIŠČA	"Ime_okolisa"_ROK_drstisca	X
MIRNE CONE	"Ime_okolisa"_ROK_mirne_cone	X
OBMOČJA VOD POSEBNEGA POMENA	"Ime_okolisa"_ROK_OVPP	X
PREGRADE	"Ime_okolisa"_ROK_pregrade	X
REFERENČNI ODSEKI (VIR: http://gis.arso.gov.si/wfs_web/faces/WFSLayersList.jspx - prirejeno na ROK)	"Ime_okolisa"_ROK_referencni_odseki	
RIBIŠKA OBMOČJA	"Ime_okolisa"_RO	
RIBIŠKE DRUŽINE	"Ime_okolisa"_RD	
RIBIŠKI OKOLIŠI	"Ime_okolisa"_ROK	X
RIBIŠKI REVIRJI - STOJEČE VODE	"Ime_okolisa"_ROK_stojeci_revirji	X
RIBIŠKI REVIRJI - TEKOČE VODE	"Ime_okolisa"_ROK_revirji	X
TEKMOVALNE TRASE IN NOČNI RIBOLOV	"Ime_okolisa"_ROK_tekmovalne_in_nocne_trase	X

ZRSVN sloji (VIR: ZRSVN - direktni prenos)	Ime sloja	Seznam priloženih grafičnih slojev
NATURA 2000 OBMOČJA	N2k_"Ime_okolisa"_ROK_"letnica_izvoza"	X
EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA	EPO_"Ime_okolisa"_ROK_"letnica_izvoza"	X
NARAVNE VREDNOTE	NV_"Ime_okolisa"_ROK_"letnica_izvoza"	X
ZAVAROVANA OBMOČJA	ZO_"Ime_okolisa"_ROK_"letnica_izvoza"	X

DRSV sloji (VIR: DRSV - direktni prenos, D96 koordinatni sistem)	Ime sloja	Seznam priloženih grafičnih slojev
HIDROGRAFIJA - OS VODOTOKOV	HIDRO5_TC_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	HIDRO5_LIN_PV_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X

	HIDRO5_LIN_OBJ_ZZRS_OKOLISI_INTE RSECT	X
	HIDRO5_OBM_PV_ZZRS_OKOLISI_INT ERSECT	X
	HIDRO5_OBM_OBJ_ZZRS_OKOLISI_IN TERSECT	X
INTEGRALNE KARTE RAZREDOV POPLAVNE NEVARNOSTI		
	IKPN_Q10_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	IKPN_Q100_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	IKPN_Q500_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_IKRPN_PV_ZZRS_OKOLISI_INTE RSECT	X
	DRSV_IKRPN_PS_ZZRS_OKOLISI_INTER SECT	X
	DRSV_IKRPN_PM_ZZRS_OKOLISI_INTE RSECT	X
	DRSV_IKRPN_PP_ZZRS_OKOLISI_INTER SECT	X
	GM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_IKP_OVR_ZZRS_OKOLISI_INTER SECT	X
KOPALNE VODE		
	KOPAL_VODE_ZZRS_OKOLISI_INTERSE CT	
	KOPAL_VODE_VPLOBM_ZZRS_OKOLISI _INTERSECT	
	KOPAL_VODE_PP_ZZRS_OKOLISI_INTE RSECT	
ODSEKI Z REFERENČNIMI RAZMERAMI		
	DRSV_REFO_LIN_ZZRS_OKOLISI_INTER SECT	
	DRSV_REFO_DG_LIN_ZZRS_OKOLISI_I NTERSECT	
	DRSV_REFO_J_OBM_ZZRS_OKOLISI_IN TERSECT	
OPOZORILNE KARTE POPLAV		
	DRSV_OPKP_ZR_POPL_ZZRS_OKOLISI_ INTERSECT	X
	DRSV_OPKP_REDKE_POPL_ZZRS_OKO LISI_INTERSECT	X
	DRSV_OPVP_OBM_ZZRS_OKOLISI_INT ERSECT	X
	DRSV_OPKP_POGOSTE_POPL_ZZRS_O KOLISI_INTERSECT	X
POPLAVNI DOGODKI		
	DRSV_POPDOG_LIN_ZZRS_OKOLISI_IN TERSECT	X
	DRSV_POPDOG_OBM_ZZRS_OKOLISI_I NTERSECT	X
	DRSV_POPDOG_S_OBM_ZZRS_OKOLIS I_INTERSECT	
	DRSV_POPDOG_TC_ZZRS_OKOLISI_IN TERSECT	X

VODNA KNJIGA	DRSV_KON_TOCKOVNI_SLOJ_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	DRSV_VD_TOCKOVNI_SLOJ_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
VODNA TELESA	DRSV_VTVOD_VT_LIN_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VTVOD_VT_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	DRSV_VTVOD_PP_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VTJ_VT_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VTJ_PP_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VTM_VT_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
	DRSV_VTM_PP_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
VODNA ZEMLJIŠČA	DRSV_VZ_TEK_CV_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VZ_STOJ_CV_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VZ_MORJE_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	
VODNI OBMOČJI, POREČJA IN POVODJA	DRSV_VO_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VO_ADM_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_PRCJ_PVDJ_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
VODOVARSTVENA OBMOČJA	DRSV_VVO_DRZ_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X
	DRSV_VVO_OBC_OBM_ZZRS_OKOLISI_INTERSECT	X